

2020-02-12

Tid 2020-02-20, Kl 17:30

Plats Xenter, Utbildningsvägen 3, Tumba

Ärenden

Justering sker 25 februari 2020 kl. 17:00 av Tuva Lund (S) och Martin Ingot (SD)

- 1 Svar på interpellation - Angående Lärarförbundets årliga mätning "Bästa skolkommun" (TUP)
- 2 Svar på interpellation - Angående värmekameror eller plattor i sängen som känner av läget (M)
- 3 Svar på interpellation - Angående vägarbetet mellan Tumba och Tullinge (TUP)
- 4 Revidering ägardirektiv för AB Botkyrkabyggen
- 5 Antagande av ny bolagsordning och ägardirektiv för Upplev Botkyrka AB
- 6 Revidering av kommunens arkivreglemente
- 7 Slutredovisning projekt 6175 - Stendalsvägen 61
- 8 Svar på motion - Halvera matsvinnet till 2025 (V)
- 9 Anmälningssärenden
- 10 Avsägelse och fyllnadsval

11 Nya interpellationer

12 Nya motioner

13 Enkel fråga - Förebyggandet av fler händelser som på förskolan Björkstugan (M)

Marcus Ekman (S)
Ordförande

Håkan Hultgren
Sekreterare

Interpellation till utbildningsnämndens ordförande Emanuel Ksiazkiewicz (S) angående Lärarförbundets årliga mätning "Bästa skolkommun".

Nyligen presenterades Lärarförbundets årliga mätning "Bästa skolkommun". Botkyrka kommun hamnar tyvärr i bottenkiktet på plats 278 av 290 kommuner medan exempelvis grannkommunen Salem är 161 placeringar bättre.

Sett till Stockholms län är Salem rankad som nummer fyra medan Botkyrka rankas som nummer 23 av 26 kommuner. Botkyrka ligger även sämre till än andra närliggande kommuner som t ex Ekerö, Södertälje och Huddinge.

Några av de resultat som sticker ut för Botkyrka är följande:

- Lärartäthet (plats 281 av 290 kommuner).
- Utbildade lärare (plats 285 av 290 kommuner).

En konsekvens av den låga lärartätheten är att arbetsbelastningen ökar. Fler arbetsuppgifter och ökad belastning gör att många lärare inte hinner med delar av sitt uppdrag under ordinarie arbetstid. Resultatet blir att lärares fritid ägnas till arbete och därför är det inte förvånande att andelen friska lärare minskar samtidigt som Botkyrka hamnar på plats 156 av 290 i just den kategorin.

Stressen skapar en oro som gör att en del lärare väljer att byta yrkesbana. Den tuffa och pressade situationen är ett resursslöseri som går ut över både lärare och elever.

Jag vill därför fråga utbildningsnämndens ordförande följande:

- 1, Hur ser du på Botkyrkas resultat i Lärarförbundets årliga mätning Bästa skolkommun?
- 2, Vilka åtgärder anser du behöver vidtas för att vända den negativa utvecklingen i skolan?
- 3, Hur ska Botkyrka kommun lyckas med att attrahera fler legitimerade lärare?
- 4, Hur ska Botkyrka kommun få ned antalet sjukskrivningar bland lärare?

Karin Nakamura Lindholm (TUP)

Från: Utbildningsnämndens ordförande, Emanuel Ksiazkiewicz
Till: Karin Nakamura Lindholm (TUP)

Svar på interpellation från Karin Nakamura Lindholm (TUP) – Angående Lärarförbundets årliga mätning ”Bästa skolkommun”

Skolframgången för våra elever är det absolut viktigaste för mig som utbildningsnämndens ordförande. För att kunna nå större skolframgångar behöver vi verka för mer ordning och reda i skolan och då är kompetenta, legitimerade lärare en viktig faktor. Då handlar det bland annat om att kunna attrahera och behålla bra lärare, genom att bland annat möjliggöra för en god arbetsmiljö. Därför satsade Mittenmajoriteten 25 miljoner extra i budget för 2020 på fler vuxna i skolan.

Nyligen släpptes SKR:s öppna jämförelser för grundskolan och vi kan se att Botkyrkaelevernas resultat går upp. Resultaten är, i många avseenden, bättre än någonsin. I grundskolan så väl som gymnasieskolan.

Med den beskrivningen vill jag ge följande svar på interpellantens fråga:

1. Hur ser du på Botkyrkas resultat i Lärarförbundets årliga mätning Bästa skolkommun?

Lärarförbundets ranking av Sveriges skolkommuner är en av flera undersökningar. Den visar på flera av de utmaningar som Botkyrka liksom många andra kommuner har, till exempel låg lärarbehörighet på grund av den nationella lärarbristen.

Lärarförbundets mätning bygger på uppgifter från 2017 och gällande skolresultaten ser vi i andra och nyare mätningar en positiv utveckling (se vidare nedan)

Rankingen blandar mått på Botkyrka som huvudman med mått på Botkyrkaelevens resultat oberoende av huvudman. Detta påverkar främst för gymnasieskolan då endast 40 procent går i Botkyrkas kommunala skolor. Övriga skolor har andra huvudmän vilket innebär att vi inte påverkar deras studieresultat.

2. Vilka åtgärder anser du behöver vidtas för att vända den negativa utvecklingen i skolan?

Jag ser ingen negativ utveckling i Botkyrkas skolor, snarare tvärt om. Skolresultaten visar på en positiv utveckling. Vi kan bland annat se att eleverna i årskurs nio har de bästa resultaten sedan den nya läroplanen infördes. I våras klarade dessutom fler

elever än någonsin gymnasieexamen i Botkyrka.

Det genomsnittliga meritvärdet i årskurs 9 har ökat liksom andelen som uppnått kunskapskraven i alla ämnen. Alla betygsmått är bättre än det resultat som är förväntat utifrån elevernas bakgrundsfaktorer. Behörigheten till gymnasiets yrkesprogram är hela 6,6 procentenheter högre än förväntat vilket placerar Botkyrka bland de 11 procent av kommunerna som lyckats bäst i Sverige. De främsta faktorerna till de förbättrade resultaten i Botkyrkas kommunala skolor bedöms vara:

- Fokus på undervisningens kvalitet.
- Utvecklat arbete med trygghet och studiero.
- Bättre uppföljning av elever som riskerar att inte klara kunskapskraven.
- Språkutvecklande arbetssätt.
- Riktade satsningar på skolor med särskilda utmaningar.
- Förstärkt elevhälsoarbete.

Viktigt är att fortsätta detta arbete, vi får aldrig nöja oss.

Det finns fortfarande stora utmaningar. Vi behöver t bryta segregationen och de negativa effekter det får för elevernas skolgång och skolresultat. Att fortsätta arbeta aktivt för att lyfta lägstanivån i de skolor som har störst utmaningar är en prioritering. Både medel och extra satsningar prioriteras till dessa skolor. Exempel på åtgärd är det resursteam som just nu rekryteras. Detta team kommer ha till uppgift att ge kvalificerat stöd till skolor och arbetslag och utgöra en extra resurs till skolor med svaga skolresultat. Förvaltningen har också genom resursfördelningsmodell styrt medel dit de bäst behövs. Även satsningen på fler vuxna i skolan kommer att riktas mot de skolor som har störst behov.

3. Hur ska Botkyrka kommun lyckas med att attrahera fler legitimerade lärare?

Att våra elever undervisas av legitimerade och behöriga lärare är avgörande för elevernas skolresultat och därför en prioriterad fråga för förvaltningen. Förvaltningen har under 2019 påbörjat ett mer offensivt marknadsföringsarbete för att attrahera fler legitimerade och erfarna lärare till Botkyrka. Kampanjen som bestått i filmer om att vara lärare och skolledare i Botkyrka har marknadsförts i sociala medier och i en blogg vilket har inneburit en ökad trafik till vår hemsida. En del i kampanjen har

också inneburit en förenklad ansökan där intresserade lärare blir kontaktade av förvaltningen och om möjligt matchade med ledig tjänst som lärare i kommunen. Genom denna väg har ytterligare ett par lärare kunnat anställas.

Förutom denna kampanj som är en start på ett långsiktigt arbete för att synliggöra hur det är att vara lärare i Botkyrka är grunden att erbjuda bra och attraktiva lärarjobb. Här behövs fortsatt arbete med att skapa bra förutsättningar för lärare genom bra arbetsmiljö, gott ledarskap, utvecklingsmöjligheter, konkurrenskraftiga villkor osv. Att anställa kompletterande kompetenser i skolan, t ex lärarassistenter, för att möjliggöra för lärare att ägna sig åt kärnuppdraget är ett sätt förbättra lärarnas förutsättningar.

Kommunen har under ett flertal år genom en kompetensfond haft möjlighet att ekonomiskt stödja skolor för att obehörig personal ska kunna läsa in behörighetsgivande utbildningar parallellt med arbete. Exempel på detta är erfarenhetsbaserad förskole- eller fritidsläro-utbildning, specialläro-utbildning och lärolyftet som syftar till att läsa in ämnen som läraren saknar behörighet att undervisa i.

Förvaltningen är också del i ett samarbete tillsammans med Södertörns högskola och fyra andra kommuner för att ta fram en arbetsintegrerad utbildning lärare mot fritidshem. Denna utbildning som kombinerar arbete och studier startar hösten 2020. Förvaltningen är samarbetspart med stiftelsen Teach for Sweden som erbjuder ett program där personer med annan akademisk bakgrund parallellt med att arbeta som lärare läser in Kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) som efter 1,5 år ger en lärolegitimation. Fem deltagare i programmet arbetar just nu i Botkyrkas skolor.

4. Hur ska Botkyrka kommun få ned antalet sjukskrivningar bland lärare?

Utbildningsförvaltningen bedriver ett aktivt arbete med att sänka sjukfrånvaron i samtliga skolformer. Flera faktorer kan förebygga risken att bli sjukskriven, och där är det viktigt att förvaltningen arbetar vidare med arbetsmiljöfrågor och förutsättningarna för lärare i kommunen. T ex är hot och våld en faktor som påverkar arbetsmiljön för lärarna är i stor utsträckning.

Arbetet med fler vuxna i skolan där förvaltningen får ökade medel för att anställa lärarassistenter som avlastar lärare är ett sätt att skapa goda förutsättningar för lärare. Kommunen har också genom projektet *arbetsmiljö och hälsa i fokus* kunnat ge ökat stöd till enheter med hög sjukfrånvaro.

Interpellation

2019-10-25

Kommunfullmäktige

Till Kommunstyrelsens ordförande

Angående värmekameror eller plattor i sängen som känner av läget

I tidningen Mitt Botkyrka den 22 oktober kan man läsa om kommunens ekonomi och Mittenmajoritetens nya budget följande:

Vi citerar

-” Det finns digital teknik som drar ner på kostnader, men också höjer kvalitén.

Ett bra exempel på det är natttillsynen av äldre. I stället för att hemtjänst åker runt för att se att folk andas så har vi värmekameror eller plattor i sängen som känner av läget”

Slut citat

Vi har några frågor med anledning av ovanstående

- Hur ser du på hemtjänstens arbete?
- Hur ser organisationen ut bakom värmekamerorna, kommer det att sitta någon konstant att följa hemtjänsttagarnas andningsdiagram?
- Kommer värmekamerorna att vara interaktiva dvs kan man kommunicera vi kamerorna?
- Kan hemtjänsttagaren ta initiativ till kontakt via kameran?
- Hur många medarbetare inom hemtjänsten kan kommunen spara in på med den nya tekniken?

Kia Hjelte (M)

Från: Kommunstyrelsens ordförande, Ebba Östlin
Till: Kia Hjelte (M)

Svar på interpellation från Kia Hjelte (M) – angående värmekameror eller plattor i sängen som känner av läget

Vi har en åldrande befolkning i Botkyrka, något som medför fantastiska möjligheter och ställer krav på oss politiker att fatta beslut som ser till att våra Botkyrkabor får åldras med värdighet och med stöd efter behov. Vi har dock fortfarande problem med att många Botkyrkabor inte är nöjda med omsorgen. Detta leder i sin tur till att man inte känner sig trygg med att omsorgen finns där när den behövs.

Livet slutar inte för att man blir äldre, men det förändras. Därför ska omsorgen utgå från individen och delaktighet och inflytande över omsorgsinsatser ska vara centrala. Ett omfattande arbete har satts igång med mer valmöjligheter inom omsorgen, men det finns mycket kvar att göra.

I Sverige och Botkyrka ser vi ett problem när det kommer till svårigheten i att rekrytera personal och intresset för omsorgsycket är lägre än behovet som finns. Därför måste det tas nya tag för att tillgodose både personal och kompetens, för att det i sin tur kommer ha påverkan på den låga graden av nöjdhet inom hemtjänsten.

Det är snart år 2020 och vi står mitt i digitaliseringens tid. Frågan är nu vad vi gör av digitaliseringens möjligheter. Jag är övertygad om att digitalisering och välfärdsteknikens möjligheter är fundamentalt för framtidens hemtjänst, för en ökad kvalitet och nöjdare Botkyrkabor. För att vi genom digitala hjälpmedel kommer kunna stärka individens integritet och stärka patientsäkerheten.

Vi har i dagsläget nio kameror, trygghetskameror och medborgare med hemtjänstinsats och Mittensmajoriteten har som ambition att bredda detta under 2020.

Parallellt med trygghetsaspekterna det innebär för Botkyrkaborna så kan vi se till den ekonomiska aspekten. Införande av trygghetskameror innebär för Botkyrka kommun en effektivisering om cirka 2 miljoner kronor och med införandet av nyckelfri hemtjänst ytterligare cirka 2 miljoner kronor.

Med den beskrivningen vill jag ge följande svar på interpellantens fråga:

1. Hur ser du på hemtjänstens arbete?

Till att börja med så är insatsen hemtjänst oerhört viktigt för många Botkyrkabor. För många Botkyrkabor är insatsen vital för att kunna bo kvar i sitt eget hem eller för att kunna få i sig sina mål mat om dagen. Lika viktigt som det är att hela tiden arbeta för att medborgarna ska bli nöjda med sin omsorg är det också viktigt att Botkyrka kommun arbetar för att göra hemtjänsten mer effektiv för att kunna förstärka det personliga mötet och friheten.

Hemtjänstens arbete är oerhört viktigt, men jag är också säker på att vi med välfärdsteknik på sikt kommer att förändra hemtjänstens arbete. Jag ser också att vi med välfärdsteknik kan öka individens frihet, integritet och patientsäkerhet.

Jag kan inte nog understryka vikten av det personliga mötet i hemtjänsten och det kan och ska vi aldrig digitalisera bort. Istället ska vi nyttja välfärdstekniken för att förstärka och frigöra mer tid för just det personliga mötet. Vi ska också använda oss av välfärdstekniken för att öka Botkyrkabornas frihet och integritet.

Digitaliseringens och välfärdsteknikens möjligheter är oändliga och vi testar, inför och tar bort helt efter Botkyrkabornas egna önskemål.

2. Hur ser organisationen ut bakom värmekameror, kommer det att sitta någon konstant att följa hemtjänsttagarnas andningsdiagram?

Kommunen har tillsatt en central digitaliseringsarbetsgrupp för att understödja det digitala arbetet i hela kommunen. Gruppen har även pekat ut vård- och omsorg som ett område med digital utvecklingspotential. Mycket av den teknik vi har på marknaden idag alldeles för dyr och därmed inte tillgänglig. Förhoppningsvis kan vi få till bättre samarbeten med runtliggande kommuner och Stockholmsregionen för att tvinga ner priser för välfärdsteknik.

Kameror som idag används i hemtjänsten följer inte andningen. De cirka 9 kameror som sitter uppe hos individer i dagsläget är till för att hålla koll på om du ramlar ur sängen eller på golvet.

3. Kommer värmekamerorna att vara interaktiva dvs kan man kommunicera via kamerorna?

De kameror som vi använder oss av i pilotprojektet kan inte kommunicera verbalt, men när kameran är påslagen blinkar en lampa, för att individen ska veta när den blir filmad. Det är också individen själva som bestämmer hur ofta och när filmning ska ske. Det viktigaste för oss är att utvecklingen alltid ska ske på Botkyrkabornas villkor.

Det finns interaktiva kameror på marknaden, men de är i dagsläget för dyra.

4. Kan hemtjänsttagaren ta initiativ till kontakt via kameran?

Nej, de kameror som ingår i pilotprojektet möjliggör inte för individen att ta kontakt med hemtjänsten.

5. Hur många medarbetare inom hemtjänsten kan kommunen spara in på med den nya tekniken?

I första hand handlar välfärdsteknik om att vi ska använda resurser på rätt sätt, oavsett om vi pratar om ekonomiska eller personella resurser. Jag är övertygad om att effektiviseringar som spar pengar kan också innebära förbättringar.

Vad vi aldrig kan effektivisera bort är det personliga mötet, men det vill vi ju framförallt ska ske under dagtid och inte mitt i natten.

Interpellation till samhällsbyggnadsnämndens ordförande Gabriel Melki (S) angående vägarbetet mellan Tumba och Tullinge

Bygget av en ny gång- och cykelväg längs med väg 226 Huddingevägen, mellan Skyttbrink och Tullinge station har varit rörigt och dragit ut på tiden. Eftersom att sträckan är hårt belastad har det uppstått långa köer och mycket frustration för både trafikanter och gående.

Under vissa perioder inte funnits någon trottoar att gå på. Mest utsatt har kantpartiet vid Tullingesjön varit. Eftersom att trafiken har reglerats med trafikljus så har det inte funnits något uppehåll med biltrafik från båda hållen.

Flera gående har valt att gå utanför räcket mot sjön för att ta sig fram utan att riskera sitt liv bland bilarna. Eftersom att det är en brant ner mot sjön så har den vägen inte varit riskfri.

Jag vill därför fråga samhällsbyggnadsnämndens ordförande följande:

- 1, På vilket sätt har Botkyrka kommun samverkat med Trafikverket vid vägbygget mellan Tullinge och Tumba?
- 2, Vilken kontakt har Botkyrka kommun haft med Trafikverket i genomförandet av projekt?
- 3, Hur stora har kommunens möjligheter att påverka projektet varit?
- 4, Vilket ansvar har Botkyrka kommun för projektet, t ex gällande hur trafiken för gående har fungerat?
- 5, Hur stor del av projektet har kommunen delfinansierat?

Margareta Zethraeus (TUP)

Från: Samhällsbyggnadsnämndens ordförande,
Gabriel Melki
Till: Margareta Zethraeus (TUP)

Svar på interpellation från Margareta Zethraeus (TUP) – angående vägarbetet mellan Tumba och Tullinge

Botkyrka är en tillväxtkommun och därför behöver vi kontinuerligt utveckla den fysiska miljön i våra stadsdelar. En viktig del i stadsplaneringen är att värna och skapa bra förutsättningar för våra gång- och cykeltrafikanter. Gång- och cykelvägen mellan Tullinge och Tumba är viktig pusselbit i den stora helheten för gång- och cykeltrafiken i kommunen och därför har etableringen varit efterlängtat.

Rent allmänt är det inte konstigt att det under byggnationer ser/är rörigt. Det är naturligt, sett till vilken vägbyggnation som helst. Att vägar stängs av och att man tvingas göra tillfälliga lösningar är inte något konstigt vid den här typen av vägarbeten.

Jag håller med om interpellantens bild att det under byggnationen varit långa köer och jag förstår att det är/varit frustrerande för de som bilpendlat på sträckan och det har inte varit lättare att projektet dragit ut på tiden.

Jag instämmer också till att situationen för gångtrafikanter inte heller fungerat som önskat och Botkyrka har därför påtalat framkomlighetsproblemen till Trafikverket.

Med den inledningen vill jag ge följande svar på interpellantens fråga:

1. På vilket sätt har kommun samverkat med Trafikverket vid vägbygget mellan Tullinge och Tumba?

Kommunen har varit deltagare i projektgruppen vid behov, med representanter från Stadsmiljöenheten, VA-enheten och miljöenheten.

2. Vilken kontakt har Botkyrka kommun haft med Trafikverket i genomförandet av projekt?

Kommunen har yttrat sig vid framtagande av tidplan och lämnat synpunkter på Trafikordningsplaner.

3. Hur stora har kommunens möjligheter att påverka projektet varit?

Tekniska svårigheter som upptäcktes under arbetets gång har påverkat tidplanen. Botkyrka kommun har påtalat framkomlighetsproblem vid flera tillfällen och bett om att projektet ska ge tydligare vägvisning eller information.

4. Vilket ansvar har Botkyrka kommun för projektet, t ex gällande hur trafiken för gående har fungerat?

Det är Trafikverket som har haft ansvaret för genomförandet av projektet. Botkyrka kommun har påtalat framkomlighetsproblem.

5. Hur stor del av projektet har kommunen delfinansierat?

Kommunen har bidragit med 5,5 miljoner kronor.

§ 12

Revidering ägardirektiv för AB Botkyrkabyggen (KS/2019:480)

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige fastställer ägardirektiv för AB Botkyrkabyggen.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna, Tullingepartiet och Vänsterpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för egna yrkanden.

Sammanfattning

Kommunledningsförvaltningen har tagit fram ett förslag till nytt ägardirektiv för AB Botkyrkabyggen. Avstämning har skett med AB Botkyrkabyggen. Nuvarande ägardirektiv antogs av kommunfullmäktige den 26 maj 2016, § 106 och gäller 2019 ut.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2020-01-20.

Yrkanden

Stina Lundgren (M) och Willy Viitala (M) lämnar ett tilläggsyrkande, bilaga 2.

Anders Thorén (TUP) ställer sig bakom (M) tilläggsyrkande.

Mats Einarsson (V) lämnar ett tilläggsyrkande, bilaga 3.

Propositionsordning

Först ställer ordföranden ordförandeförslaget mot (V) tilläggsyrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med ordförandeförslaget.

Därefter ställer ordföranden ordförandeförslaget mot (M) tilläggsyrkande, som biträds av Anders Thorén (TUP), och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med ordförandeförslaget.

2020-02-03

Dnr KS/2019:480

Expedieras till:
Kommunfullmäktige

TILLÄGGSYRKANDE

Kommunstyrelsen/Kommunfullmäktige

2020-02-03

Ärende 10 Revidering ägardirektiv för AB Botkyrkabyggen (KS/2019:480)

Moderaterna är fortsatt tveksamma till majoritetens ansträngningar att fortsätta vilja revidera i ägardirektiven trots utlåtande från SKR, vilket används av kommuner generellt som rekommendation och riktlinje för hur kommuner bör agera utifrån befintliga ramar.

Vi anser därför att nedan tillägg som återfinns under punkten två i Kommunens direktivråd m.m. i ägardirektiv för Botkyrkabyggen AB stryks:

Om Bolaget överväger att vidta någon åtgärd som kan komma att skada kommunen eller på något annat sätt strider mot kommunens mål, ska Bolaget innan åtgärden vidtas samråda med kommunen. Om parterna inte kan enas, har kommunen rätt att hindra att Bolaget vidtar åtgärden.

Vi har följt majoritetens exempel och också rådfrågat en expert på detta området i *associationsrätt*- Daniel Stattin, Professor i civilrätt, ssk. Associationsrätt vid Uppsala Universitet om rimligheten i att revidera i ägandedirektivet enligt ordförandeförslaget och fick följande svar:

Jag återkommer enligt vårt samtal i detta ärende. Mina uttalanden nedan bygger på det "ordförandeförslag" och den powerpoint-presentation som jag fått del av. Utlåtandet får delges andra, men jag förbehåller mig rätten att utveckla argumentationen.

Sammantaget ifrågasätter jag beredningen av ärendet.

Inledningsvis kan noteras att det i ordförandeförslaget anges att "[i] prop. 2009/10:185 s. 47 går att läsa 'I den meningen är det allmännyttiga syftet överordnat andra aspekter.'. Detta tyder på att för kommunala aktiebolag ska hänsyn tas inte enbart till aktiebolagslagens regler utan också till kommunallagens regler." Detta uttalande tycks vara ett uttryck för andemeningen bakom förslaget. Min uppfattning är att denna rättskälleanvändning är dilettantmässig. Om det citat från propositionen som ordförandeförslaget refererar till läses i sitt sammanhang framkommer att det är regeringens kommentar till två remissutlåtanden och inte ligger till grund för förslag om lagstiftning. Rättskällevärdet är redan av detta skäl begränsat. På samma sida i propositionen framgår att "Högsta domstolen har slagit fast att självkostnadsprincipen aldrig är direkt tillämplig på kommunala aktiebolag (NJA 2008 s. 120). Det är i stället kommunen som i bl.a. bolagsordning ska se till att kommunallagens principer tillämpas i ett kommunalt företag." Detta uttalande är enligt min uppfattning en korrekt uttolkning av gällande rätt. Avgörande är alltså att kommunen i bolagsordningen skall tillse att ett kommunägt aktiebolag följer kommunalrättsliga principer och att vinstsyftet i 3 kap. 3 § aktiebolagslagen "skrivs bort" till förmån för ett kommunal syfte (se vidare Stattin, Bolagsordning i kommun- och landstingsägda bolag, Förvaltningsrättslig tidskrift 2010, nr 3). En annan sak är ett kommunägt bolag enligt de aktiebolagsrättsliga principerna om oregerad exklusiv bolagsstämmokompetens kan ha en skyldighet att

underställa kommunen sådana beslut som kan strida mot förutsättningarna för kommunen att äga aktier i bolaget (jfr Stattin, Regeringens möjlighet att påverka beslut om försäljning av tillgångar i Vattenfall AB (publ.), Juridiska fakultetens Working Paper 2016:2). Sammantaget är det alltså fel att blanda ihop aktiebolagsrättsliga och kommunalrättsliga normer. Det kommunägda aktiebolaget styrs av aktiebolagslagen, aktiebolagsrättsliga principer, bolagsordning och ägardirektiv - inget annat.

Beträffande det konkreta förslaget - "Om Bolaget överväger att vidta någon åtgärd som kan komma att skada kommunen eller på något annat sätt strider mot kommunens mål, ska Bolaget innan åtgärden vidtas samråda med kommunen. Om parterna inte kan enas, har kommunen rätt att hindra att Bolaget vidtar åtgärden." - kan följande sägas.

Till att börja med är förslaget oprecist formulerat - det är svårt att förstå vad termen "hindra" innebär. Rent språkligt har hindra innebörden att stoppa eller omöjliggöra. Termen kan i förslaget knappast syfta på en juridisk möjlighet att gör ett förslag från ett kommunägt bolag omöjligt att genomföra, eftersom kommunen inte har någon sådan rättslig möjlighet. Det måste alltså syfta på något annat - oklart vad. Det rättsliga möjlighet som kommunen i egenskap av aktieägare har att förhindra ett kommunägt bolag att genomföra någon åtgärd är att lämna en anvisning (i kommunala sammanhang oftast betecknat ett ägardirektiv) till bolaget på bolagsstämman vilket bolaget har att följa enligt 8 kap. 41 § 2 st. aktiebolagslagen e contrario. Kommunen kan alltså inte i ett ägardirektiv ge sig själv rätten att "hindra" beslut i kommunägda bolag, eftersom någon sådan rätt inte har laga grund.

Vidare kan sägas att om en kommun påtar sig rätten att formlöst styra ett kommunägt bolag finns en betydande risk att kommunen, eller den eller de som utövar beslutsrätt på kommunens vägnar blir så kallade shadow directors i aktiebolaget (se Högsta domstolens dom NJA 1997 s. 418 och i litteraturen t.ex. Stattin, Företagsstyrning, 2 uppl., kap. 11). En shadow director har potentiellt skadeståndsansvar på samma sätt som en styrelseledamot för beslut som leder till skada. För aktiebolaget kan det i sådana fall föreligga en plikt att vägra att efterställa sig anvisningar från en ägare som inte beslutats på bolagsstämman och som kan skada bolaget.

Kommunen kan inte heller påta sig att vara en aktiv beslutsfattare i ett kommunägt bolag på sätt som termen "hindra" antyder enligt den aktiebolagsrättsliga funktionsfördelningläran. Funktionsfördelningläran - som enkelt uttryckt innebär att bolagsorganen skall ha den funktion som lagstiftaren utgått från - har kommit till uttryck i bl.a. prop. 1975:103 s. 236 och SOU 1971:15 s. 220, se vidare Stattin, Företagsstyrning, 2 uppl., avsnitt 5.5.3). Funktionsfördelningläran får vidare genomslag genom reglerna om när ett aktiebolag är bundet av rättshandlingar som dess företrädare vidtagit enligt 8 kap. 42 § aktiebolagslagen. En kommunal "rätt" att "hindra" (vad det nu betyder?) beslut skulle därmed sakna verkan i förhållande till ett kommunägt bolags avtalsparter.

I praktiken kan sannolikt det som kommunen avser uppnå, i stället uppnås inom det rättsliga regelverket. Utan ambition om att i detta sammanhang lämna ett genomförbart förslag skulle kunna sägas att en skyldighet för kommunägda bolag att underställa kommunen ärenden som är av principiell beskaffenhet eller större vikt skulle kunna intas i bolagsordningen, varvid ett kommunägt bolag i sannolikt alla tänkbara fall skulle behöva hänskjuta ärenden som kunde påverka kommunen till kommunen för godkännande. Det kräver emellertid en annan utformning än det föreliggande förslaget.

Givet det ovanstående finns det en del tveksamheter som även delvis saknar juridiskt stöd i ordförandeförslaget.

Vi föreslår kommunstyrelsen

att helt stryka tillägget som återfinns under punkten två i Kommunens direktiv rätt m.m. i ägardirektiv för Botkyrkabyggen AB

Stina Lundgren (M)

Willy Viitala (M)

2020-02-03

YRKANDE

Revidering av ägardirektiv för AB Botkyrkabyggen (KS/2019:480)

I förslaget till reviderat ägardirektiv för AB Botkyrkabyggen sänks målet för bolagets bostadsbyggande från ca 300 bostäder per år till 500 bostäder under perioden 2020–2022, dvs. mer än en halvering av ambitionsnivån till 125 bostäder per år.

Något motiv för denna förändring ges inte i handlingarna, men är enligt muntliga besked en anpassning till bolagets bedömda förmåga att leverera med hänsyn till överklaganden m.m.

Vi inser givetvis att omständigheter utanför bolagets kontroll kan försvåra uppnåendet av satta produktionsmål enskilda år, men menar att det ändå är viktigt att inte sänka de eftersträvade volymmålen. Faran är att inte heller de reducerade målen nås. Det är bättre att vi sätter målet 300 och når 200 än att vi sänker målet till 125 och når 100.

Jag yrkar

att förslaget till reviderade ägardirektiv för AB Botkyrkabyggen antas med den ändringen att hittillsvarande produktionsmål, *”Från 2020 ska nyproduktionen kunna ligga på omkring 300 bostäder per år”*, kvarstår.

Mats Einarsson (V)

Referens

Ann-Kristin Vesterlund
ann-kristin.vesterlund@botkyrka.se

Mottagare

Kommunfullmäktige

Återremitterat ärende – Förslag till nytt ägardirektiv AB Botkyrkabyggen

Diarienummer: KS/2019:480

Förslag till beslut

Kommunledningsförvaltningens förslag till kommunstyrelsen:

Kommunfullmäktige fastställer ägardirektiv för AB Botkyrkabyggen.

Sammanfattning

Kommunledningsförvaltningen har tagit fram ett förslag till nytt ägardirektiv för AB Botkyrkabyggen. Avstämning har skett med AB Botkyrkabyggen. Nuvarande ägardirektiv antogs av kommunfullmäktige den 26 maj 2016, § 106 och gäller 2019 ut.

Ärendet

Nuvarande ägardirektiv har en giltighetstid. Detta föreslås tas bort så att direktivet, i likhet med ägardirektiv för kommunens övriga bolag, gäller tills vidare.

I förslaget har ett nytt avsnitt lagts till angående kommunens möjlighet att stoppa bolaget från att vidta åtgärder som kan komma att skada kommunen eller på något annat sätt strider mot kommunens mål. Detta eftersom det kan uppkomma intressekonflikter mellan bolaget och kommunen, och kommunen som ägare bör kunna styra vilka åtgärder bolaget vidtar. Detta avsnitt avses att föras in i alla ägardirektiv.

Antalet lägenheter som Bolaget ska ställa till kommunens förfogande genom kommunkontrakt föreslås ökas från nuvarande 250 till 300 lägenheter. Detta bl.a. med hänsyn till att det faktum att barnkonventionen blir svensk lag kan innebära ett ökat krav på boenden till barnfamiljer.

En skrivning föreslås läggas till om att Bolaget ska stödja både den ”flytta-hemifrån-garanti” som kommunen erbjuder unga och boendekoncept för äldre som bor i kommunen. Detta eftersom Bolaget har en viktig roll i att utveckla boendet för unga och äldre.

I nuvarande ägardirektiv framgår att från 2020 ska nyproduktionen kunna ligga på omkring 300 bostäder per år. I förslaget till nytt ägardirektiv har denna skrivning

ändrats till att bolaget under perioden 2020 – 2022 ska ha som målsättning att nyproducera minst 500 bostäder.

En ändring föreslås vad gäller hur direktavkastning och soliditet ska beräknas. I tidigare ägardirektiv utgick beräkningarna från marknadsvärde. Det föreslås nu att man istället utgår från bokfört värde. Detta eftersom marknadsvärdet kan variera beroende på konjunkturläge, och bokfört värde därför är ett stabilare mått.

Vidare har vissa redaktionella ändringar gjorts, och sådant som redan framgår av Policy och riktlinjer för kommunala bolag har tagits bort. För tydlighetens skull har dock en skrivning lagts till om effektiviseringskravet.

Kommunledningsförvaltningens synpunkter

Kommunledningsförvaltningen tillstyrker den föreslagna ändringen av ägardirektiv för AB Botkyrkabyggen.

Ärendets återremittering

Vid kommunfullmäktiges sammanträde 2019-12-17 yrkade Jimmy Baker (M), Yngve RK Jönsson (M), Per Börjel (TUP) och Martin Inglot (SD) att ärendet skulle återremitteras med motiveringen:

Med anledning av att det råder delade meningar mellan Sveriges Kommuner och Regioners jurister och Botkyrka kommuns jurist måste frågan utredas ytterligare.

Enligt kommunallagens regler om minoritetsåterremiss beslutade kommunfullmäktige att ärendet skulle återremitteras.

Utredningen

Sveriges Kommuner och Regioners jurist uttalade i ett mail till Stina Lundgren (M) att den föreslagna skrivningen om Kommunens direktivrätt under punkten 2 i Ägardirektivet ”har fått en för vid skrivning”.

Enligt kap. 10 § 3 punkt 2 kommunallagen, ges kommunfullmäktige rätten att ta ställning till sådana beslut i det kommunala bolagets verksamhet som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt innan de fattas. Den föreslagna skrivningen belyser denna rätt på ett tydligare sätt och poängterar vikten av dialog mellan bolag och ägare innan bolaget vidtar åtgärd som kan komma att skada kommunen eller strider mot kommunens mål. Att ägaren ges rätten att säga nej till åtgärden följer också av den tidigare angivna paragrafen.

Enligt kap. 8 § 41 aktiebolagslagen och allmänna associationsrättsliga principer följer att styrelse och/eller VD inte får företa åtgärd som kan skada bolaget och/eller någon aktieägare. Företrädare för bolaget ska agera i bolagets och aktieägarnas intresse.

Kommunala aktiebolag lyder inte enbart under aktiebolagslagen utan har också att följa kommunallagens regler. De kommunala bolagen har i regel tillkommit för ett annat syfte än att bara skapa vinst åt sina ägare, nämligen för att tillgodose allmännyttiga ändamål. I prop. 2009/10:185 s. 47 går att läsa ”I den meningen är det allmännyttiga

syftet överordnat andra aspekter.”. Detta tyder på att för kommunala aktiebolag ska hänsyn tas inte enbart till aktiebolagslagens regler utan också till kommunallagens regler. Vid en avstämning med en professor i förvaltningsrätt uttryckte denne att det förefaller självklart att kommunfullmäktige, såsom ägare till kommunala bolag, måste kunna ha sådant inflytande över bolagen så att man kan undvika att bolag agerar på ett sätt som kan orsaka skador eller inverka menligt på andra delar av de kommunala åtagandena och verksamheterna.

Den föreslagna skrivningen av kommunens direktivrätt kvarstår därför.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Leif Eriksson

kommundirektör

Ann-Kristin Vesterlund

tf kanslidirektör

Bilagor

1. Gällande ägardirektiv för AB Botkyrkabyggen
2. Föreslagen ändring av ägardirektiv för AB Botkyrkabyggen

Expedieras till

AB Botkyrkabyggen

Ägardirektiv för AB Botkyrkabyggen, (org. nr. 556064-6191)

1. Ägare

AB Botkyrkabyggen (Bolaget) ägs till 100 procent av Botkyrka kommun.

2. Kommunens direktiv rätt m.m.

Bolagets styrelse och verkställande direktör har att följa utfärdade direktiv, såvida dessa inte strider mot bolagsordningen eller mot tvingande bestämmelser i lag eller författning. Detta ägardirektiv är ett komplement till bolagsordningen och ska fastställas på bolagsstämman.

Om Bolaget överväger att vidta någon åtgärd som kan komma att skada kommunen eller på något annat sätt strider mot kommunens mål, ska Bolaget innan åtgärden vidtas samråda med kommunen. Om parterna inte kan enas, har kommunen rätt att hindra att Bolaget vidtar åtgärden.

3. Grundläggande utgångspunkter

~~Inom kommunkoncernen ska Botkyrkabyggen förvalta bostäder. Kommunorganisationen har ansvar där vård- och omsorgsbehoven styr över boendesituationen (exempelvis äldreboenden och gruppboenden).~~

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att inom Botkyrka kommun förvärva, avyttra, äga och förvalta fastigheter eller tomträtter med bostäder och därtill hörande kollektiva anordningar.

Det grundläggande syftet med Bolagets verksamhet är att utifrån en social grund och på långsiktiga och affärsmässiga principer skapa förutsättningar för den kommunnytta som gör det motiverat för Botkyrka kommun att äga Bolaget.

Attraktivt boende i Botkyrka

Botkyrka kommuns avsikt är att långsiktigt vara företräd på kommunens bostadsmarknad genom sitt allmännyttiga bostadsföretag, och tillsammans med olika berörda intressenter aktivt arbeta för att kommunen ska vara ett attraktivt boendialternativ i Stockholmsregionen.

Kommunala styrdokument

I all sin verksamhet ska Bolaget eftersträva en socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar utveckling, i enlighet med utgångspunkterna i "Ett Hållbart Botkyrka".¹

Botkyrka kommuns Policy och riktlinjer för kommunala bolag² gäller som komplement till detta ägardirektiv för Bolaget. Bolaget är också skyldigt att i tillämpliga delar förhålla sig till de kommunala styrdokument som berör Bolagets verksamheter, bl.a. Mål och budget.

Samverkan med kommunen och dess övriga bolag

Bolaget ska inom ramen för en fortsatt god relation upprätthålla ett nära samarbete med kommunen och övriga bolag som ägs av kommunen i syfte att nå en rimlig kostnadseffektivitet och ta till vara möjligheter till att minimera kostnaderna för hela kommunkoncernen.

Affärsmässiga principer

Bolagets verksamhet ska i enlighet med lagen (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag bedrivas i ett allmännyttigt syfte, enligt affärsmässiga principer, och bereda sina hyresgäster möjlighet till boendeinflytande och inflytande i Bolaget. I det allmännyttiga syftet ingår även ett samhällsansvar. Det innebär att Bolaget ska slå vakt om ekonomisk, miljömässig och social hållbarhet.

I affärsmässiga principer ingår att Bolaget kan köpa och sälja fastigheter i enlighet med de begränsningar som finns i detta ägardirektiv.

Det är kommunens vilja att Bolaget minst bibehåller och gärna utökar sitt ägande av antalet hyresrätter. Det är av flera skäl önskvärt med en jämnare åldersfördelning av fastighetsbeståndet som Bolaget äger och förvaltar.

AB Botkyrkabyggens verksamhet ska, utifrån en social grundsyn bygga på affärsmässiga principer. I detta begrepp ingår att bolaget kan köpa och sälja fastigheter i enlighet med de begränsningar som finns i detta ägardirektiv. Bolaget ska dock inte minska antalet hyresrätter som man äger utan det är kommunens vilja att man planerar för en viss ökning av antalet hyresrätter som ägs av bolaget. Däremot är det av flera skäl önskvärt med en jämnare åldersfördelning av beståndet.

Medverka i utvecklingen av nya och befintliga områden

Bolaget ska aktivt delta i kommunens stadsutvecklingsarbete, medverka till att en god service finns i stadsdelar och bostadsområden, i samverkan med

¹ Enligt beslut i kommunfullmäktige 2007-03-29 § 47.

² KS/2018:157.

kommunen motverka segregation och främja en god gemenskap och trygghet i de olika bostadsområdena.

4. Verksamhetsinriktning

AB Botkyrkabyggens målgrupper

Bolagets verksamhet vänder sig till befintliga hyresgäster, andra kommuninvånare i Botkyrka kommun och i mån av tillgång även till personer som söker bostad i Stockholmsregionen.

Kommunkontrakt

Bolaget ska, om kommunen begär detta, ställa ~~300250~~ av Bolagets lägenheter till kommunens förfogande att användas för personer som av särskilda ekonomiska eller sociala skäl inte kan få en bostad på egen hand. Bolaget ska ha som målsättning att årligen omvandla en tredjedel av dessa kommunkontrakt till vanliga hyreskontrakt.

Unga och äldre

Bolaget ska stödja både den ”flytta-hemifrån-garanti” som kommunen erbjuder unga, och boendekonceptet för äldre som bor i kommunen. Bolaget har en viktig roll i att utveckla boendet för unga och äldre.

Bra bostäder - effektiv förvaltning

Bolaget ska tillhandahålla bra och prisvärda bostäder i välskötta fastigheter och bostadsområden. Bostäderna ska förvaltas effektivt och nya förvaltningsformer utvecklas där hyresgästerna tar ett aktivt ansvar för sin egen boendemiljö och bostadsområdets utveckling. Lägenheternas utformning och standard samt servicenivån i boendet ska anpassas till hyresgästernas önskemål så långt det är rimligt och möjligt.

Nyproduktion av bostäder – hur mycket och i vilka lägen

Kommunens målsättning är att öka antalet lägenheter som nyproduceras varje år i kommunen och Bolaget ska stå för en viss del av denna nyproduktion. Bolaget ska under kommande år successivt öka det egna bostadsbyggandet.

Under perioden 2020 – 2022 ska Bolaget ha som målsättning att nyproducera minst 500 bostäder.

Botkyrka kommuns översiktsplan är vägledande för bebyggelseutvecklingen i kommunen. Ny bebyggelse ska koncentreras till redan bebyggda områden inom det som i översiktsplanen är markerat som stadsbygd, i lägen som

knyter ihop olika områden. Vid förtätning ska samtidigt ambitionen vara att offentliga miljöer och parker och tillgängligheten till bostadsnära natur förbättras.

Bolaget ska bygga upp en uthållig förmåga till nyproduktion, antingen i den egna organisationen eller tillsammans med en eller flera samarbetspartners. Bolaget ska sträva efter beredskap att kunna bygga i gynnsamma konjunkturlägen och agera så att byggtakten kan upprätthållas när andra aktörer drar sig tillbaka och inte driva på vid en redan överhettad byggmarknad.

Förnyelse och upprustning

En stor andel av Bolagets bostadsbestånd står inför ett omfattande förnyelsebehov. Bolaget ska i samspel med kommunen kontinuerligt uppdatera upprustnings- och förnyelsestrategier. Förnyelsen av miljonprogrammet är en möjlighet att åstadkomma en miljö- och energiomställning. Bästa tillgängliga teknik ska användas med hänsyn tagen till de ekonomiska förutsättningarna.

Större variation i bostadsbeståndet

I samband med mer omfattande upprustningar ska Bolaget sträva efter en större variation i bostadsbeståndet, exempelvis genom sammanslagning eller delning av lägenheter, upprustning till olika standardnivåer och utnyttjande av möjligheter till om- och tillbyggnader. Bolaget ska också bidra till mer levande stadsdelar med en större blandning av bostäder och verksamheter. Bolaget har även en viktig roll i att utveckla boendet för ungdomar och äldre.

Mer blandade upplåtelseformer

En bred hyresbostadsmarknad med god tillgång till olika typer av bra bostäder till rimliga hyror är ett centralt bostadspolitiskt mål för kommunen. Kommunen strävar efter ett mer varierat bostadsutbud för att möta olika behov och önskemål. Bolaget ska främst bygga nytt i stadsdelar med få hyresrätter. Bolaget ska aktivt utveckla sitt fastighetsinnehav. Med markbyten, markförsäljningar och markköp kan Bolaget få tillgång till byggbar mark i områden med få hyresrätter. Samtidigt kan möjligheter öppna sig för andra upplåtelseformer där hyresrätter dominerar.

Barnperspektivet

Bolaget ska arbeta utifrån ett barnperspektiv och aktivt verka för att barnfamiljer inte ska vråkas och att de inte ska hamna i en sådan situation att det blir aktuellt med en sådan åtgärd.

Miljö och klimat

I all sin verksamhet ska Bolaget vara ett föredöme i miljöfrågor. Det innebär att Bolaget ska sträva efter att bedriva verksamheten på ett sådant sätt att Bolaget minimerar sin negativa påverkan på miljö och klimat samt på jordens naturresurser. Vid nyproduktion ska energisnålare hus skapas som bygger på miljövänlig materialanvändning och tekniska lösningar.

Klimat

~~Vid förnyelse av det befintliga beståndet ska energieffektivare lösningar prövas inom ramen för vad som är ekonomiskt rimligt att belasta befintliga hyresgästers hyresnivåer. AB Botkyrkabyggen ska fortsätta att pröva möjligheten till produktion av förnyelsebar energi.~~

5. Ekonomiska riktlinjer

AB Botkyrkabyggen ska vara ekonomiskt stabilt

Bolaget ska bedriva sin verksamhet på affärsmässiga villkor och sträva efter en ekonomisk utveckling som ger förutsättningar för en långsiktig ekonomisk stabilitet och en kontinuerlig nyproduktion av bostäder. Det innebär för den aktuella perioden att en direktavkastning (driftnetto/bokfört marknadsvärde på fastigheterna) på minst 3,5 procent före avskrivningar och dispositioner ska eftersträvas.

Med hänsyn till de omfattande upprustningsåtgärder som förestår bör Bolaget ha ett soliditetsmått som säkerställer en långsiktig hållbar ekonomisk utveckling för bolaget. Soliditeten ska mätas på så sätt att den synliga aktuella soliditeten inte ska understiga 25 procent mätt mot det bokförda marknadsvärdet på för bolagets tillgångar.

Bolaget har att förhålla sig till det effektiviseringskrav som gäller för kommunens egen verksamhet. Bolaget ska vidare arbeta med att ta fram förslag till ytterligare möjliga effektiviseringar inom bolagets verksamhetsområde.

Finansiering

Bolaget ska i sin finansiella hantering ingå i kommunens koncernkonto. Upplåning ska, om inte särskilda skäl föreligger, ske genom kommunens internbank. Bolagets upplåningsram fastställs årligen av kommunfullmäktige i samband med beslutet om budget efter en framställan som görs av Bolaget. Räntan som Bolaget betalar för sin upplåning i internbanken ska baseras på en marknadsmässig bedömning av upplåningskostnaden för bostadsbolag.

Utdelning

Bolaget kan årligen lämna en utdelning till kommunen som baseras på den genomsnittliga statslåneräntan under närmast föregående räkenskapsår plus en procent. Utdelningen ska dock inte överstiga 50 procent av det resultat som uppnåtts det år som utdelningen avser.

Därutöver kan Bolaget lämna utdelning för sociala insatser i utsatta bostadsområden eller i samband med reavinster från försäljningar av fastigheter. I dessa fall ska detta prövas i särskild ordning i samband med en ägardialog inför det aktuella bokslutet.

6. Kommunal koncernredovisning, budget, och verksamhetsplan och informationsskyldighet

Bolaget ska årligen ta fram en strategisk plan med strategiska mål för de närmaste tre åren och en ekonomisk plan för den aktuella perioden. Den strategiska planen ska överlämnas till kommunen senast den 30 oktober.

Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms som nödvändiga för upprättande av årsredovisning och delårsrapport i enlighet med de tidplaner som lämnas av kommunen.

7. Informationsskyldighet

Information till kommunstyrelsen

Bolaget ska fortlöpande hålla kommunstyrelsen väl informerad om bolagets verksamhet. Detta innebär att bolaget löpande ska översända följande handlingar till kommunstyrelsen:

protokoll från bolagsstämma

bolagets årsredovisning

revisionsberättelse

underlag för sammanställning av kommunens koncernredovisning

redovisningar av verksamheten, utveckling och ekonomiska förhållanden per sista april och per sista augusti

strategisk plan med strategiska mål för de närmaste tre åren och en ekonomisk plan för den aktuella perioden

Kommunstyrelsens granskningsrätt och bolagets informationsskyldighet gäller inte handling eller förhållande som är belagd med sekretess enligt gällande lagstiftning.

Tillsammans med årsbokslut och delårsboksluten ska bolaget lämna rapport angående måluppfyllelse och uppföljning av ägardirektiven samt det ekonomiska läget, i enlighet med kommunens instruktioner.

Informationssammanträden

Bolaget ska årligen efter att bolagets årsredovisning och revisionsberättelse lämnats till kommunen och i god tid innan bolagsstämman, anordna ett informationssammanträde för ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige. Vid detta möte, som ska äga rum i direkt anslutning till ett ordinarie fullmäktigesammanträde, ska representant för styrelsen och verkställande direktör närvara och besvara frågor om bolagets verksamhet. Vid mötet är styrelseledamot och verkställande direktör befriade från sådan tystnadsplikt i frågor som aktieägarna enligt aktiebolagslagen äger rätt att ta del av.

Bolaget ska årligen i samband med något av kommunstyrelsens sammanträden lämna information om bolagets verksamhet. Bolaget är skyldigt att fortlöpande inkomma med information och dokument i enlighet med Policy och riktlinjer för kommunala bolag.

7. Underställningsplikt

Bolaget ska få kommunfullmäktiges godkännande i frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt såsom, men inte uteslutande:

- bolagets låne- och borgensram
- godkännande av förvärv eller försäljning av bolag, eller bolags rörelse eller upplösning av bolag-
- bildande, förvärv eller avyttring av dotterbolag
- förvärv eller försäljning av fastigheter till ett värde över 50 miljoner kronor
- ändring av aktiekapital
- förvärv av aktier i andra bolag
- förändring av bolagets verksamhetsinriktning
- övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt godkännande av förvärv eller försäljning av bolag, eller bolags rörelse eller upplösning av bolag-
- beslut som väsentligt påverkar bolagets eller koncernens ekonomi eller medför annan risk (t.ex. större investeringar eller avyttringar)
- övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt.

8. Policydokument

Bolaget ska ha policydokument inom följande områden:

Personalpolicy

Säkerhetspolicy

Informationspolicy

Miljöpolicy

Rese- och representationspolicy

Kommunens fastställda policydokument inom de angivna områdena ska i tillämpliga delar även ligga till grund för **bolagets**

8. Bolagsstämma

~~Bolaget ska årligen senast före utgången av maj månad hålla årsstämma.~~

~~Dessa ägardirektiv har fastställts på bolagsstämma den.....~~

Ägardirektiv för AB Botkyrkabyggen, (org. nr. 556064-6191)

1. Ägare

AB Botkyrkabyggen (Bolaget) ägs till 100 procent av Botkyrka kommun.

2. Kommunens direktiv rätt m.m.

Bolagets styrelse och verkställande direktör har att följa utfärdade direktiv, såvida dessa inte strider mot bolagsordningen eller mot tvingande bestämmelser i lag eller författning. Detta ägardirektiv är ett komplement till bolagsordningen och ska fastställas på bolagsstämman.

Om Bolaget överväger att vidta någon åtgärd som kan komma att skada kommunen eller på något annat sätt strider mot kommunens mål, ska Bolaget innan åtgärden vidtas samråda med kommunen. Om parterna inte kan enas, har kommunen rätt att hindra att Bolaget vidtar åtgärden.

3. Grundläggande utgångspunkter

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att inom Botkyrka kommun förvärva, avyttra, äga och förvalta fastigheter eller tomträtter med bostäder och därtill hörande kollektiva anordningar.

Det grundläggande syftet med Bolagets verksamhet är att utifrån en social grund och på långsiktiga och affärsmässiga principer skapa förutsättningar för den kommunnytta som gör det motiverat för Botkyrka kommun att äga Bolaget.

Attraktivt boende i Botkyrka

Botkyrka kommuns avsikt är att långsiktigt vara företrädd på kommunens bostadsmarknad genom sitt allmännyttiga bostadsföretag, och tillsammans med olika berörda intressenter aktivt arbeta för att kommunen ska vara ett attraktivt boendialternativ i Stockholmsregionen.

Kommunala styrdokument

I all sin verksamhet ska Bolaget eftersträva en socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar utveckling, i enlighet med utgångspunkterna i "Ett Hållbart Botkyrka".¹

Botkyrka kommuns Policy och riktlinjer för kommunala bolag² gäller som komplement till detta ägardirektiv för Bolaget.

¹ Enligt beslut i kommunfullmäktige 2007-03-29 § 47.

² KS/2018:157.

Bolaget är också skyldigt att i tillämpliga delar förhålla sig till de kommunala styrdokument som berör Bolagets verksamheter, bl.a. Mål och budget.

Samverkan med kommunen och dess övriga bolag

Bolaget ska inom ramen för en fortsatt god relation upprätthålla ett nära samarbete med kommunen och övriga bolag som ägs av kommunen i syfte att nå en rimlig kostnadseffektivitet och ta till vara möjligheter till att minimera kostnaderna för hela kommunkoncernen.

Affärsmässiga principer

Bolagets verksamhet ska i enlighet med lagen (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag bedrivas i ett allmännyttigt syfte, enligt affärsmässiga principer, och bereda sina hyresgäster möjlighet till boendeinflytande och inflytande i Bolaget. I det allmännyttiga syftet ingår även ett samhällsansvar. Det innebär att Bolaget ska slå vakt om ekonomisk, miljömässig och social hållbarhet.

I affärsmässiga principer ingår att Bolaget kan köpa och sälja fastigheter i enlighet med de begränsningar som finns i detta ägardirektiv.

Det är kommunens vilja att Bolaget minst bibehåller och gärna utökar sitt ägande av antalet hyresrätter. Det är av flera skäl önskvärt med en jämnare åldersfördelning av fastighetsbeståndet som Bolaget äger och förvaltar.

Medverka i utvecklingen av nya och befintliga områden

Bolaget ska aktivt delta i kommunens stadsutvecklingsarbete, medverka till att en god service finns i stadsdelar och bostadsområden, i samverkan med kommunen motverka segregation och främja en god gemenskap och trygghet i de olika bostadsområdena.

4. Verksamhetsinriktning

AB Botkyrkabyggens målgrupper

Bolagets verksamhet vänder sig till befintliga hyresgäster, andra kommuninvånare i Botkyrka kommun och i mån av tillgång även till personer som söker bostad i Stockholmsregionen.

Kommunkontrakt

Bolaget ska, om kommunen begär detta, ställa 300 av Bolagets lägenheter till kommunens förfogande att användas för personer som av särskilda ekonomiska eller sociala skäl inte kan få en bostad på egen hand. Bolaget ska ha som målsättning att årligen omvandla en tredjedel av dessa kommunkontrakt till vanliga hyreskontrakt.

Unga och äldre

Bolaget ska stödja både den ”flytta-hemifrån-garanti” som kommunen erbjuder unga, och boendekonceptet för äldre som bor i kommunen. Bolaget har en viktig roll i att utveckla boendet för unga och äldre.

Bra bostäder - effektiv förvaltning

Bolaget ska tillhandahålla bra och prisvärda bostäder i välskötta fastigheter och bostadsområden. Bostäderna ska förvaltas effektivt och nya förvaltningsformer utvecklas där hyresgästerna tar ett aktivt ansvar för sin egen boendemiljö och bostadsområdets utveckling. Lägenheternas utformning och standard samt servicenivån i boendet ska anpassas till hyresgästernas önskemål så långt det är rimligt och möjligt.

Nyproduktion av bostäder – hur mycket och i vilka lägen

Kommunens målsättning är att öka antalet lägenheter som nyproduceras varje år i kommunen och Bolaget ska stå för en viss del av denna nyproduktion. Bolaget ska under kommande år successivt öka det egna bostadsbyggandet.

Under perioden 2020 – 2022 ska Bolaget ha som målsättning att nyproducera minst 500 bostäder.

Botkyrka kommuns översiktsplan är vägledande för bebyggelseutvecklingen i kommunen. Ny bebyggelse ska koncentreras till redan bebyggda områden inom det som i översiktsplanen är markerat som stadsbygd, i lägen som knyter ihop olika områden. Vid förtätning ska samtidigt ambitionen vara att offentliga miljöer och parker och tillgängligheten till bostadsnära natur förbättras.

Bolaget ska bygga upp en uthållig förmåga till nyproduktion, antingen i den egna organisationen eller tillsammans med en eller flera samarbetspartners. Bolaget ska sträva efter beredskap att kunna bygga i gynnsamma konjunkurlägen och agera så att byggtakten kan upprätthållas när andra aktörer drar sig tillbaka och inte driva på vid en redan överhettad byggmarknad.

Förnyelse och upprustning

En stor andel av Bolagets bostadsbestånd står inför ett omfattande förnyelsebehov. Bolaget ska i samspel med kommunen kontinuerligt uppdatera upprustnings- och förnyelsestrategier. Förnyelsen av miljonprogrammet är en möjlighet att åstadkomma en miljö- och energiomställning. Bästa tillgängliga teknik ska användas med hänsyn tagen till de ekonomiska förutsättningarna.

Större variation i bostadsbeståndet

I samband med mer omfattande upprustningar ska Bolaget sträva efter en större variation i bostadsbeståndet, exempelvis genom sammanslagning eller delning av lägenheter, upprustning till olika standardnivåer och utnyttjande av möjligheter till om- och tillbyggnader. Bolaget ska också bidra till mer levande stadsdelar med en större blandning av bostäder och verksamheter. Bolaget har även en viktig roll i att utveckla boendet för ungdomar och äldre.

Mer blandade upplåtelseformer

En bred hyresbostadsmarknad med god tillgång till olika typer av bra bostäder till rimliga hyror är ett centralt bostadspolitiskt mål för kommunen. Kommunen strävar efter ett mer varierat bostadsutbud för att möta olika behov och önskemål. Bolaget ska främst bygga nytt i stadsdelar med få hyresrätter. Bolaget ska aktivt utveckla sitt fastighetsinnehav. Med markbyten, markförsäljningar och markköp kan Bolaget få tillgång till byggbar mark i områden med få hyresrätter. Samtidigt kan möjligheter öppna sig för andra upplåtelseformer där hyresrätter dominerar.

Barnperspektivet

Bolaget ska arbeta utifrån ett barnperspektiv och aktivt verka för att barnfamiljer inte ska vräkas och att de inte ska hamna i en sådan situation att det blir aktuellt med en sådan åtgärd.

Miljö och klimat

I all sin verksamhet ska Bolaget vara ett föredöme i miljöfrågor. Det innebär att Bolaget ska sträva efter att bedriva verksamheten på ett sådant sätt att Bolaget minimerar sin negativa påverkan på miljö och klimat samt på jordens naturresurser.

5. Ekonomiska riktlinjer

AB Botkyrkabyggen ska vara ekonomiskt stabilt

Bolaget ska bedriva sin verksamhet på affärsmässiga villkor och sträva efter en ekonomisk utveckling som ger förutsättningar för en långsiktig ekonomisk stabilitet och en kontinuerlig nyproduktion av bostäder. Det innebär för den aktuella perioden att en direktavkastning (driftnetto/bokfört värde på fastigheterna) på minst 3,5 procent före avskrivningar och dispositioner ska eftersträvas.

Med hänsyn till de omfattande upprustningsåtgärder som förestår bör Bolaget ha ett soliditetsmått som säkerställer en långsiktig hållbar ekonomisk utveckling för bolaget. Soliditeten ska mätas på så sätt att den synliga

soliditeten inte ska understiga 25 procent mätt mot det bokförda värdet på bolagets tillgångar.

Bolaget har att förhålla sig till det effektiviseringskrav som gäller för kommunens egen verksamhet. Bolaget ska vidare arbeta med att ta fram förslag till ytterligare möjliga effektiviseringar inom bolagets verksamhetsområde.

Finansiering

Bolaget ska i sin finansiella hantering ingå i kommunens koncernkonto. Upplåning ska, om inte särskilda skäl föreligger, ske genom kommunens internbank. Bolagets upplåningsram fastställs årligen av kommunfullmäktige i samband med beslutet om budget efter en framställan som görs av Bolaget. Räntan som Bolaget betalar för sin upplåning i internbanken ska baseras på en marknadsmässig bedömning av upplåningskostnaden för bostadsbolag.

Utdelning

Bolaget kan årligen lämna en utdelning till kommunen som baseras på den genomsnittliga statslåneräntan under närmast föregående räkenskapsår plus en procent. Utdelningen ska dock inte överstiga 50 procent av det resultat som uppnåtts det år som utdelningen avser.

Därutöver kan Bolaget lämna utdelning för sociala insatser i utsatta bostadsområden eller i samband med reavinster från försäljningar av fastigheter. I dessa fall ska detta prövas i särskild ordning i samband med en ägardialog inför det aktuella bokslutet.

6. Informationsskyldighet

Bolaget är skyldigt att fortlöpande inkomma med information och dokument i enlighet med Policy och riktlinjer för kommunala bolag.

7. Underställningsplikt

Bolaget ska få kommunfullmäktiges godkännande i frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt såsom, men inte uteslutande:

- bolagets låne- och borgensram
- bildande, förvärv eller avyttring av dotterbolag
- förvärv eller försäljning av fastigheter till ett värde över 50 miljoner kronor
- ändring av aktiekapital
- förvärv av aktier i andra bolag
- förändring av bolagets verksamhetsinriktning
- godkännande av förvärv eller försäljning av bolag, eller bolags rörelse eller upplösning av bolag

- beslut som väsentligt påverkar bolagets eller koncernens ekonomi eller medför annan risk (t.ex. större investeringar eller avyttringar) övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt.

BOTKYRKA KOMMUN

FÖRSLAG

Ägardirektiv för AB Botkyrkabyggen för åren 2019-2022

1. Ägare

AB Botkyrkabyggen ägs till 100 procent av Botkyrka kommun. Bolaget är en del av "koncernen" Botkyrka kommun och är därmed också ett redskap för kommunen att nå de mål och visioner som beslutats av kommunfullmäktige.

2. Kommunens direktivrätt

Bolagets styrelse och verkställande direktör har att följa utfärdade direktiv, såvida dessa inte strider mot bolagsordningen, mot tvingande bestämmelser i lag eller författning. Detta ägardirektiv är ett komplement till bolagsordning- en och ska fastställas på bolagsstämman. Eventuellt övriga tillkommande direktiv från kommunen ska alltid behandlas på en bolagsstämma för att bli gällande för bolaget.

3. Grundläggande utgångspunkter

Ändamål enligt bolagsordningen

Enligt bolagsordningen ska Botkyrkabyggen och styrelsen ha sitt säte i Botkyrka kommun och har till föremål för sin verksamhet att inom Botkyrka kommun förvärva, avyttra, äga och förvalta fastigheter eller tomträtter med bostäder och därtill hörande kollektiva anordningar.

Det grundläggande syftet med bolagets verksamhet är att utifrån en social grund och på långsiktiga och affärsmässiga principer skapa förutsättningar för den kommunnytta som gör det motiverat för Botkyrka kommun att äga bolaget.

Attraktivt boende i Botkyrka

Botkyrka kommuns avsikt är att långsiktigt vara företrädd på kommunens bostadsmarknad genom sitt allmännyttiga bostadsföretag, AB Botkyrkabyggen, och tillsammans med olika berörda intressenter aktivt arbeta för att kommunen ska vara ett attraktivt boendeanternativ i Stockholmsregionen.

Kommunens riktlinjer gäller också Botkyrkabyggen

De riktlinjer för kommunala bolag och den policy för kommunala bolag som kommunfullmäktige antagit, gäller som komplement till dessa ägardirektiv för bolaget.

Botkyrkabyggen är även skyldig att i tillämpliga delar förhålla sig till de av kommunfullmäktige (eller till kommunstyrelsen delegerade) beslutade styrdokument som berör bolagets verksamheter. Aktuella policies och riktlinjer som bolaget omfattas av redovisas i ett särskilt ärende årligen vid behov och expedieras till bolagen.

Samverkan med kommunen och dess övriga bolag

Bolaget ska inom ramen för en fortsatt god relation upprätthålla ett nära sam- arbete med kommunen och övriga bolag som ägs av kommunen i syfte att nå en rimlig kostnadseffektivitet och ta till vara möjligheter till att minimera kostnaderna för hela kommunkoncernen.

Affärsmässiga principer

AB Botkyrkabyggens verksamhet ska i enlighet med lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag (2010:879) bedrivas i ett allmännyttigt syfte, enligt affärsmässiga principer och bereda sina hyresgäster möjligheter till boendeinflytande och inflytande i bolaget. I det allmännyttiga syftet ingår även ett samhällsansvar. Det innebär att bolaget ska slå vakt om ekonomisk-, miljömässig och social hållbarhet.

I affärsmässiga principer ingår att bolaget kan köpa och sälja fastigheter i enlighet med de begränsningar som finns i detta ägardirektiv.

Det är kommunens vilja att bolaget minst bibehåller och gärna utökar sitt ägande av antalet hyresrätter. Det är av flera skäl önskvärt med en jämnare åldersfördelning av fastighetsbeståndet som bolaget äger och förvaltar.

Medverka i utvecklingen av nya och befintliga områden

Bolaget ska aktivt delta i kommunens stadsutvecklingsarbete, medverka till att en god service finns i stadsdelar och bostadsområden, i samverkan med kommunen motverka segregation och främja en god gemenskap och trygghet i de olika bostadsområdena.

4. Verksamhetsinriktning

Botkyrkabyggens målgrupper

AB Botkyrkabyggens verksamhet vänder sig till befintliga hyresgäster, andra kommuninvånare i Botkyrka kommun och i mån av tillgång även till personer som söker bostad i Stockholmsregionen.

Kommunkontrakt

Bolaget ska om kommunen begär detta ställa 250 av bolagets lägenheter till kommunens förfogande att användas för personer som av särskilda ekonomiska eller sociala skäl inte kan få en bostad på egen hand. Bolaget ska ha som målsättning att årligen omvandla en tredjedel av dessa lägenheter till vanliga hyreskontrakt.

Unga och äldre

Bolaget ska dessutom tillhandahålla lägenheter för sociala behov (kommunkontrakt) för personer som hänvisas från kommunen och stödja både den "flytta-hemifrån-garanti" som kommunen erbjuder unga och boendekoncept för äldre som bor i kommunen. Bolaget

har en viktig roll i att utveckla boendet för unga och äldre.

Bra bostäder - effektiv förvaltning

Bolaget ska tillhandahålla bra och prisvärda bostäder i välskötta fastigheter och bostadsområden. Bostäderna ska förvaltas effektivt och nya förvaltningsformer utvecklas där hyresgästerna tar ett aktivt ansvar och bereds möjlighet till inflytande över sin egen boendemiljö och bostadsområdets utveckling. Lägenheternas utformning och standard samt servicenivån i boendet ska anpassas till hyresgästernas önskemål så långt det är rimligt och möjligt.

Nyproduktion av bostäder - hur mycket och i vilka lägen

Kommunens målsättning är att öka antalet lägenheter som nyproduceras varje år i kommunen och bolaget ska stå för en viss del av denna nyproduktion.

Bolaget ska under kommande år successivt öka det egna bostadsbyggandet. Under perioden 2020-2022, ska bolaget ha som målsättning att nyproducera ca 500 bostäder.

Botkyrkas översiktplan är vägledande för bebyggelseutvecklingen i kommunen. Ny bebyggelse ska koncentreras till redan bebyggda områden inom det som i översiktsplanen är markerat som stadsbygd, i lägen som knyter ihop olika områden. Vid förtätning ska samtidigt ambitionen vara att offentliga miljöer och parker och tillgängligheten till bostadsnära natur förbättras.

Bolaget bygga upp en uthållig förmåga till nyproduktion, antingen i den egna organisationen eller tillsammans med en eller flera samarbetspartners. Bolaget ska sträva efter beredskap att kunna bygga i gynnsamma konjunkturlägen och agera så att byggtakten kan upprätthållas när andra aktörer drar sig tillbaka och inte driva på vid en redan överhettad byggmarknad.

Förnyelse och upprustning

En stor andel av bolagets bostadsbestånd står inför ett omfattande förnyelsebehov. Bolaget ska i samspel med kommunen kontinuerligt uppdatera upprustnings- och förnyelsestrategier. Förnyelsen av miljonprogrammet är en möjlighet att åstadkomma en miljö- och energiomställning. Modern teknik ska användas med hänsyn tagen till de ekonomiska förutsättningarna.

Större variation i beståndet

I samband med mer omfattande upprustningar ska bolaget sträva efter en större variation i beståndet, exempelvis genom sammanslagning eller delning av lägenheter, upprustning till olika standardnivåer och utnyttjande av möjligheter till om- och tillbyggnader. Bolaget ska också bidra till mer levande stadsdelar med en större blandning av bostäder och verksamheter.

Mer blandade upplåtelseformer

En bred hyresbostadsmarknad med god tillgång till olika typer av bra bostäder till rimliga hyror är ett centralt bostadspolitiskt mål för kommunen.

Kommunen strävar efter ett mer varierat bostadsutbud för att möta olika behov och önskemål. Botkyrkabyggen ska främst bygga nytt i stadsdelar med få hyresrätter. Bolaget ska aktivt utveckla sitt fastighetsinnehav. Med markbyten, markförsäljningar och markköp kan bolaget få tillgång till byggbar mark i områden med få hyresrätter. Samtidigt kan möjligheter öppna sig för andra upplåtelseformer där hyresrätter dominerar.

Barnperspektiv

Bolaget ska arbeta utifrån ett barnperspektiv och aktivt verka för att barnfamiljer inte ska vräkas och att de inte ska hamna i en sådan situation att det blir aktuellt med en sådan åtgärd.

Miljö- och klimat

I all sin verksamhet ska bolaget vara ett föredöme i miljöfrågor. Det innebär att bolaget strävar efter att bedriva verksamheten på ett sådant sätt att bolaget minimerar sin negativa påverkan på miljö och klimat samt jordens naturresurser.

5. Ekonomiska riktlinjer

Botkyrkabyggen ska vara ekonomiskt stabilt

AB Botkyrkabyggen ska bedriva sin verksamhet på affärsmässiga villkor och sträva efter en ekonomisk utveckling som ger förutsättningar för en långsiktig ekonomisk stabilitet och en kontinuerlig nyproduktion av bostäder. Det innebär för den aktuella perioden att en direktavkastning (driftnetto/**bokförda värden på fastigheterna**) på minst 3,5 procent före avskrivningar och dispositioner ska eftersträvas.

Med hänsyn till de omfattande upprustningsåtgärder som förestår bör AB Botkyrkabyggen ha ett soliditetsmått som säkerställer en långsiktig hållbar ekonomisk utveckling för bolaget. Soliditeten ska mätas på så sätt att den aktuella soliditeten inte ska understiga 25 procent mätt mot marknadsvärdet för bolagets tillgångar.

Finansiering

Bolaget ska i sin finansiella hantering ingå i kommunens koncernkonto. Upp- låning ska, om inte särskilda skäl föreligger, ske genom kommunens intern- bank. Bolagets upplåningsram fastställs årligen av kommunfullmäktige i samband med beslutet om budget efter en framställan som görs av bolaget.

Räntan som bolaget betalar för sin upplåning i internbanken ska baseras på en marknadsmässig bedömning av upplåningskostnaden för bostadsbolag.

Utdelning

Bolaget kan årligen lämna en utdelning till kommunen som baseras på den genomsnittliga statslåneräntan under närmast föregående räkenskapsår plus en procent. Utdelningen ska dock inte överstiga 50 procent av det resultat som uppnåtts det år som utdelningen avser.

Därutöver kan bolaget lämna utdelning för sociala insatser i utsatta bostads- områden eller i samband med reavinster från försäljningar av fastigheter. I dessa fall ska detta prövas i särskild ordning i samband med en ägardialog in- för det aktuella bokslutet.

6. Kommunal koncernredovisning, budget och verksamhetsplan

Bolaget ska årligen ta fram en strategisk plan med strategiska mål för de närmaste tre åren och en ekonomisk plan för den aktuella perioden. Den strategiska planen ska överlämnas till kommunen senast den 30 oktober.

Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms som nödvändiga för upprättande av årsredovisning och delårsrapport i enlighet med de tidplaner som lämnas av kommunen.

7. Informationsskyldighet

Information till kommunstyrelsen

Bolaget ska fortlöpande hålla kommunstyrelsen väl informerad om bolagets verksamhet. Detta innebär att bolaget löpande ska översända följande handlingar till kommunstyrelsen:

- protokoll från bolagsstämman
- bolagets årsredovisning
- revisionsberättelse
- underlag för sammanställning av kommunens koncernredovisning
- redovisningar av verksamheten, utveckling och ekonomiska förhållanden per sista april och per sista augusti
- strategisk plan med strategiska mål för de närmaste tre åren och en ekonomisk plan för den aktuella perioden
- i samband med årsbokslut och delårsboksluten ska bolaget lämna rapport angående måluppfyllelse och uppföljning av ägardirektiven samt det ekonomiska läget, i enlighet med kommunens instruktioner

Kommunstyrelsens granskningsrätt och bolagets informationsskyldighet gäller inte handling eller förhållande som är belagd med sekretess enligt gällande lagstiftning.

Informationssammanträden

Om kommunen så begär ska styrelseordförande och VD efter att bolagens årsredovisning och revisionsberättelse lämnats till kommunen och i god tid innan bolagsstämman, anordna ett informationsmöte för ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige. Vid detta möte, som ska äga rum i direkt anslutning till ett ordinarie fullmäktigesammanträde, ska representant för styrelsen och VD närvara och besvara frågor om Bolagets verksamhet. Vid mötet är styrelseledamot och VD befriade från sådan tystnadsplikt i frågor som aktieägarna enligt aktiebolagslagen äger rätt att ta del av.

Bolaget ska årligen i samband med något av kommunstyrelsens sammanträden lämna information om bolagets verksamhet.

8. Underställningsplikt

Bolaget ska få kommunfullmäktiges godkännande frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt såsom:

- bolagets låne- och borgensram
- godkännande av förvärv eller försäljning av bolag, eller bolags rörelse eller upplösning av bolag.
- beslut som väsentligt påverkar bolagets eller koncernens ekonomi eller medför annan risk (t.ex. större investeringar eller avyttringar)
- bildande, förvärv eller avyttring av dotterbolag
- förvärv eller försäljning av fastigheter till ett värde över 50 miljoner kronor
- ändring av aktiekapital
- förvärv av aktier i andra bolag
- förändring av bolagets verksamhetsinriktning
- övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt

9. Bolagsstämma

Bolaget ska årligen senast före utgången av maj månad hålla årsstämma.

Dessa ägardirektiv har fastställts på bolagsstämma den..

§ 13

Antagande av ny bolagsordning och ägardirektiv för Upplev Botkyrka AB (KS/2019:481)

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige fastställer förslag till ny bolagsordning för Upplev Botkyrka AB.
2. Kommunfullmäktige fastställer förslag till nytt ägardirektiv för Upplev Botkyrka AB.
3. Förutsatt att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med ovanstående upphör bolagsordning och ägardirektiv för Hågelbyparken AB att gälla i och med att fusionen mellan Hågelbyparken AB och Upplev Botkyrka AB verkställts vid årsskiftet 2019/2020.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna och Tullingepartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för egna yrkanden.

Sammanfattning

Upplev Botkyrka AB ägs till 100% av Botkyrka kommun. Bolagsordning tillsammans med ägardirektiv är bolagsstyrelsens och bolagets VD:s instruktion för hur bolaget ska drivas. Nuvarande bolagsordning är daterad 2009-02-02. Nuvarande ägardirektiv är daterade 2014-03-25.

Under 2019 har Botkyrka kommuns helägda bolag Upplev Botkyrka AB och Hågelbyparken AB genomgått en fusion där Hågelbyparken AB uppgår i Upplev Botkyrka AB per den 31 december 2019. Av denna anledning har Upplev Botkyrka AB:s bolagsordning och ägardirektiv behövt revideras.

Förslagen till reviderad bolagsordning och ägardirektiv är utarbetade av kommunledningsförvaltningen i samråd med kultur- och fritidsförvaltningen, arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen

2020-02-03

Dnr KS/2019:481

och teknik- och fastighetsförvaltningen. Avstämning har skett med bolagets VD.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2020-01-20.

Yrkanden

Stina Lundgren (M) och Willy Viitala (M) lämnar ett tilläggsyrkande, bilaga 4.

Anders Thorén (TUP) ställer sig bakom (M) tilläggsyrkande.

Propositionsordning

Ordföranden ställer ordförandeförslaget mot (M) tilläggsyrkande, som biträds av Anders Thorén (TUP), och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med ordförandeförslaget.

Expedieras till:
Kommunfullmäktige

TILLÄGGSYRKANDE

Kommunstyrelsen/Kommunfullmäktige

2020-02-03

Ärende 11 Antagande av ny bolagsordning och ägardirektiv för Upplev Botkyrka AB (KS/2019:481)

Moderaterna är fortsatt tveksamma till majoritetens ansträngningar att fortsätta vilja revidera i ägardirektiven trots utlåtande från SKR, vilket används av kommuner generellt som rekommendation och riktlinje för hur kommuner bör agera utifrån befintliga ramar.

Vi anser därför att nedan tillägg som återfinns under punkten två i Kommunens direktivrätt m.m. i ägardirektiv för Upplev Botkyrka AB stryks:

Om Bolaget överväger att vidta någon åtgärd som kan komma att skada kommunen eller på något annat sätt strider mot kommunens mål, ska Bolaget innan åtgärden vidtas samråda med kommunen. Om parterna inte kan enas, har kommunen rätt att hindra att Bolaget vidtar åtgärden.

Vi har följt majoritetens exempel och också rådfrågat en expert på detta området i *associationsrätt*- Daniel Stattin, Professor i civilrätt, ssk. Associationsrätt vid Uppsala Universitet om rimligheten i att revidera i ägandedirektivet enligt ordförandeförslaget och fick följande svar:

Jag återkommer enligt vårt samtal i detta ärende. Mina uttalanden nedan bygger på det "ordförandeförslag" och den powerpoint-presentation som jag fått del av. Utlåtandet får delges andra, men jag förbehåller mig rätten att utveckla argumentationen.

Sammantaget ifrågasätter jag beredningen av ärendet.

Inledningsvis kan noteras att det i ordförandeförslaget anges att "[i] prop. 2009/10:185 s. 47 går att läsa 'I den meningen är det allmännyttiga syftet överordnat andra aspekter.'. Detta tyder på att för kommunala aktiebolag ska hänsyn tas inte enbart till aktiebolagslagens regler utan också till kommunallagens regler." Detta uttalande tycks vara ett uttryck för andemeningen bakom förslaget. Min uppfattning är att denna rättskälleanvändning är dilettantmässig. Om det citat från propositionen som ordförandeförslaget refererar till läses i sitt sammanhang framkommer att det är regeringens kommentar till två remissutlåtanden och inte ligger till grund för förslag om lagstiftning. Rättskällevärdet är redan av detta skäl begränsat. På samma sida i propositionen framgår att "Högsta domstolen har slagit fast att självkostnadsprincipen aldrig är direkt tillämplig på kommunala aktiebolag (NJA 2008 s. 120). Det är i stället kommunen som i bl.a. bolagsordning ska se till att kommunallagens principer tillämpas i ett kommunalt företag." Detta uttalande är enligt min uppfattning en korrekt uttolkning av gällande rätt. Avgörande är alltså att kommunen i bolagsordningen skall tillse att ett kommunägt aktiebolag följer kommunalrättsliga principer och att vinstsyftet i 3 kap. 3 § aktiebolagslagen "skrivs bort" till förmån för ett kommunal syfte (se vidare Stattin, Bolagsordning i kommun- och landstingsägda bolag, Förvaltningsrättslig tidskrift 2010, nr 3). En annan sak är ett kommunägt bolag enligt de aktiebolagsrättsliga

principerna om oreglerad exklusiv bolagsstämmokompetens kan ha en skyldighet att underställa kommunen sådana beslut som kan strida mot förutsättningarna för kommunen att äga aktier i bolaget (jfr Stattin, Regeringens möjlighet att påverka beslut om försäljning av tillgångar i Vattenfall AB (publ.), Juridiska fakultetens Working Paper 2016:2). Sammantaget är det alltså fel att blanda ihop aktiebolagsrättsliga och kommunalrättsliga normer. Det kommunägda aktiebolaget styrs av aktiebolagslagen, aktiebolagsrättsliga principer, bolagsordning och ägardirektiv - inget annat.

Beträffande det konkreta förslaget - "Om Bolaget överväger att vidta någon åtgärd som kan komma att skada kommunen eller på något annat sätt strider mot kommunens mål, ska Bolaget innan åtgärden vidtas samråda med kommunen. Om parterna inte kan enas, har kommunen rätt att hindra att Bolaget vidtar åtgärden." - kan följande sägas.

Till att börja med är förslaget oprecist formulerat - det är svårt att förstå vad termen "hindra" innebär. Rent språkligt har hindra innebörden att stoppa eller omöjliggöra. Termen kan i förslaget knappast syfta på en juridisk möjlighet att gör ett förslag från ett kommunägt bolag omöjligt att genomföra, eftersom kommunen inte har någon sådan rättslig möjlighet. Det måste alltså syfta på något annat - oklart vad. Det rättsliga möjlighet som kommunen i egenskap av aktieägare har att förhindra ett kommunägt bolag att genomföra någon åtgärd är att lämna en anvisning (i kommunala sammanhang oftast betecknat ett ägardirektiv) till bolaget på bolagsstämman vilket bolaget har att följa enligt 8 kap. 41 § 2 st. aktiebolagslagen e contrario. Kommunen kan alltså inte i ett ägardirektiv ge sig själv rätten att "hindra" beslut i kommunägda bolag, eftersom någon sådan rätt inte har laga grund.

Vidare kan sägas att om en kommun påtar sig rätten att formlöst styra ett kommunägt bolag finns en betydande risk att kommunen, eller den eller de som utövar beslutsrätt på kommunens vägnar blir så kallade shadow directors i aktiebolaget (se Högsta domstolens dom NJA 1997 s. 418 och i litteraturen t.ex. Stattin, Företagsstyrning, 2 uppl., kap. 11). En shadow director har potentiellt skadeståndsansvar på samma sätt som en styrelseledamot för beslut som leder till skada. För aktiebolaget kan det i sådana fall föreligga en plikt att vägra att efterställa sig anvisningar från en ägare som inte beslutats på bolagsstämman och som kan skada bolaget.

Kommunen kan inte heller påta sig att vara en aktiv beslutsfattare i ett kommunägt bolag på sätt som termen "hindra" antyder enligt den aktiebolagsrättsliga funktionsfördelningläran. Funktionsfördelningläran - som enkelt uttryckt innebär att bolagsorganen skall ha den funktion som lagstiftaren utgått från - har kommit till uttryck i bl.a. prop. 1975:103 s. 236 och SOU 1971:15 s. 220, se vidare Stattin, Företagsstyrning, 2 uppl., avsnitt 5.5.3). Funktionsfördelningläran får vidare genomslag genom reglerna om när ett aktiebolag är bundet av rättshandlingar som dess företrädare vidtagit enligt 8 kap. 42 § aktiebolagslagen. En kommunal "rätt" att "hindra" (vad det nu betyder?) beslut skulle därmed sakna verkan i förhållande till ett kommunägt bolags avtalsparter.

I praktiken kan sannolikt det som kommunen avser uppnå, i stället uppnås inom det rättsliga regelverket. Utan ambition om att i detta sammanhang lämna ett genomförbart förslag skulle kunna sägas att en skyldighet för kommunägda bolag att underställa kommunen ärenden som är av principiell beskaffenhet eller större vikt skulle kunna intas i bolagsordningen, varvid ett kommunägt bolag i sannolikt alla tänkbara fall skulle behöva hänskjuta ärenden som kunde påverka kommunen till kommunen för godkännande. Det kräver emellertid en annan utformning än det föreliggande förslaget.

Givet det ovanstående finns det en del tveksamheter som även delvis saknar juridiskt stöd i ordförandeförslaget.

Vi föreslår kommunstyrelsen

att helt stryka tillägget som återfinns under punkten två i Kommunens direktiv rätt m.m. i ägardirektiv för Upplev Botkyrka AB

Stina Lundgren (M)

Willy Viitala (M)

Referens

Ann Gustafsson

Ann.gustafsson1@botkyrka.se

Mottagare

Kommunfullmäktige

Återremitterat ärende - Revidering av bolagsordning och ägardirektiv för Upplev Botkyrka AB

Diarienummer: KS/2019:481**Förslag till beslut**

Kommunledningsförvaltningens förslag till kommunstyrelsen:

1. Kommunfullmäktige fastställer förslag till ny bolagsordning för Upplev Botkyrka AB.
2. Kommunfullmäktige fastställer förslag till nytt ägardirektiv för Upplev Botkyrka AB.
3. Förutsatt att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med ovanstående upphör bolagsordning och ägardirektiv för Hågelbyparken AB att gälla i och med att fusionen mellan Hågelbyparken AB och Upplev Botkyrka AB verkställts vid årsskiftet 2019/2020.

Sammanfattning

Upplev Botkyrka AB ägs till 100% av Botkyrka kommun. Bolagsordning tillsammans med ägardirektiv är bolagsstyrelsens och bolagets VD:s instruktion för hur bolaget ska drivas. Nuvarande bolagsordning är daterad 2009-02-02. Nuvarande ägardirektiv är daterade 2014-03-25.

Under 2019 har Botkyrka kommuns helägda bolag Upplev Botkyrka AB och Hågelbyparken AB genomgått en fusion där Hågelbyparken AB uppgår i Upplev Botkyrka AB per den 31 december 2019. Av denna anledning har Upplev Botkyrka AB:s bolagsordning och ägardirektiv behövt revideras.

Förslagen till reviderad bolagsordning och ägardirektiv är utarbetade av kommunledningsförvaltningen i samråd med kultur- och fritidsförvaltningen, arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen och teknik- och fastighetsförvaltningen. Avstämning har skett med bolagets VD.

Ärendet

Med anledning av fusionen mellan bolagen Upplev Botkyrka AB och Hågelbyparken AB har bolagsordning och ägardirektiv för Upplev Botkyrka AB behövt revideras. Nu gällande bolagsordning för UBAB är daterad 2009-02-02. Nuvarande ägardirektiv för

UBAB är daterade 2014-03-25. Bolagsordning (daterad 2009-05-13) och ägardirektiv (daterade 2014-02-18) för Hågelbyparken AB har i tillämpliga delar arbetats in i föreslagna reviderade styrdokument för UBAB.

I samband med denna revidering har båda styrdokumenterna genomgått en generell översyn. Även uppdragsavtalet för UBAB (ärende KS/2019:481, separat beslut) har setts över och synkronisering mellan dessa tre styrdokument samt Policy och Riktlinjer för kommunala bolag har gjorts. Löpande samråd och avstämningar med kultur- och fritidsförvaltningen, arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen, teknik- och fastighetsförvaltningen, kommundirektören och bolagets VD har genomförts.

Borttagen text är markerad med ~~genomstruken text~~, tillagd/ändrad text är **röd**. Vidare har strukturen och språket setts över. Dessa ändringar, som således inte påverkar innehållet i styrdokumenterna, har inte markerats särskilt.

I och med detta beslut och att fusionen mellan Hågelbyparken AB och Upplev Botkyrka AB verkställs vid årsskiftet 2019/2020 upphör samtliga styrdokument för Hågelbyparken AB att gälla.

Bolagsordningen

I bolagsordningens §3 *Verksamhet* har Hågelbyparken lagts till och övriga i bolaget ingående anläggningar specificerats. Ändamålet med bolaget har generellt setts över.

Ägardirektivet

Ägardirektivet har genomgått en omstrukturering som framförallt påverkar punkterna 3 *Grundläggande utgångspunkter* och 4 *Verksamhetsinriktning* såtillvida att vissa skrivningar flyttats mellan punkterna. Underrubrikerna *Kommunala styrdokument* och *Samverkan med kommunen och övriga bolag* har lagts till, både för att tydliggöra och uppnå större enhetlighet mellan ägardirektiven för kommunens olika bolag. De i bolaget ingående anläggningarna har specificerats och verksamhetsinriktningarna för respektive anläggning har tydliggjorts.

Under punkten 2 *Kommunens direktivrätt mm* har en skrivning om bolagets skyldighet att samråda med kommunen i vissa frågor lagts till i syfte att ge bolaget stöd när bland annat avvägning mellan olika intressen måste göras.

Punkten 6 *Informationsskyldighet* har förenklats och hänvisning till andra styrdokument har skrivits in. Syftet med detta är att det ska vara tydligt vilken information mm som bolaget vid varje tidpunkt ska redovisa och att detta endast ska framgå på ett ställe.

Punkterna 8 *Policydokument* samt 9 *Bolagsstämma* föreslås tas bort ur ägardirektivet då innehållet i dessa punkter framgår av andra styrdokument och tillämpliga lagar.

Kommunledningsförvaltningens synpunkter

Kommunledningsförvaltningen tillstyrker de föreslagna ändringarna av bolagsordningen och ägardirektiven för Upplev Botkyrka AB.

Ärendets återremittering

Vid kommunfullmäktiges sammanträde 2019-12-17 yrkade Jimmy Baker (M), Yngve RK Jönsson (M), Per Börjel (TUP) och Martin Ingot (SD) att ärendet skulle återremitteras med motiveringen:

Med anledning av att det råder delade meningar mellan Sveriges Kommuners och Regioners jurister och Botkyrka kommuns jurist måste frågan utredas ytterligare.

Enligt kommunallagens regler om minoritetsåterremiss beslutade kommunfullmäktige att ärendet skulle återremitteras.

Utredningen

Sveriges Kommuners och Regioners jurist uttalade i ett mail till Stina Lundgren (M) att den föreslagna skrivningen om Kommunens direktivråd under punkten 2 i Ägardirektivet ”har fått en för vid skrivning”.

Enligt kap. 10 § 3 punkt 2 kommunallagen, ges kommunfullmäktige rätten att ta ställning till sådana beslut i det kommunala bolagets verksamhet som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt innan de fattas. Den föreslagna skrivningen belyser denna rätt på ett tydligare sätt och poängterar vikten av dialog mellan bolag och ägare innan bolaget vidtar åtgärd som kan komma att skada kommunen eller strider mot kommunens mål. Att ägaren ges rätten att säga nej till åtgärden följer också av den tidigare angivna paragrafen.

Enligt kap. 8 § 41 aktiebolagslagen och allmänna associationsrättsliga principer följer att styrelse och/eller VD inte får företa åtgärd som kan skada bolaget och/eller någon aktieägare. Företrädare för bolaget ska agera i bolagets och aktieägarnas intresse.

Kommunala aktiebolag lyder inte enbart under aktiebolagslagen utan har också att följa kommunallagens regler. De kommunala bolagen har i regel tillkommit för ett annat syfte än att bara skapa vinst åt sina ägare, nämligen för att tillgodose allmännyttiga ändamål. I prop. 2009/10:185 s. 47 går att läsa ”I den meningen är det allmännyttiga syftet överordnat andra aspekter.”. Detta tyder på att för kommunala aktiebolag ska hänsyn tas inte enbart till aktiebolagslagens regler utan också till kommunallagens regler. Vid en avstämning med en professor i förvaltningsrätt uttryckte denne att det förefaller självklart att kommunfullmäktige, såsom ägare till kommunala bolag, måste kunna ha sådant inflytande över bolagen så att man kan undvika att bolag agerar på ett sätt som kan orsaka skador eller inverka menligt på andra delar av de kommunala åtagandena och verksamheterna.

Den föreslagna skrivningen av Kommunens direktivråd kvarstår därför.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Leif Eriksson

kommundirektör

Ann-Kristin Vesterlund

tf kanslidirektör

Bilagor

1. Förslag ändring av bolagsordning för Upplev Botkyrka AB
2. Reviderad bolagsordning för Upplev Botkyrka AB (ren)
3. Förslag ändring av ägardirektiv för Upplev Botkyrka AB
4. Reviderat ägardirektiv för Upplev Botkyrka AB (ren)

Expedieras till

Kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen
Upplev Botkyrka AB
Hågelbyparken AB
Kultur- och fritidsnämnden
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden
Teknik- och fastighetsnämnden
Fredrik Gladh, chef kommunikationsenheten
Kristen Kalte, VD
Inger Ros, styrelseordförande

Bolagsordning för Upplev Botkyrka AB

§ 1 Firma

Bolagets firma är Upplev Botkyrka AB.

§ 2 Styrelsens säte

Styrelsen ska ha sitt säte i Botkyrka kommun i Stockholms län.

§ 3 Verksamhet

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att förvalta och utveckla ~~Botkyrka kommun tillhöriga anläggningar~~ **Hågelbyparken, Lida Friluftsgård och Subtopiaområdet** inom områdena kultur, fritid, besöksverksamhet och turism **samt bedriva annan därmed förenlig verksamhet.**

Bolaget ska inom ramen för den kommunala befogenheten på bästa sätt förvalta tillgångar och tillvarata de utvecklingsmöjligheter som ~~Botkyrka kommun har inom upplevelsesektorn.~~ Bolaget skall även aktivt stödja kommunens satsning inom upplevelsenäringen. **gynnar Botkyrkas medborgare och platsens utveckling.**

Verksamheten skall bedrivas utan vinstsyfte och i enlighet med kommunallagen (2017:725).

§ 4 Räkenskapsår

Bolagets räkenskapsår ska vara kalenderår.

§ 5 Aktiekapital

Aktiekapitalet ska vara lägst 1 000 000 kr och högst 4 000 000 kr.

§ 6 Antal aktier

Antalet aktier ska vara lägst 1 000 och högst 4 000.

§ 7 Styrelseledamöter och styrelsesuppleanter

Styrelsen ska bestå av lägst fem och högst nio styrelseledamöter med lägst fem och högst nio styrelsesuppleanter. Styrelsen utses av kommunfullmäktige i Botkyrka kommun för tiden från den ordinarie bolagsstämman till slutet av den ordinarie bolagsstämman som följer efter nästa val till kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige utser bland ledamöterna ordförande och vice ordförande i bolagets styrelse.

För suppleanternas inträde i styrelsen tillämpas den ordning som fastställs för inkallande av ersättare i kommunens nämnder.

§ 8 Firmateckning

Bolagets firma tecknas av de personer, två i förening, som styrelsen därtill utser. Styrelsen får inte bemyndiga annan än styrelseledamot eller verkställande direktör att teckna bolagets firma.

§ 9 Revisorer

För granskning av bolagets årsredovisning jämte räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning utses av bolagsstämman, för samma mandatperiod som gäller för bolagets styrelse, en revisor med en suppleant.

§ 10 Lekmannarevisor

För samma mandatperiod som gäller för bolagets revisor utser kommunfullmäktige i Botkyrka kommun en lekmannarevisor med suppleant.

§ 11 Kallelse till bolagsstämma

Kallelse till bolagsstämma samt till extra bolagsstämma ska utfärdas tidigast fyra veckor och senast två veckor före stämman. Kallelsen ska ske brevlades eller med elektronisk post till aktieägarna.

§ 12 Ärenden på bolagsstämma

På bolagsstämman skall följande ärenden förekomma till behandling:

1. Stämmans öppnande
2. Val av ordförande vid stämman
3. Upprättande och godkännande av röstlängd
4. Godkännande av dagordningen
5. Val av justeringsmän
6. Prövning av om stämman blivit behörig sammankallad
7. Framläggande av årsredovisning, revisionsberättelse och lekmannarevisorns granskningsrapport, samt i förekommande fall koncernredovisning och koncernbalansräkning
8. Beslut om
 - a. fastställelse av resultaträkning och balansräkning
 - b. dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen
 - c. ansvarsfrihet gentemot bolaget för styrelseledamöterna och den verkställande direktören
9. Fastställande av arvoden åt styrelsen, revisorerna och lekmannarevisorn
10. Anteckning om kommunfullmäktiges val av styrelse och eventuell styrelsesuppleant
11. I förekommande fall val av revisor och revisorssuppleant
12. Annat ärende som ankommer på bolagsstämman enligt aktiebolagslagen (2005:551) eller bolagsordningen.

§ 13 Upplösning av bolaget

Skulle bolaget upplösas, ska dess behållna tillgångar utöver tillskjutet aktiekapital tillfalla Botkyrka kommun.

§ 14 Fullmäktiges rätt att ta ställning

Bolaget ska bereda kommunfullmäktige i Botkyrka kommun möjlighet att ta ställning innan beslut av principiell betydelse eller annars av större vikt fattas i verksamheten. Exempel på sådana frågor är bildande av bolag, köp eller försäljning av bolag.

§ 15 Ändring av bolagsordning

Denna bolagsordning får ej ändras utan godkännande av kommunfullmäktige i Botkyrka kommun.

Bolagsordning för Upplev Botkyrka AB

§ 1 Firma

Bolagets firma är Upplev Botkyrka AB.

§ 2 Styrelsens säte

Styrelsen ska ha sitt säte i Botkyrka kommun i Stockholms län.

§ 3 Verksamhet

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att förvalta och utveckla Hågelbyparken, Lida Friluftsgård och Subtopiaområdet inom områdena kultur, fritid, besöksverksamhet och turism samt bedriva annan därmed förenlig verksamhet.

Bolaget ska inom ramen för den kommunala befogenheten på bästa sätt förvalta tillgångar och tillvarata de utvecklingsmöjligheter som gynnar Botkyrkas medborgare och platsens utveckling.

Verksamheten skall bedrivas utan vinstsyfte och i enlighet med kommunallagen (2017:725).

§ 4 Räkenskapsår

Bolagets räkenskapsår ska vara kalenderår.

§ 5 Aktiekapital

Aktiekapitalet ska vara lägst 1 000 000 kr och högst 4 000 000 kr.

§ 6 Antal aktier

Antalet aktier ska vara lägst 1 000 och högst 4 000.

§ 7 Styrelseledamöter och styrelsesuppleanter

Styrelsen ska bestå av lägst fem och högst nio styrelseledamöter med lägst fem och högst nio styrelsesuppleanter. Styrelsen utses av kommunfullmäktige i Botkyrka kommun för tiden från den ordinarie bolagsstämman till slutet av den ordinarie bolagsstämman som följer efter nästa val till kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige utser bland ledamöterna ordförande och vice ordförande i bolagets styrelse.

För suppleanternas inträde i styrelsen tillämpas den ordning som fastställs för inkallande av ersättare i kommunens nämnder.

§ 8 Firmateckning

Bolagets firma tecknas av de personer, två i förening, som styrelsen därtill utser. Styrelsen får inte bemyndiga annan än styrelseledamot eller verkställande direktör att teckna bolagets firma.

§ 9 Revisorer

För granskning av bolagets årsredovisning jämte räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning utses av bolagsstämman, för samma mandatperiod som gäller för bolagets styrelse, en revisor med en suppleant.

§ 10 Lekmannarevisor

För samma mandatperiod som gäller för bolagets revisor utser kommunfullmäktige i Botkyrka kommun en lekmannarevisor med suppleant.

§ 11 Kallelse till bolagsstämma

Kallelse till bolagsstämma samt till extra bolagsstämma ska utfärdas tidigast fyra veckor och senast två veckor före stämman. Kallelsen ska ske brevlades eller med elektronisk post till aktieägarna.

§ 12 Ärenden på bolagsstämma

På bolagsstämman skall följande ärenden förekomma till behandling:

1. Stämmans öppnande
2. Val av ordförande vid stämman
3. Upprättande och godkännande av röstlängd
4. Godkännande av dagordningen
5. Val av justeringsmän
6. Prövning av om stämman blivit behörig sammankallad
7. Framläggande av årsredovisning, revisionsberättelse och lekmannarevisorns granskningsrapport, samt i förekommande fall koncernredovisning och koncernbalansräkning
8. Beslut om
 - a. fastställelse av resultaträkning och balansräkning
 - b. dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen
 - c. ansvarsfrihet gentemot bolaget för styrelseledamöterna och den verkställande direktören
9. Fastställande av arvoden åt styrelsen, revisorerna och lekmannarevisorn
10. Anteckning om kommunfullmäktiges val av styrelse och eventuell styrelsesuppleant
11. I förekommande fall val av revisor och revisorssuppleant
12. Annat ärende som ankommer på bolagsstämman enligt aktiebolagslagen (2005:551) eller bolagsordningen.

§ 13 Upplösning av bolaget

Skulle bolaget upplösas, ska dess behållna tillgångar utöver tillskjutet aktiekapital tillfalla Botkyrka kommun.

§ 14 Fullmäktiges rätt att ta ställning

Bolaget ska bereda kommunfullmäktige i Botkyrka kommun möjlighet att ta ställning innan beslut av principiell betydelse eller annars av större vikt fattas i verksamheten. Exempel på sådana frågor är bildande av bolag, köp eller försäljning av bolag.

§ 15 Ändring av bolagsordning

Denna bolagsordning får ej ändras utan godkännande av kommunfullmäktige i Botkyrka kommun.

Ägardirektiv för Upplev Botkyrka AB (org. nr 556767–7876)

1. Ägare

Upplev Botkyrka AB ägs till 100 procent av Botkyrka kommun. ~~Bolaget är en del av "koncernen" Botkyrka kommun och därmed också ett redskap för kommunen att nå de mål och visioner som beslutas av kommunfullmäktige.~~

2. Kommunens direktiv rätt **m.m.**

Bolagets styrelse och verkställande direktör har att följa utfärdade direktiv, såvida dessa inte strider mot bolagsordningen eller mot tvingande bestämmelser i lag eller författning. Detta ägardirektiv är ett komplement till bolagsordningen och ska fastställas på bolagsstämman.

Om Bolaget överväger att vidta någon åtgärd som kan komma att skada kommunen eller på något annat sätt strider mot kommunens mål, ska Bolaget innan åtgärden vidtas samråda med kommunen. Om parterna inte kan enas, har kommunen rätt att hindra att Bolaget vidtar åtgärden.

3. Grundläggande utgångspunkter

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att förvalta och utveckla Hågelbyparken, Lida Friluftsgård och Subtopiaområdet inom områdena kultur, fritid, besöksverksamhet och turism samt bedriva annan därmed förenlig verksamhet. Bolaget ska, inom ramen för den kommunala befogenheten, på bästa sätt förvalta tillgångar och tillvarata de utvecklingsmöjligheter som gynnar Botkyrkas medborgare och platsens utveckling.

Verksamheten skall bedrivas utan vinstsyfte och i enlighet med kommunallagen (2017:725).

I all sin verksamhet ska Bolaget eftersträva en socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar utveckling. Bolaget ska verka för att Botkyrka ska upplevas som en av Sveriges mest kreativa kommuner bland annat genom att möjliggöra för fler lokala kreativa och kulturella idéer och aktörer att växa och bli långsiktigt hållbara. Dessa aktörer ska i sin tur generera arbetstillfällen och andra kulturella och sociala värden till Botkyrkas medborgare. Bolaget ska vidare tillhandahålla kvalitativa upplevelser och infrastruktur inom kultur, natur och idrott för både kommunens medborgare och besökare utifrån.

Kommunala styrdokument

Botkyrka kommuns policy och riktlinjer för kommunala bolag gäller som komplement till dessa ägardirektiv för Bolaget. Bolaget är också skyldigt att i tillämpliga delar förhålla sig till de kommunala styrdokument som rör Bolagets verksamhet, bland annat Mål och budget.

Samverkan med kommunen och övriga bolag

Bolaget ska inom ramen för en fortsatt god relation upprätthålla ett nära samarbete med kommunen och övriga bolag som ägs av kommunen i syfte att nå en rimlig kostnadseffektivitet och ta tillvara möjligheter att minimera kostnaderna för hela kommunkoncernen.

4. Verksamhetsinriktning

Bolaget ska på olika sätt marknadsföra Botkyrka och de verksamheter som bedrivs av Bolaget så att dessa på ett tydligt sätt kopplas samman med Botkyrka.

Bolaget ska verka för en miljömässigt hållbar verksamhet bland annat genom att underlätta för intressenter i området och besökare att minska miljöpåverkan och bidra till en bättre miljö.

Bolagets primära uppdrag är att förvalta och utveckla **Hågelbyparken**, Lida friluftsgård och Subtopiaområdet så att dessa blir kända och attraktiva för såväl kommunens invånare som andra grupper i och utanför kommunen. Utöver detta är det Bolagets uppgift att ensamt eller tillsammans med andra parter, inom Bolagets verksamhetsområde utveckla och marknadsföra olika evenemang och aktiviteter i syfte att stärka kommunens varumärke. Ett stort fokus bör vara att bygga upp en väl fungerande samverkan med olika aktörer.

Bolaget ska därutöver, ensamt eller tillsammans med andra parter, utveckla och marknadsföra olika evenemang och aktiviteter som dels attraherar olika målgrupper och dels bidrar till att utjämna skillnader mellan exempelvis stadsdelar och olika målgrupper.

~~Bolaget ska tillsammans med kommunen utveckla besöksnäringen i Botkyrka. Detta ska ske genom samverkan med föreningar, organisationer och företag som är verksamma i kommunen.~~

Lida friluftsgård

Lida friluftsgård är Botkyrka kommuns stora friluftsområde. Friluftsgården ska vara känd för Botkyrkaborna och fungera året runt med olika verksamheter. Lida är portalen för frilufts- och spårområdet med hela Stockholms län som upptagningsområde, med natur som klassats som riksintresse för friluftsområde.

I uppdraget att förvalta Lida friluftsgård ingår att samarbeta med kultur- och fritidsnämnden avseende skötsel av skid- och motionsspår.

Lida friluftsgård ska fungera som ett välkomnande och tillgängligt utflyktsmål som ska fyllas av en mängd evenemang i samarbete med civilsamhället. Lida friluftsgård ska i all marknadsföring ha Botkyrka kommun som tydlig avsändare.

Subtopia

I Subtopiaområdet ska Bolaget bygga upp och förvalta en infrastruktur med lokaler anpassade för kulturella, kreativa och sociala näringar. Det är Bolagets uppdrag att arbeta

för att dessa lokaler nyttjas på ett optimalt sätt. **Allt nyttjande ska ske i enlighet med kommunens vid var tid gällande och tillämpliga policys och riktlinjer. Verksamhet som bedrivs i de av Bolaget tillhandahållna lokalerna får inte strida mot demokratiska värderingar. Bolaget ska tillse att verksamheterna respekterar och ställer sig bakom grundläggande demokratiska principer och värnar om alla människors lika värde, rättvisa, jämlikhet och mänskliga rättigheter.**

Inom området ska Bolaget vidare bygga upp ett kluster av olika aktörer som verkar för kulturella, kreativa **och sociala** näringar. Dessa aktörer ska dels bidra till att skapa arbetstillfällen till kommunen och dels ge ett rikt utbud av olika kulturinriktningar och andra värden som direkt och indirekt vänder sig till kommunens invånare. En viktig funktion för Bolaget är att stödja och samordna områdets aktörer utifrån aktörernas behov och utvecklingspotential så att de blir långsiktigt hållbara.

Hågelbyparken

Hågelby ska vara en viktig mötesplats för Botkyrkaborna och ett besöksmål av regional betydelse. Det är Bolagets ansvar att förvalta och utveckla Hågelbyparken så att den kan fortsätta att vara en attraktiv plats för besökare.

Botkyrka kommun upplåter Hågelby gård med tillhörande markområden till Bolaget. Bolaget ska mot en ersättning från kommunen sköta park och övrig mark på ett sätt som gör platsen till en attraktiv mötesplats för såväl kommunens invånare som övriga besökare. Vidare ska Bolaget verka för att de byggnader som finns på området används för olika ändamål så att dessa nyttjas på bästa sätt. Genom att erbjuda besökare en öppen och tillgänglig park ska Bolaget bidra till att marknadsföra Hågelbyparken som utflyktsmål och Botkyrka kommun som besökskommun.

5. Ekonomiska riktlinjer

För det uppdrag som kommunen givit Bolaget ska kommunen betala en uppdragsersättning till Bolaget som bygger på de kostnader som Bolaget har för att driva denna verksamhet. Storleken på ersättningen ska regleras i ett avtal som träffas mellan kommunen och Bolaget. För övriga verksamheter som Bolaget bedriver förutsätter kommunen att samtliga kostnader täcks genom intäkter.

Bolaget har att förhålla sig till det effektiviseringskrav som gäller för kommunens egen verksamhet. Bolaget ska vidare arbeta med att ta fram förslag till ytterligare möjliga effektiviseringar inom bolagets verksamhetsområde.

Finansiering

Bolaget ska i sin finansiella hantering ingå i kommunens koncernkonto. Upplåning ska, om inte särskilda skäl föreligger, ske genom kommunens internbank. Bolagets upplåningsram fastställs årligen av kommunfullmäktige i samband med beslutet om budget efter en framställan som görs av Bolaget. Räntan som Bolaget betalar för sin upplåning i internbanken ska grundas på en marknadsmässig prissättning och ger en

kostnadstäckning för kommunens kostnader för upplåningen och de risker som kommunen tar.

6. Kommunal koncernredovisning, budget, verksamhetsplan Informationsskyldighet

Bolaget är skyldigt att fortlöpande inkomma med information och dokument i enlighet med gällande policy och riktlinjer för kommunala bolag samt uppdragsavtalet.

7. Underställningsplikt

Bolaget ska få kommunfullmäktiges godkännande i frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt såsom, men inte uteslutande:

- bildande, förvärv eller avyttring av dotterbolag
- förvärv eller försäljning av fastigheter
- ändring av aktiekapital
- förvärv av aktier i andra bolag
- förändring av Bolagets verksamhetsinriktning
- beslut som väsentligen påverkar Bolagets eller koncernens ekonomi eller medför annan risk
- övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt

8. Policydokument

Bolaget ska ha policydokument inom följande områden:

- Finanspolicy
- Personalpolicy
- Säkerhetspolicy
- Informationspolicy
- Miljöpolicy
- Rese- och representationspolicy

Kommunens fastställda policydokument inom de angivna områdena ska i tillämpliga delar även ligga till grund för Bolagets policydokument.

9. Bolagsstämma

Bolaget ska årligen senast före april månads utgång hålla bolagsstämma.

Dessa ägardirektiv har fastställts på bolagsstämman den

Ägardirektiv för Upplev Botkyrka AB (org. nr 556767–7876)

1. Ägare

Upplev Botkyrka AB ägs till 100 procent av Botkyrka kommun.

2. Kommunens direktivrätt m.m.

Bolagets styrelse och verkställande direktör har att följa utfärdade direktiv, såvida dessa inte strider mot bolagsordningen eller mot tvingande bestämmelser i lag eller författning. Detta ägardirektiv är ett komplement till bolagsordningen och ska fastställas på bolagsstämman.

Om Bolaget överväger att vidta någon åtgärd som kan komma att skada kommunen eller på något annat sätt strider mot kommunens mål, ska Bolaget innan åtgärden vidtas samråda med kommunen. Om parterna inte kan enas, har kommunen rätt att hindra att Bolaget vidtar åtgärden.

3. Grundläggande utgångspunkter

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att förvalta och utveckla Hågelbyparken, Lida Friluftsgård och Subtopiaområdet inom områdena kultur, fritid, besöksverksamhet och turism samt bedriva annan därmed förenlig verksamhet. Bolaget ska, inom ramen för den kommunala befogenheten, på bästa sätt förvalta tillgångar och tillvarata de utvecklingsmöjligheter som gynnar Botkyrkas medborgare och platsens utveckling.

Verksamheten skall bedrivas utan vinstsyfte och i enlighet med kommunallagen (2017:725).

I all sin verksamhet ska Bolaget eftersträva en socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar utveckling. Bolaget ska verka för att Botkyrka ska upplevas som en av Sveriges mest kreativa kommuner bland annat genom att möjliggöra för fler lokala kreativa och kulturella idéer och aktörer att växa och bli långsiktigt hållbara. Dessa aktörer ska i sin tur generera arbetstillfällen och andra kulturella och sociala värden till Botkyrkas medborgare. Bolaget ska vidare tillhandahålla kvalitativa upplevelser och infrastruktur inom kultur, natur och idrott för både kommunens medborgare och besökare utifrån.

Kommunala styrdokument

Botkyrka kommuns policy och riktlinjer för kommunala bolag gäller som komplement till dessa ägardirektiv för Bolaget. Bolaget är också skyldigt att i tillämpliga delar förhålla sig till de kommunala styrdokument som rör Bolagets verksamhet, bland annat Mål och budget.

Samverkan med kommunen och övriga bolag

Bolaget ska inom ramen för en fortsatt god relation upprätthålla ett nära samarbete med kommunen och övriga bolag som ägs av kommunen i syfte att nå en rimlig kostnadseffektivitet och ta tillvara möjligheter att minimera kostnaderna för hela kommunkoncernen.

4. Verksamhetsinriktning

Bolaget ska på olika sätt marknadsföra Botkyrka och de verksamheter som bedrivs av Bolaget så att dessa på ett tydligt sätt kopplas samman med Botkyrka.

Bolaget ska verka för en miljömässigt hållbar verksamhet bland annat genom att underlätta för intressenter i området och besökare att minska miljöpåverkan och bidra till en bättre miljö.

Bolagets primära uppdrag är att förvalta och utveckla Hågelbyparken, Lida friluftsgård och Subtopiaområdet så att dessa blir kända och attraktiva för såväl kommunens invånare som andra grupper i och utanför kommunen. Utöver detta är det Bolagets uppgift att ensamt eller tillsammans med andra parter, inom Bolagets verksamhetsområde utveckla och marknadsföra olika evenemang och aktiviteter i syfte att stärka kommunens varumärke. Ett stort fokus bör vara att bygga upp en väl fungerande samverkan med olika aktörer.

Bolaget ska därutöver, ensamt eller tillsammans med andra parter, utveckla och marknadsföra olika evenemang och aktiviteter som dels attraherar olika målgrupper och dels bidrar till att utjämna skillnader mellan exempelvis stadsdelar och olika målgrupper.

Lida friluftsgård

Lida friluftsgård är Botkyrka kommuns stora friluftsområde. Friluftsgården ska vara känd för Botkyrkaborna och fungera året runt med olika verksamheter. Lida är portalen för frilufts- och spårområdet med hela Stockholms län som upptagningsområde, med natur som klassats som riksintresse för friluftsområde.

I uppdraget att förvalta Lida friluftsgård ingår att samarbeta med kultur- och fritidsnämnden avseende skötsel av skid- och motionsspår.

Lida friluftsgård ska fungera som ett välkomnande och tillgängligt utflyktsmål som ska fyllas av en mängd evenemang i samarbete med civilsamhället. Lida friluftsgård ska i all marknadsföring ha Botkyrka kommun som tydlig avsändare.

Subtopia

I Subtopiaområdet ska Bolaget bygga upp och förvalta en infrastruktur med lokaler anpassade för kulturella, kreativa och sociala näringar. Det är Bolagets uppdrag att arbeta för att dessa lokaler nyttjas på ett optimalt sätt. Allt nyttjande ska ske i enlighet med kommunens vid var tid gällande och tillämpliga policys och riktlinjer. Verksamhet som bedrivs i de av Bolaget tillhandahållna lokalerna får inte strida mot demokratiska

värderingar. Bolaget ska tillse att verksamheterna respekterar och ställer sig bakom grundläggande demokratiska principer och värnar om alla människors lika värde, rättvisa, jämlikhet och mänskliga rättigheter.

Inom området ska Bolaget vidare bygga upp ett kluster av olika aktörer som verkar för kulturella, kreativa och sociala näringar. Dessa aktörer ska dels bidra till att skapa arbetstillfällen till kommunen och dels ge ett rikt utbud av olika kulturinriktningar och andra värden som direkt och indirekt vänder sig till kommunens invånare. En viktig funktion för Bolaget är att stödja och samordna områdets aktörer utifrån aktörernas behov och utvecklingspotential så att de blir långsiktigt hållbara.

Hågelbyparken

Hågelby ska vara en viktig mötesplats för Botkyrkaborna och ett besöksmål av regional betydelse. Det är Bolagets ansvar att förvalta och utveckla Hågelbyparken så att den kan fortsätta att vara en attraktiv plats för besökare.

Botkyrka kommun upplåter Hågelby gård med tillhörande markområden till Bolaget. Bolaget ska mot en ersättning från kommunen sköta park och övrig mark på ett sätt som gör platsen till en attraktiv mötesplats för såväl kommunens invånare som övriga besökare. Vidare ska Bolaget verka för att de byggnader som finns på området används för olika ändamål så att dessa nyttjas på bästa sätt. Genom att erbjuda besökare en öppen och tillgänglig park ska Bolaget bidra till att marknadsföra Hågelbyparken som utflyktsmål och Botkyrka kommun som besökskommun.

5. Ekonomiska riktlinjer

För det uppdrag som kommunen givit Bolaget ska kommunen betala en uppdragsersättning till Bolaget som bygger på de kostnader som Bolaget har för att driva denna verksamhet. Storleken på ersättningen ska regleras i ett avtal som träffas mellan kommunen och Bolaget. För övriga verksamheter som Bolaget bedriver förutsätter kommunen att samtliga kostnader täcks genom intäkter.

Bolaget har att förhålla sig till det effektiviseringskrav som gäller för kommunens egen verksamhet. Bolaget ska vidare arbeta med att ta fram förslag till ytterligare möjliga effektiviseringar inom bolagets verksamhetsområde.

Finansiering

Bolaget ska i sin finansiella hantering ingå i kommunens koncernkonto. Upplåning ska, om inte särskilda skäl föreligger, ske genom kommunens internbank. Bolagets upplåningsram fastställs årligen av kommunfullmäktige i samband med beslutet om budget efter en framställan som görs av Bolaget. Räntan som Bolaget betalar för sin upplåning i internbanken ska grundas på en marknadsmässig prissättning och ger en kostnadstäckning för kommunens kostnader för upplåningen och de risker som kommunen tar.

6. Informationsskyldighet

Bolaget är skyldigt att fortlöpande inkomma med information och dokument i enlighet med gällande policy och riktlinjer för kommunala bolag samt uppdragsavtalet.

7. Underställningsplikt

Bolaget ska få kommunfullmäktiges godkännande i frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt såsom, men inte uteslutande:

- bildande, förvärv eller avyttring av dotterbolag
- förvärv eller försäljning av fastigheter
- ändring av aktiekapital
- förvärv av aktier i andra bolag
- förändring av Bolagets verksamhetsinriktning
- beslut som väsentligen påverkar Bolagets eller koncernens ekonomi eller medför annan risk
- övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt.

§ 14**Revidering av kommunens arkivreglemente (KS/2019:811)****Beslut**

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige antar förslaget till arkivreglemente.

Sammanfattning

Kommunens arkivreglemente från 2009-06-16 (dnr KS/2009:244) har upphört att gälla. Det nu föreliggande förslaget innehåller inga större sakliga förändringar men innehållsmässigt har omfattande förtydliganden gjorts avseende ansvarsfördelning mellan kommunens myndigheter och arkivmyndigheten samt arkivmyndighetens tillsynsskyldighet. Förslaget till arkivreglemente svarar därmed bättre mot gällande lagstiftning och kraven på god offentlighetsstruktur.

I reglementet stadfästs även att bevarande av kommunens allmänna handlingar ska huvudsakligen ske digitalt och därmed möjliggöra myndigheternas fortsatta digitalisering.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2019-12-20.

Propositionsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är ordförandeförslaget. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar enligt ordförandeförslaget.

Expedieras till:
Kommunfullmäktige

Referens

Mikael Dahlin

mikael.dahlin@botkyrka.se

Mottagare

Kommunfullmäktige

Arkivreglemente

Diarienummer: KS/2019:811

Förslag till beslut

Kommunledningsförvaltningens förslag till kommunstyrelsen:

Kommunfullmäktige antar förslaget till arkivreglemente.

Sammanfattning

Kommunens arkivreglemente från 2009-06-16 (dnr KS/2009:244) har upphört att gälla. Det nu föreliggande förslaget innehåller inga större sakliga förändringar men innehållsmässigt har omfattande förtydliganden gjorts avseende ansvarsfördelning mellan kommunens myndigheter och arkivmyndigheten samt arkivmyndighetens tillsynsskyldighet. Förslaget till arkivreglemente svarar därmed bättre mot gällande lagstiftning och kraven på god offentlighetsstruktur.

I reglementet stadfästs även att bevarande av kommunens allmänna handlingar ska huvudsakligen ske digitalt och därmed möjliggöra myndigheternas fortsatta digitalisering.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Leif Eriksson

kommundirektör

Ann-Kristin Vesterlund

tf kanslidirektör

Bilagor

1. Bilaga 1 - Reviderat arkivreglemente
2. Bilaga 2 – Nuvarande arkivreglemente

Expedieras till

Samtliga nämnder och förvaltningar

ARKIVREGLEMENTE

Följande regler gäller för den kommunala arkivvården tillsammans med Arkivlagen (1990:782), Arkivförordningen (1991:446), Tryckfrihetsförordningen och Sekretesslagen (1980:100).

Reglementets tillämpning

§ 1

Utöver bestämmelserna i arkivlagen (1990:782) och arkivförordningen (1991:446) gäller inom Botkyrkas kommun följande reglemente, som meddelats med stöd av 16 § arkivlagen.

Reglementet gäller för kommunfullmäktige och kommunens myndigheter. Med myndigheter avses i reglementet kommunstyrelsen och övriga nämnder med underställda organ samt kommunfullmäktiges revisorer.

Vad som enligt detta reglemente gäller för myndigheter ska även gälla för:

- enskilda organ som avses i 2 kap 3§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), i vilka kommunen utövar ett rättsligt bestämmande inflytande,
- enskilda organ som avses i 2 §, för vilka kommunen fullgör funktionen som arkivmyndighet,
- enskilda organ som förvarar allmänna handlingar enligt ett beslut av fullmäktige med stöd av 2 kap 3§ fjärde stycket offentlighets- och sekretesslagen, samt
- enskilda organ som förvarar allmänna handlingar enligt ett beslut av fullmäktige med stöd av 3 § lagen (1994:1383) om överlämnande av allmänna handlingar till andra organ än myndigheter för förvaring.

2 §

I fråga om juridiska personer som omfattas av 2 kap 3§ offentlighets- och sekretesslagen, i vilka kommunen och andra kommuner och/eller landsting tillsammans utövar rättsligt bestämmande inflytande, bestämmer arkivmyndigheten tillsammans med de andra kommunerna om vilken kommuns arkivmyndighet som ska utöva tillsyn och ta emot arkiv enligt arkivlagen.

3 §

Arkivmyndigheten utfärdar anvisningar om tillämpningen av dessa föreskrifter. Reglementet och anvisningarna är teknikneutrala om inget annat nämns.

Med arkiv menas, enligt Arkivlagen 3§, myndighetens samlade bestånd av allmänna handlingar.

4 §

Bestämmelser om arkivmyndighetens tillsyn finns i arkivlagen och arkivförordningen. Arkivmyndigheten ska regelbundet inspektera myndigheterna och får i samband med inspektion förelägga myndighet att åtgärda brister som konstaterats utifrån gällande regelverk. Arkivmyndigheten kan anmäla missförhållande som konstaterats vid inspektion till kommunens revisorer.

Arkivmyndigheten har rätt att, i särskilda fall, ensidigt besluta om övertagande av arkivmaterial från myndigheter som står under dess tillsyn.

5 §

Riksarkivets föreskrifter inom följande områden ska tillämpas när det gäller tekniska krav:

- a. arkivlokaler
- b. papper, mikrofilm, ritfilm, skrivmedel, förvaringsmedel, kopiatorer, faxar och skrivare
- c. bindning av handlingar
- d. analoga ljud- och bildupptagningar

6 §

Myndigheten ska i tillämpliga delar följa kommunens gällande standarder inom området informationshantering.

Arkivmyndigheten

5 §

Kommunstyrelsen är arkivmyndighet för Botkyrka kommun och kommunarkivet är dess verkställande förvaltning.

Kommunarkivets bestånd utgör del av Botkyrkas och Sveriges kulturarv och är därmed en omistlig del av dess historia. Botkyrka kommuns arkiv ska vårdas, göras tillgänglig och säkerställas för framtiden.

Ansvar och hantering

6 §

Handlingar som myndigheten upprättar ska framställas och hanteras så att de kan läsas, återsökas och göras tillgängliga under den tid de

ska bevaras. I förekommande fall ska hänsyn tas till möjligheten att i framtiden överföra uppgifterna till annan databärare.

7 §

Myndigheten ska fastställa ansvarsfördelning avseende hanteringen av allmänna handlingar och arkiv. I detta ingår att utse en arkivansvarig med samordningsansvar inom området. Den arkivansvarige är kontaktperson gentemot arkivmyndigheten.

8 §

Myndighetens hantering av allmänna handlingar ska styras och planeras. Handlingarna ska hanteras och struktureras på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.

9 §

Myndigheten ska beakta konsekvenserna för sin hantering av allmänna handlingar när organisation eller arbetssätt ändras och ska vid behov rådgöra med arkivmyndigheten.

10 §

Myndigheten ska i god tid rådgöra med arkivmyndigheten om verksamhet avses bli överförd till ett enskilt organ. Det samma gäller inför beslut om förändringar som medför att kommunen förlorar sitt rättsligt bestämmande inflytande i ett bolag, en stiftelse eller en ekonomisk förening.

11 §

Myndigheten ansvarar för arkiv eller delar av arkiv som övertagits från en annan myndighet, t ex en föregångare.

12 §

Myndighet som överlåter delar av arkivhanteringen till annan myndighet eller enskild ska skriftligt reglera villkoren.

13 §

Arkivmyndigheten beslutar om arkivansvar för information i kommunens centrala digitala system. Arkivmyndigheten kan även besluta om arkivansvar för information i övriga digitala system som används av mer än en myndighet i kommunen. Övriga myndigheter har ansvar för att redovisa den information som tillkommer i den egna verksamheten i sin informationsredovisning.

Arkivering av allmänna handlingar

14 §

Myndigheten ska sträva efter att bevara digitalt skapad information i digital form. Analog arkivering kan ske om det föreligger t ex juridiska eller ekonomiska skäl för detta.

15 §

Regler om arkivering av allmänna handlingar finns 3 § arkivförordningen. Myndigheten ska förutom allmänna handlingar arkivera sådana minnesanteckningar, utkast och koncept som avses i 2 kap 9 § tryckfrihetsförordningen (1949:105), om de är av betydelse för myndighetens verksamhet, allmänhetens insyn, rättsskipning, förvaltning eller forskning.

16 §

Handlingar som inte är allmänna och som inte ska arkiveras enligt 2 § ska rensas ut.

17 §

Arkivmyndigheten skall kunna ta emot arkiv från enskilda, föreningar eller bolag med anknytning till Botkyrka.

Förvaring och skydd

18 §

Handlingarna ska under hela bevarandetiden förvaras och skyddas så att den fysiska och logiska beständigheten bibehålls.

19 §

Myndighetens arkiv ska hållas skilt från andra arkiv som myndigheten förvarar.

20 §

Myndighet som avser att bygga ny arkivlokal, bygga om befintlig arkivlokal eller hyra sådan lokal ska innan arbetet påbörjas rådgöra med arkivmyndigheten.

21 §

Innan en arkivlokal tas i bruk, ska den godkännas av arkivmyndigheten. Detta gäller även innan en arkivlokal tas i bruk efter ombyggnad.

22 §

Arkivmyndigheten får godkänna en lokal som inte till alla delar uppfyller kraven i föreskrifterna, om det finns kompenserande åtgärder som ger handlingarna motsvarande skydd.

23 §

Arkiverade analoga handlingar ska förvaras i arkivlokal som godkänts av arkivmyndigheten enligt 4 § eller i förvaringsskåp som ger motsvarande skydd. Med detta menas bland annat skydd mot brand, vatten- och klimatskador, skadedjur samt mot tillgrepp och obehörig åtkomst. Detta gäller inte handlingar med två års gallringsfrist eller kortare.

24 §

Myndigheten ska använda godkända aktomslag och arkivboxar. Detta gäller inte handlingar som ska gallras.

25 §

Myndighetens förvaring av digital information ska följa kommunens riktlinjer för informationssäkerhet.

Gallring

26 §

Med gallring avses att förstöra allmänna handlingar. Att förstöra allmänna handlingar i samband med konvertering eller migrering räknas som gallring om detta medför:

- informationsförlust,
- förlust av möjliga sammanställningar,
- förlust av sökmöjligheter eller
- förlust av möjligheten att fastställa informationens autenticitet.

27 §

Allmänna handlingar får endast gallras med stöd i lag, förordning eller beslut av arkivmyndigheten. Utgångspunkt är dock att allmänna handlingar ska bevaras.

28 §

Myndigheten ska fortlöpande se över möjligheterna till gallring.

29 §

Myndigheten ska utan dröjsmål förstöra handlingar för vilka gallringsfristen har löpt ut. Verkställande av gallring kan

senareläggas om det finns särskilda skäl för detta. Myndigheten ska då rådgöra med arkivmyndigheten.

30 §

Gallring ska ske under kontrollerade former.

Informationsredovisning

31 §

Myndigheten ska upprätta en informationsredovisning där myndighetens handlingar redovisas i en struktur som utgår från verksamhetens processer. Informationsredovisningen ska utgå från en kommungemensam klassificeringsstruktur som beslutas av arkivmyndigheten.

32 §

Informationsredovisningen ska göra det möjligt att

- skapa sammanhängande och effektiva lösningar för informationshantering
- förstå sambanden mellan verksamhet och handlingar,
- söka och ta fram handlingar samt
- hantera och förvalta handlingar

33 §

Informationsredovisningen ska bestå av uppgifter som ska kunna presenteras som

- en arkivbeskrivning
- en klassificeringsstruktur
- hanteringsanvisningar
- en bevarandeförteckning

34 §

Informationsredovisningen ska föras fortlöpande.

35 §

När en ny klassificeringsstruktur upprättas ska den godkännas av arkivmyndigheten innan den fastställs av myndigheten.

Överlämnande och återlämnande

36 §

Myndigheten ska efter överenskommelse överlämna handlingar till arkivmyndigheten.

37 §

Överenskommelsen mellan arkivmyndigheten och överlämnande myndighet ska reglera formerna för överlämnandet och för ersättning till arkivmyndigheten för dess kostnader för att bevara, vårda och tillhandahålla handlingarna samt för kostnader i samband med övertagandet.

38 §

Om en myndighet upphör men dess verksamhet helt eller delvis överförs till annan kommunal myndighet eller till juridisk person som omfattas av 2 kap 3 § offentlighets- och sekretesslagen ska arkivet överlämnas till den myndighet eller det organ som fortsätter verksamheten, om ej annat överenskommit med arkivmyndigheten enligt 1 §. Om verksamheten uppdelas på flera myndigheter ska berörda myndigheter rådgöra med arkivmyndigheten om hur arkivet ska hanteras.

39 §

Om en myndighet upphör och dess verksamhet inte överförs till annan kommunal myndighet i enlighet med 3 §, ska arkivet inom tre månader överlämnas till arkivmyndigheten.

40 §

Följande handlingstyper får överlämnas eller återlämnas:

- skolhälsovårdsjournaler får överlämnas till annan myndighet inom kommunen när en elev byter skola.
- skrivningar och prov inom skolans område får återlämnas till elev
- handlingar eller arbetsprov som inlämnats i samband med ansökan om tjänst, stipendier eller liknande och som är gallringsbara får återlämnas till den som har ingivit dem, dock tidigast när gallringsfristen löpt ut.
- personalhandlingar som inte omfattas av sekretess får överlämnas till annan myndighet inom kommunen när en anställd byter arbetsplats.
- handlingar som ingår i ett ärende, projekt eller motsvarande där flera myndigheter inom kommunen har gemensam hantering får överlämnas till den myndighet inom kommunen som berörda myndigheter utser till ansvarig för arkivering. Överlämnandet ska regleras i en skriftlig överenskommelse.

Överlämnande och återlämnande ska dokumenteras i myndighetens informationsredovisning.

Utlån

41 §

Myndigheten får låna ut arkivhandlingar till kommunala eller statliga myndigheter för tjänsteändamål. Med myndighet likställs enskilda organ som avses i 1 kap 1–2§§. Utlåning av originalhandlingar ska dock begränsas så långt detta är möjligt.

42 §

Lån ska tidsbegränsas och myndigheten ska kontrollera att handlingarna återlämnas.

43 §

En förutsättning för utlån är att utlämnande av handlingar kan ske enligt bestämmelser i tryckfrihetsförordningen och offentlighets- och sekretesslagen.

44 §

Utlån för annat ändamål än vad som avses i 1§ får endast ske efter medgivande av arkivmyndigheten.

ARKIVREGLEMENTE

Följande regler gäller för den kommunala arkivvården tillsammans med Arkivlagen (1990:782), Arkivförordningen (1991:446), Tryckfrihetsförordningen och Sekretesslagen (1980:100).

§ 1 Giltighet

Reglerna gäller för kommunfullmäktige och kommunens myndigheter.

Med myndighet menas kommunstyrelsen, nämnder, kommunens revisorer och andra självständiga kommunala organ.

Reglerna gäller också för aktiebolag, handelsbolag, ekonomiska föreningar och stiftelser där kommunen har ett rättsligt inflytande. Samägda bolag där kommunen enligt överenskommelse har arkivansvar omfattas också.

§ 2 Myndigheternas ansvar

Varje myndighet ansvarar för vården av handlingarna tills de överlämnas till kommunarkivet.

Myndigheterna ska bestämma en arkivorganisation med arkivansvarig och arkivredogörare.

Arkivansvarig ska:

- ha kunskap om gällande bestämmelser inom arkivområdet
- bevaka arkivfrågorna i budgetarbete och annan planering
- bevaka arkivfrågorna vid organisationsförändringar
- informera personalen om bestämmelser och rutiner inom arkivområdet
- se till att arkivredogöraren får tillräcklig utbildning och tid för arbetsuppgifterna.

Arkivredogöraren ska:

- praktiskt hantera arkivet så länge det förvaras hos myndigheten
- ha kunskap om bestämmelser inom arkivområdet
- utarbeta förslag till styrdokument för myndighetens arkivvård i samarbete med kommunarkivarien (arkivbeskrivning, arkivförteckning, dokumenthanteringsplan)
- se till att gallring utförs på myndigheten enligt gallringsbeslut
- planera och verkställa leveranser av handlingar till kommunarkivet.

§ 3 Arkivmyndighet

Kommunstyrelsen är arkivmyndighet och kommunarkivarien verkställande tjänsteman.

Kommunstyrelsen utövar tillsyn över att kommunens myndigheter uppfyller sina skyldigheter kring arkivvården.

Hos arkivmyndigheten ska finnas ett kommunarkiv.

Informationen som förvaras i kommunarkivet ska vårdas, göras tillgänglig för utomstående och kunna lämnas ut vid begäran.

Arkivmyndigheten ska vara representerad i t.ex. projekt rörande ärende- och dokumenthantering och omorganisationer som påverkar arkivbildningen.

Arkivmyndigheten utarbetar rutinbeskrivningar och instruktioner för ärende- och dokumenthantering och arkivfrågor.

§ 4 Arkivredovisning

Myndigheterna ska upprätta en arkivbeskrivning som innehåller uppgifter om vilka typer av handlingar som myndigheten hanterar.

Myndigheterna ska också ha en förteckning över arkivet. Förteckningen upprättas i samband med att myndigheten levererar sitt arkiv till kommunarkivet. Kommunarkivet ansvarar för att upprätta förteckningarna.

Myndigheterna ska också ha dokumenthanteringsplaner som beskriver hur myndigheten ska hantera de allmänna handlingarna.

§ 5 Förvaring och skydd

Handlingar som ska bevaras ska, oavsett medium, framställas så att de går att läsa och ta del av för all framtid.

Arkivlokaler och förvaringsskåp ska uppfylla kraven på skydd mot brand, fukt, förstörelse och stöld.

Myndigheten måste alltid samråda med kommunarkivarien vid planering av arkivlokaler.

Allmänna handlingar ska förvaras hos myndigheten eller hos arkivmyndigheten.

§ 6 Gallring

Myndigheten beslutar om gallring i samråd med kommunarkivarien. Kommunarkivarien beslutar om gallring av arkiv som överlämnats till kommunarkivet.

§ 7 Leveranser

Handlingar som inte längre behövs i verksamheten ska överlämnas till kommunarkivet.

Myndigheten och kommunarkivet ska komma överens om hur överlämnandet ska ske.

§ 8 Enskilda arkiv

Arkivmyndigheten beslutar om kommunen ska ta emot enskilda arkiv och villkoren för sådana handlingars tillgänglighet m.m.

§ 15**Slutredovisning projekt 6175 - Stendalsvägen 61
(KS/2020:60)****Beslut**

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige godkänner slutredovisning av projektet 6175 – Stendalsvägen 61.

Sammanfattning

Stendalsvägen 61 är ett nybyggt LSS-boende för vuxna, som består av sex lägenheter samt personal- och gemensamhetsutrymmen. Byggnationen startade februari 2016 och slutbesiktningen utfördes maj 2017. Lokalerna togs i bruk av verksamheten juni 2017.

Genom nybyggnation av LSS-boendet, sex nya lägenheter, så har ett effektivt klimatskal skapats, vilket ger en effektivitet med marginal i förhållande till Boverkets krav. Miljövänliga och giftfria material har använts i så stor utsträckning som möjligt, exempelvis har ftalatfria mattor använts. Boendet är anpassat för att tillgodose de behov som finns hos personer som till följd av fysiska, psykiska eller andra skäl möter betydande svårigheter i sin livsföring. I och med de sex nytillkomna platserna på Stendalsvägen kan lika många externa platser sägas upp, vilket leder till minskade kostnader för kommunen.

Budget för projektet uppgick till 22 000 000 kronor och det faktiska utfallet uppgick till 21 995 043 kronor.

Teknik- och fastighetsnämnden behandlade ärendet 2020-01-21, § 5.

Teknik- och fastighetsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2019-10-31.

2020-02-03

Dnr KS/2020:60

Propositionsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är ordförandeförslaget. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar enligt ordförandeförslaget.

Expedieras till:
Kommunfullmäktige

§ 5**Slutredovisning av projektkonto 6175, Stendalsvägen 61 (TEF/2019:252)****Beslut**

Teknik- och fastighetsnämndens förslag till kommunstyrelsen:

Kommunfullmäktige godkänner slutredovisning av projektet 6175 - Stendalsvägen 61.

Sammanfattning

Stendalsvägen 61 är ett nybyggt LSS-boende för vuxna, som består av 6 lägenheter samt personal- och gemensamhetsutrymmen. Byggnationen startade februari 2016 och slutbesiktningen utfördes maj 2017. Lokalerna togs i bruk av verksamheten juni 2017.

Genom nybyggnation av LSS-boendet, 6 nya lägenheter, så har ett effektivt klimatskal som ger en effektivitet med marginal i förhållande till Boverkets krav skapats. Miljövänliga och giftfria material har använts i så stor utsträckning som möjligt, exempelvis ftalatfria mattor. Boendet är anpassat för att tillgodose de behov som finns hos de personer som till följd av fysiska, psykiska eller andra skäl möter betydande svårigheter i sin livsföring. I och med de 6 nytillkomna platserna på Stendalsvägen kan lika många externa platser sägas upp, vilket leder till minskade kostnader för kommunen.

Budget 22 000 000 kronor, utfall 21 995 043 kronor

Tekniska förvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2019-10-31.

Expedieras till

Linda Claesson, kommunledningsförvaltningen

2020-01-21

Dnr /SammanträdespunktÄrende/

Jakob Grigoriadis

Referens
Jakob Grigoriadis
ByggprojektledareMottagare
Tekniska nämnden**Slutredovisning av projektkonto 6175,
Stendalsvägen 61 (TEF/2019:252)****Förslag till beslut**

Tekniska nämndens förslag till kommunstyrelsen:

Kommunfullmäktige godkänner slutredovisning av projektet 6175 - Stendalsvägen 61.

Sammanfattning

Stendalsvägen 61 är ett nybyggt LSS boende för vuxna, som består av 6 lägenheter samt personal- och gemensamhetsutrymmen. Byggnationen startade februari 2016 och slutbesiktningen utfördes maj 2017. Lokalerna togs i bruk av verksamheten juni 2017.

Medborgarens nytta

Genom nybyggnation av LSS-boendet, 6 nya lägenheter, så har vi skapat ett effektivt klimatskal som ger en effektivitet med marginal i förhållande till Boverkets krav. Vi har använt oss av miljövänliga och giftfria material i så utsträckning som möjligt, exempelvis ftalatfria mattor. Boendet är anpassat för att tillgodose de behov som finns hos de personer som till följd av fysiska, psykiska eller andra skäl möter betydande svårigheter i sin livsföring.

Bakgrund

Vård- och omsorgsnämnden beslutade i mars 2014 (VON/2014:39) att lägga ner barnboendet på Stendalsvägen 61 då behov att detta inte längre fanns. I samband med beslutet gjordes en bedömning kring huruvida det var möjligt att bygga om barnboendet till en gruppboende för vuxna. Bedömningen visade att det fanns möjlighet att genomföra ombyggnationen och kommunfullmäktige beslutade i oktober 2014 (KS/2014:558) att bevilja budget om 2,4 mkr.

I startskedet av projektet upptäcktes behov av kostsamma ombyggnationer bland annat för att uppnå ett fullvärdigt brandskydd samt fullvärdig ventilation. Konsulter togs in för att utreda frågan vidare och brister i fastighetens skick identifierades. Tekniska förvaltningen tog, i juli 2015, fram en konsekvensbeskrivning av olika alternativ tillsammans med en rekommendation om att bygga en ny gruppboende

TEKNISKA FÖRVALTNINGEN
LOKALFÖRSÖRJNING OCH FASTIGHET

istället för att bygga om befintligt boende. I september 2015 beslutade vård- och omsorgsnämnden (VON/2014:147) att, i enlighet med tekniska förvaltningens rekommendation, beställa en ny gruppbostad med en budget om 22 mkr.

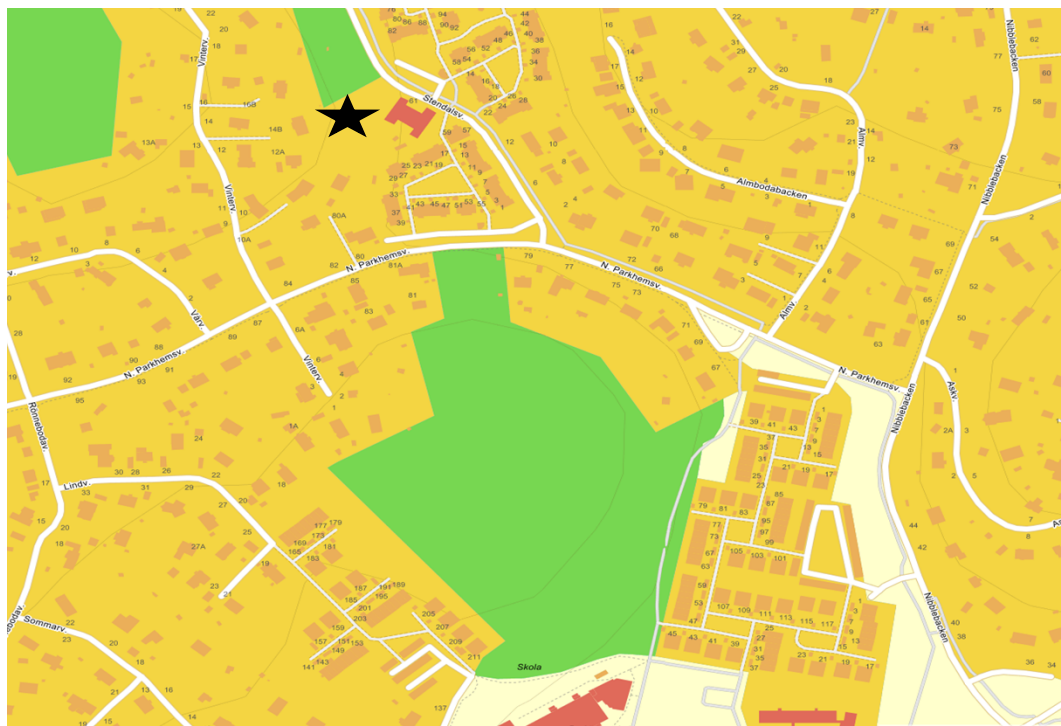
I början av 2016 revs befintlig byggnad och byggnation av den nya byggnaden startades. Gruppboenden Dynamiten (Lavretsvägen 43-45) och Lövkojan (Tomtbergavägen 323) har använts som referenser, byggnaden på Stendalsvägen 61 är till stora delar identisk med gruppboende som ligger på Dynamiten.

Bristen på antalet platser på LSS boenden i egen regi och svårigheter att hitta externa platser, vilka även innebär en stor merkostnad, medför ett behov av nybyggnation. I och med de 6 nytillkomna platserna på Stendalsvägen kan lika många externa platser sägas upp, vilket leder till minskade kostnader för kommunen.

Finansiell redovisning

	Budget	Utfall
6178 Stendalsvägen 61	22 000 000	21 995 043

Avvikelse: 4957 kr

Mikael Henning
Teknik- och fastighetsdirektör

Frank Renebo
Fastighetschef

§ 1

Svar på motion - Halvera matsvinnet till 2025 (V) (KS/2019:161)

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige anser motionen besvarad.

Reservation

Mats Einarsson (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Sammanfattning

Kerstin Amelin (V), Marit Normasdotter (V), Ronnie Anderson (V) och Pia Carlson (V) har vid kommunfullmäktiges sammanträde 2019-04-25, § 70, lämnat motionen ”Halvera matsvinnet till 2025 (V)”. Motionärerna föreslår genom motionen att:

Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder och förvaltningar ta fram en handlingsplan för att halvera matsvinnet till år 2025, i både kommunens egna verksamheter och andra offentligt finansierade verksamheter inom kommunen.

Ärendet har beretts av vård- och omsorgsnämnden 2019-09-19, § 56 och utbildningsnämnden 2019-09-03, § 82.

Vård- och omsorgsnämnden anför i sitt yttrande det redan finns ett uppdrag, genom Botkyrka kommuns kostpolicy, att minska matsvinnet. Med anledning av detta uppdrag finns både framtagen information och rutin för minskning av matsvinn inom varje enhet. Dock framhåller nämnden vikten av att kontinuerligt följa arbetet med frågan, så att nämnden kan minska matsvinnet. Därmed föreslår vård- och omsorgsnämnden att kommunfullmäktige ska anse motionen besvarad.

Utbildningsnämnden framhåller i sitt yttrande att kommunens skolor arbetar fortlöpande med flera olika metoder för att minska **matsvinn inom** varje enhet. Gemensamma insatser

2020-01-07

Dnr KS/2019:161

görs för att öka kunskapen, sprida information och metoder för att minimera matsvinn. Exempelvis har ett forskningsprojekt genomförts på tre av kommunens grundskolor under våren. Projektet syftade till att skapa hälsosamma och mer miljövänliga skolluncher utan att minska acceptans och utan att öka matsvinn och kostnader.

Vidare framhåller även utbildningsnämnden, likt vård- och omsorgsnämnden, att kommunens kostpolicy beskriver att matsvinnet ska minimeras. Därmed föreslår utbildningsnämnden att kommunfullmäktige ska anse motionen besvarad.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2019-12-17.

Yrkande

Mats Einarsson (V) yrkar bifall till motionen, bilaga.

Propositionsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt ordförandeförslaget.

Expedieras till:
Kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen

2020-01-07

YRKANDE

Yttrande över motion- Halvera matsvinnet till 2025 (V), KS/2019:161

Vänsterpartiet tackar Utbildningsförvaltningen och Vård- och omsorgsförvaltningen för utförliga svar på vår motion om att halvera matsvinnet till 2025.

Det framgår av svaren att det finns mycket god vilja och sker många bra initiativ inom de olika verksamheterna. Det framgår också att olika verksamheter och enheter har olika förutsättningar, arbetar på olika sätt och att frågan är komplex. Det noteras i svaret att matsvinnet idag varierar mellan enheterna utifrån den statistik som finns, fast det har visat sig omöjligt att göra rättvisa jämförelser mellan olika enheter. Vi förstår att det visat sig svårt att aggregera data för en hel förvaltning, och helt omöjligt att redovisa uppgifter för hela kommunorganisationen.

Beskrivningen av det pågående arbetet för att minska matsvinnet indikerar med stor tydlighet att det skulle behövas en centralt administrerad målinriktad insats, som hjälper alla enheter att optimera sitt bidrag och att mäta sina resultat på ett sätt som gör det möjligt att aggregera statistiken. Det behövs en övergripande strategi för kommunens alla förvaltningar och enheter, så att var och en kan ges stöd, verktyg och förutsättningar att bidra på bästa sätt till ett gemensamt mål.

Vi håller med förvaltningen om att arbetet kräver kontinuitet och att det behöver följas centralt – vilket är själva avsikten med vår motion.

Jag yrkar:

Att kommunstyrelsen förslår kommunfullmäktige att bifalla motionen.

Mats Einarsson (V)

Referens

Jesper Dahl

jesper.dahl@botkyrka.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Yttrande över motion - Halvera matsvinnet till 2025 (V)

Diarienummer: KS/2019:161

Förslag till beslut

Kommunledningsförvaltningens förslag till kommunstyrelsen:

Kommunfullmäktige anser motionen besvarad.

Sammanfattning

Kerstin Amelin (V), Marit Normasdotter (V), Ronnie Anderson (V) och Pia Carlsson (V) har vid kommunfullmäktiges sammanträde 2019-04-25, § 70, lämnat motionen ”Halvera matsvinnet till 2025 (V)”. Motionärerna föreslår genom motionen att:

Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder och förvaltningar ta fram en handlingsplan för att halvera matsvinnet till år 2025, i både kommunens egna verksamheter och andra offentligt finansierade verksamheter inom kommunen.

Ärendet har beretts av vård- och omsorgsnämnden 2019-09-19, § 56 och utbildningsnämnden 2019-09-03, § 82.

Vård- och omsorgsnämnden anför i sitt yttrande det redan finns ett uppdrag, genom Botkyrka kommuns kostpolicy, att minska matsvinnet. Med anledning av detta uppdrag finns det både framtagen information och rutin för minskning av matsvinn inom varje enhet. Dock framhåller nämnden vikten av att kontinuerligt följa arbetet med frågan, så att nämnden kan minska matsvinnet. Därmed föreslår vård- och omsorgsnämnden att kommunfullmäktiga ska anse motionen besvarad.

Utbildningsnämnden framhåller i sitt yttrande att kommunens skolor arbetar fortlöpande med flera olika metoder för att minska varje enhets matsvinn. Gemensamma insatser görs för att öka kunskapen, sprida information och metoder för att minimera matsvinn. Exempelvis har ett forskningsprojekt genomförts på tre av kommunens grundskolor under våren. Projektet syftade till att skapa hälsosamma och mer miljövänliga skolluncher utan att minska acceptans och utan att öka matsvinn och kostnader.

Vidare framhåller även utbildningsnämnden, likt vård- och omsorgsnämnden, att kommunens kostpolicy beskriver att matsvinnet ska minimeras. Därmed föreslår utbildningsnämnden att kommunfullmäktiga ska anse motionen besvarad.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser för kommunen.

Jakob Etaat

Kanslidirektör

Bilagor

Motion - Halvera matsvinnet till 2025 (V)

Expedieras till

Kommunfullmäktige,

Kommunstyrelsen,

Vård- och omsorgsnämnden,

Utbildningsnämnden,

Motionärerna (V)

MOTION

Halvera matsvinnet till 2025

I augusti 2018 kom Boston Consulting Group med en ny rapportⁱ om det globala matsvinnet. Enligt rapporten slänger vi idag en tredjedel av den mat som produceras i världen, och matsvinnet fortsätter att öka. Samtidigt som vi i Sverige slänger 134 kg mat per person och årⁱⁱ, så ökar hungersnöden i andra länder. Idag går mer än 800 miljoner (en av nio) människor hungriga enligt FAOⁱⁱⁱ.

Den pågående klimatförändringen och förlusten av biologisk mångfald påverkar redan nu våra möjligheter att försörja jordens snabbt växande befolkning med mat. Eftersom själva matproduktionen dessutom är en av de viktigaste orsakerna till både klimatförändring (enligt Naturvårdsverket orsakar vår matkonsumtion i Sverige årligen globala utsläpp av 23 miljoner ton CO₂e^{iv}) och förlust av biologisk mångfald, så är det helt nödvändigt att vi tar vara på all mat som produceras i stället för att slänga bort den.

Livsmedelsverket, Jordbruksverket och Naturvårdsverket har tillsammans tagit fram en handlingsplan^v för att halvera matsvinnet i Sverige till 2030. Bland rekommendationerna nämns att kommunala storkök bör få riktat ekonomiskt stöd och att kommunerna måste driva ett aktivt informationsarbete. Att arbeta med måltidsmiljö och måltidssituation och att använda skollunchen i undervisningen finns också bland rekommendationerna.

Att minska matsvinnet i hushållen kommer att kräva ett omfattande informationsarbete för att skapa beteendeförändringar, och det tar tid. Men när det gäller den offentliga konsumtionen kan det gå mycket snabbare, om vi redan nu fattar rätt beslut. Genom att visa vägen till hållbarhet framför allt i våra offentliga måltidsverksamheter kan vi påskynda hushållens beteendeförändring. Om vi skall nå det globala målet 12.3 i FN:s Agenda 2030 och det nationella målet att halvera matsvinnet *i hela samhället* till 2030 så måste *den offentliga sektorn* gå före med en högre ambitionsnivå.

Därför bör vi i Botkyrka kommun sätta målet för halvering av matsvinnet i all offentligt finansierad verksamhet till 2025, och ta fram en konkret handlingsplan för att uppnå målet.

Jag yrkar att:

- Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder och förvaltningar ta fram en handlingsplan för att halvera matsvinnet till år 2025, i både kommunens egna verksamheter och andra offentligt finansierade verksamheter inom kommunen.

Kerstin Amelin (V)
Marit Normasdotter (V)
Ronnie Anderson (V)
Pia Carlsson (V)

ⁱ <https://www.bcg.com/publications/2018/tackling-1.6-billion-ton-food-loss-and-waste-crisis.aspx>

ⁱⁱ <https://www.wwf.se/wwfeko/wwf-eko/1689443-artikelarkiv-vi-slanger-134-kilo-mat-per-person-varje-r>

ⁱⁱⁱ <http://www.fao.org/3/I9553EN/i9553en.pdf>

^{iv} <https://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/Miljoarbete-i-Sverige/Uppdelat-efter-omrade/Konsumtion-och-produktion/Hallbar-mat/>

^v https://www.livsmedelsverket.se/globalassets/matvanor-halsa-miljo/miljo/matsvinn/fler-gor-mer-handlingsplan-for-minskat-matsvinn_20180618.pdf

§ 56**Yttrande över motion- Halvera matsvinnet till 2025 (V),
KS/2019:161 (von/2019:76)****Beslut**

Vård- och omsorgsnämnden föreslår kommunfullmäktige att se motionen som besvarad.

Marit Normasdotter (V) reserverar sig mot beslutet.

Sammanfattning

Vänsterpartiet har lämnat in en motion avseende att halvera matsvinnet till år 2025.

Mittenmajoriteten håller med motionären om att det är viktigt att den offentliga sektorn generellt och Botkyrka kommun specifikt tar sitt ansvar när det kommer till matsvinn. Som tjänsteskrivelsen pekar på så finns det i Botkyrka kommuns kostpolicy ett uppdrag att minska matsvinnet. Med anledning av det uppdraget så finns det både framtagna information och framtagna rutiner om minskning av matsvinn på varje enhet. Det är viktigt att nämnden följer arbete med frågan, så att vi kan minska matsvinnet.

Yrkanden

Marit Normasdotter (V) yrkar att vård-och omsorgsnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå bifall till motionen, bilaga.

Propositionsordning

Ordföranden Tuva Lund (S) ställer efter nämndens godkände ordförandeförslaget mot Marit Normasdotters (V)

2019-09-19

Dnr von/2019:76

ändringsyrkande och finner att nämnden beslutar enligt ordförandeförslaget.

Vård- och omsorgsnämnden godkänner att Marit Normasdotters (V) yrkandemotivering biläggs protokollet.

Vård- och omsorgsnämnden

2019-09-19

YRKANDE

Yttrande över motion- Halvera matsvinnet till 2025 (V), KS/2019:161(von/2019:76)

Vänsterpartiet tackar för Vård- och omsorgsförvaltningens utförliga svar på vår motion om att halvera matsvinnet till 2025. Det framgår av svaret att det finns mycket god vilja och sker många bra initiativ inom de olika verksamheterna. Det framgår också att olika verksamheter och enheter har olika förutsättningar, arbetar på olika sätt och att frågan är komplex. Det är just därför det behövs en övergripande strategi för kommunens alla förvaltningar och enheter, så att var och en kan ges stöd, verktyg och förutsättningar att bidra på bästa sätt till ett gemensamt mål.

Jag yrkar att vård- och omsorgsnämnden förslår kommunstyrelsen att föreslå bifall till motionen.

Marit Normasdotter (V)

2019-08-12

Dnr von/2019:76

Referens
Nico Rönnberg

Mottagare
Vård- och omsorgsnämnden

Yttrande över motion - Halvera matsvinnet till 2025 (V), KS/2019:161

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden avstyrker motionen ”Halvera matsvinnet till 2025” med hänvisning till vård- och omsorgsförvaltningens yttrande.

Sammanfattning

Vänsterpartiet har lämnat in en motion avseende att halvera matsvinnet till år 2025. Vård- och omsorgsförvaltningen instämmer i vikten av att arbeta med att minska matsvinn och att öka hållbarheten i kommunens måltidsverksamheter. Ett flertal insatser görs idag för att öka kunskap, sprida information och arbeta med att minimera matsvinnet. Genom en nära dialog med enheter och verksamheter skapas medvetenhet och kunskap hos personalen som på olika sätt arbetar med beställning eller servering av måltider i förvaltningens verksamheter.

Utifrån pågående och kommande åtgärder anser vård- och omsorgsförvaltningen att förvaltningen redan arbetar enligt vänsterpartiets förslag och att motionen därför bör avstyrkas.

Ärendet

Vänsterpartiet har lämnat in en motion avseende att halvera matsvinnet till år 2025. Motionären yrkar på att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder och förvaltningar ta fram en handlingsplan för att halvera matsvinnet till år 2025, både i kommunens egna verksamheter och andra offentligt finansierade verksamheter inom kommunen.

Motionen har remitterats till utbildningsnämnden och vård- och omsorgsnämnden för yttrande. Därefter ska motionen behandlas av kommunstyrelsen.

2019-08-12

Dnr von/2019:76

Yttrande

Kostpolicy för Botkyrka kommun (2018) beskriver att ”*kommunens måltidsverksamheter ska genomsyras av ett ansvarstagande gentemot klimat och miljö. En strävan ska vara att minska klimatpåverkan från maten genom att öka utbudet av vegetariska alternativa rätter samt minimera matsvinnet.*¹ All mat som lagas i kommunen ska följa kommunens kostpolicy. Miljötank, hållbarhet och hushållning med resurserna är således viktiga värden i kommunens kost- och måltidsverksamhet redan i dagsläget, inte minst i vård- och omsorgsförvaltningens måltidsverksamheter.

Vård- och omsorgsförvaltningen har verksamheter som ser mycket olika ut. För att anpassas till verksamhetens behov är mathanteringens organiserad på flera olika sätt. Nedan följer en beskrivning av hur förvaltningen arbetar för att minska matsvinnet.

Centralköket

Inom vård- och omsorgsboende och dagverksamhet tillagas all mat i kommunens centralkök, av kost- och måltidsenheten. Enheten tillhör den gemensamma måltidsorganisation som Botkyrka kommun har för äldreomsorg och skolor. Organisationen möjliggör samverkan i kost- och näringsfrågor mellan vård- och omsorgsförvaltningen och utbildningsförvaltningen. Samverkan skapar vägar för att hitta smarta sätt att hantera livsmedel och måltider i dessa delar av kommunens verksamhet. Matsvinnet i kost- och måltidsenhetens centralkök är överlag litet och måltidsenheten arbetar kontinuerligt för att minska matavfallet såväl från produktionen som i den restaurangverksamhet enheten bedriver.

Vård- och omsorgsboende och dagverksamhet

I dagsläget beställer kommunens vård- och omsorgsboenden och dagverksamheter det antal portioner som motsvarar respektive enhets brukarantal. Detta är en åtgärd som bidrar till att mängden mat som slängs kan minimeras. Men även om rätt antal portioner beställs är det dessvärre svårare att undvika alla typer av matsvinn då brukare har olika behov, hälsa och mående som påverkar matlusten. Samtidigt finns det hygienkrav i verksamheten, bland annat för att minska smittorisken, som innebär att mat som blir över inte kan sparas. Det är därför extra viktigt att mängden mat beräknas rätt. Som ett led i detta har nya förslag och potentiella åtgärder diskuterats, som att reglera storleken på matformarna och antalet portioner.

Enheterna kan dessutom välja mellan a-och e-kost för att anpassa maten utefter brukarens behov. A-mat står för normalkost och e-mat för kost som

¹ Kostpolicy för Botkyrka kommun (2018)

2019-08-12

Dnr von/2019:76

består av mindre portioner men innehåller samma näringsvärde. Köket kommer under hösten att arbeta tillsammans med verksamheterna för att förbättra arbetet och rutinerna vad gäller beställning av mat.

Gruppboende

Hur enskilda brukare hanterar sin mat är ingenting som förvaltningen kan eller bör påverka, däremot informerar boendepersonalen om vikten av att inte slänga mat i onödan. I de fall gemensamma måltider anordnas, som i samband med helger som jul, midsommar och påsk, fryses eventuella rester in eller erbjuds ett annat boende. Verksamheten har som strävan att matsvinn ska undvikas och lyckas redan idag rätt bra med sin ansats.

Kommande satsningar för att minska matsvinnet

Från och med hösten 2019 kommer kost- och måltidsenheten att använda ett kostsystem som bland annat mäter matsvinnet i centralköket. Kostsystemet kommer ytterligare att förbättra mathantering och ge en god överblick över svinnet i matproduktionen. Under hösten kommer kost- och måltidsenheten även att arbeta tillsammans med verksamheterna för att förbättra arbetet och rutinerna vad gäller beställning av rätt antal portioner. Tillsammans är detta insatser som stärker förvaltningens arbete med det aggregerade matsvinnet.

Parallellt med arbetet för att minimera matsvinnet arbetar vård- och omsorgsförvaltningens centralkök med att öka andelen ekologisk mat och minska andelen kött. Dock har ekologiska produkter generellt kortare hållbarhet vilket i kombination med samdistribution kan påverka kvaliteten på levererade varor negativt och istället öka matsvinnet. Detta är frågor som förvaltningen måste hantera i takt med att andelen ekologiska varor ökar.

Även omställningen till mer vegetarisk kost riskerar att öka matsvinnet till en början. Idag lagar centralköket vegetariska maträtter varje dag och enheterna har alltid möjlighet att välja ett vegetariskt alternativ. Samtidigt är intresset för vegetarisk kost lågt. Förvaltningen ser att omställningen till en mer vegetarisk kost kräver såväl kunskap som tid för att brukarna ska vänja sig, något som medför ett visst matsvinn under en övergångsperiod.

Slutsatser

Andra kommuner som har lyckats minska matsvinnet anger att det krävs goda rutiner som hela personalen känner till och använder. Även utbildning och regelbundna träffar med kostombud, dietist och kökspersonal är fungerande sätt för att arbeta för att beställa rätt mängd mat och på så sätt få ned matsvinnet. I sammanhanget kan nämnas att Piteå kommun minskade

2019-08-12

Dnr von/2019:76

matsvinnet med 30 procent genom att på detta sätt arbeta med bättre rutiner, utbildning och samverkan.²

Inom vård- och omsorgsförvaltningen bedrivs ett gemensamt arbete för att minimera matsvinn och klimatpåverkan och hösten för med sig många satsningar på området. Utifrån det arbete som bedrivs på området gör förvaltningen bedömningen att man redan arbetar i enlighet med motionärens intention och föreslår att motionen avstyrkes.

Petra Oxonius
Omsorgsdirektör

Christina Almqvist
Kvalitetschef

Expedieras till
Kommunstyrelsen (KS/2019:161)

² Sveriges Radio

§ 82**Motion - Halvera matsvinnet till 2025 (V) (UF/2019:192)****Beslut**

Utbildningsnämnden finner motionen besvarad.

Sammanfattning

Vänsterpartiet har lämnat in en motion avseende att halvera matsvinnet till 2025. Motionen har remitterats till utbildningsnämnden för yttrande.

Utbildningsförvaltningen instämmer i vikten av att arbeta för att minska matsvinn. Utbildningsförvaltningen och skolorna arbetar fortlöpande med flera olika metoder för att minska varje enhets matsvinn. Gemensamma insatser görs för att öka kunskapen, sprida information och metoder för att minimera matsvinn. Till exempel har ett forskningsprojekt genomförts på tre av grundskolorna under våren. Projektet syftade till att skapa hälsosamma och mer miljövänliga skolluncher utan att minska acceptans och utan att öka matsvinn och kostnader.

I kommunens kostpolicy finns beskrivet att matsvinnet ska minimeras. Utifrån den statistik som finns idag varierar matsvinnet mellan enheterna. Varje enhet arbetar för ett minskat matsvinn. Involvering av pedagogisk personal och skollledning är viktig för att lyckas och medvetandegöra effekterna av och minimera matsvinnet. Resultatet kan framöver beskrivas i skolans kvalitetsredovisning.

Utbildningsförvaltningen anser att efter en samlad bedömning att ett medeltal för att halvera matsvinn inte bidrar till ökad resultatuppfyllelse.

Yrkande

Bekir Uzunel (V) yrkar att utbildningsnämnden föreslår kommunstyrelsen att bifalla motionen.

Propositionsordning

2019-09-03

Dnr UF/2019:192

Ordförande Emanuel Ksiazkiewicz (S) ställer avslagsyrkandet och ordförandeförslaget mot varandra och finner att utbildningsnämnden beslutar enligt ordförandeförslaget.

Utbildningsnämnden

2019-09-03

YRKANDE

Motion - Halvera matsvinnet till 2025 (V) (UF/2019:192, KS/2019:161)

Vänsterpartiet tackar för Utbildningsförvaltningens utförliga svar på vår motion om att halvera matsvinnet till 2025. Vi håller med om att det sker mycket bra arbete på de olika enheterna, och det finns uppenbarligen stort engagemang i frågan. Dock noteras i svaret att matsvinnet idag varierar mellan enheterna utifrån den statistik som finns. Vi förstår att det visat sig svårt att aggregera data för hela förvaltningen, eller göra rättvisa jämförelser mellan enheterna. Beskrivningen av det pågående arbetet för att minska matsvinn indikerar att det skulle behövas en centralt administrerad målinriktad insats, som hjälper alla enheter att optimera sitt bidrag och att mäta sina resultat på ett sätt som gör det möjligt att aggregera statistiken. Vi håller med förvaltningen om att arbetet kräver kontinuitet och att det behöver följas centralt – vilket är själva avsikten med vår motion.

Jag yrkar att utbildningsnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå bifall till motionen.

Bekir Uzunel (V)

Referens
Linda FolkeMottagare
Utbildningsnämnden

Yttrande över motion – Halvera matsvinnet till 2025 (V) (UF/ 2019:192, KS/2019:161)

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden finner motionen besvarad.

Sammanfattning

Vänsterpartiet har lämnat in en motion avseende att halvera matsvinnet till 2025. Motionen har remitterats till utbildningsnämnden för yttrande.

Utbildningsförvaltningen instämmer i vikten av att arbeta för att minska matsvinn. Utbildningsförvaltningen och skolorna arbetar fortlöpande med flera olika metoder för att minska varje enhets matsvinn. Gemensamma insatser görs för att öka kunskapen, sprida information och metoder för att minimera matsvinn. Till exempel har ett forskningsprojekt genomförts på tre av grundskolorna under våren. Projektet syftade till att skapa hälsosamma och mer miljövänliga skolluncher utan att minska acceptans och utan att öka matsvinn och kostnader.

I kommunens kostpolicy finns beskrivet att matsvinnet ska minimeras. Utifrån den statistik som finns idag varierar matsvinnet mellan enheterna. Varje enhet arbetar för ett minskat matsvinn. Involvering av pedagogisk personal och skolledning är viktig för att lyckas och medvetandegöra effekterna av och minimera matsvinnet. Resultatet kan framöver beskrivas i skolans kvalitetsredovisning.

Utbildningsförvaltningen anser att efter en samlad bedömning att ett medeltal för att halvera matsvinn inte bidrar till ökad resultatuppfyllelse.

Beskrivning av ärendet

Vänsterpartiet har lämnat in en motion avseende att halvera matsvinnet till år 2025. Motionen har följande lydelse:

Halvera matsvinnet till 2025

I augusti 2018 kom Boston Consulting Group med en ny rapport om det globala matsvinnet. Enligt rapporten slänger vi idag en tredjedel av den mat som produceras i världen, och matsvinnet fortsätter att öka. Samtidigt som vi i Sverige slänger 134 kg mat per person och år, så ökar hungersnöden i andra länder. Idag går mer än 800 miljoner (en av nio) människor hungriga enligt FAO.

Den pågående klimatförändringen och förlusten av biologisk mångfald påverkar redan nu våra möjligheter att försörja jordens snabbt växande befolkning med mat. Eftersom själva matproduktionen dessutom är en av de viktigaste orsakerna till både klimatförändring (enligt Naturvårdsverket orsakar vår matkonsumtion i Sverige årligen globala utsläpp av 23 miljoner ton CO2e) och förlust av biologisk mångfald, så är det helt nödvändigt att vi tar vara på all mat som produceras i stället för att slänga bort den.

Livsmedelsverket, Jordbruksverket och Naturvårdsverket har tillsammans tagit fram en handlingsplan för att halvera matsvinnet i Sverige till 2030. Bland rekommendationerna nämns att kommunala storkök bör få riktat ekonomiskt stöd och att kommunerna måste driva ett aktivt informationsarbete.

Att minska matsvinnet i hushållen kommer att kräva ett omfattande informationsarbete för att skapa beteendeförändringar, och det tar tid. Men när det gäller den offentliga konsumtionen kan det gå mycket snabbare, om vi redan nu fattar rätt beslut. Genom att visa vägen till hållbarhet framför allt i våra offentliga måltidsverksamheter kan vi påskynda hushållens beteendeförändring. Om vi skall nå det globala målet 12.3 i FN:s Agenda 2030 och det nationella målet att halvera matsvinnet i hela samhället till 2030 så måste den offentliga sektorn gå före med en högre ambitionsnivå.

Därför bör vi i Botkyrka kommun sätta målet för halvering av matsvinnet i all offentligt finansierad verksamhet till 2025, och ta fram en konkret handlingsplan för att uppnå målet.

Jag yrkar att:

- Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder och förvaltningar ta fram en handlingsplan för att halvera matsvinnet till år 2025, i både kommunens egna verksamheter och andra offentligt finansierade verksamheter inom kommunen.*

Motionen har remitterats till utbildningsnämnden och vård- och omsorgsnämnden för yttrande. Remissen och motionen ska därefter behandlas av kommunstyrelsen.

Förslag till yttrande

Utbildningsförvaltningen instämmer i vikten av att arbeta för att minska matsvinn. Utbildningsförvaltningen och skolorna arbetar fortlöpande med flera olika metoder för att minska varje enhets matsvinn.

Kostpolicy för Botkyrka kommun beskriver att *kommunens måltidsverksamheter ska genomsyras av ett ansvarstagande gentemot klimat och miljö. En strävan ska vara att minska klimatpåverkan från maten genom att öka utbudet av vegetariska alternativa rätter samt minimera matsvinnet.* Under 2014 – 2018 var ett av målen i utbildningsnämndens mål och budget att halvera matsvinnet. Det visade sig dock svårt att följa upp på aggregerad nivå.

Mätning av matsvinn

Mätningar av matsvinn görs sedan hösten 2011. Det senaste året har de 8 av 21 grundskolor som rapporterat uppgett att matsvinnet är mellan 8 – 35 gram per portion. Grundskolorna och förskolorna mäter med olika metoder, en del mäter endast tallrikssvinn och en del mäter även serveringssvinn (mat som tillagats men inte går åt vid servering) och kökssvinn. Resultaten av mätningarna har inte varit möjliga att aggregera till en övergripande nivå då det saknas likvärdigt underlag.

Livsmedelsverket har tagit fram en nationell metod för uppföljning av matsvinn som bidrar till säkrare resultat och ökade möjligheter till jämförelser. Idag kan skolorna redovisa sina resultat via ett digitalt verktyg som följer livsmedelsverkets metod. Implementeringen har påbörjats och i dagsläget använder några enheter verktyget.

Arbete för att minimera matsvinn

Det finns hög medvetenhet bland skolornas kökschefer kring att minimera matsvinn och svinnet från köket upplevs som lågt. Det finns också ett medvetet tänk för att tillvarata råvarorna, vilket också är kopplat till de ekonomiska förutsättningarna.

Utbildningsförvaltningen genomför kompetensutveckling för måltidspersonalen. På alla kocknätverk under åren har frågan om att minimera matsvinn lyfts och informationsmaterial kring effekterna av matsvinn finns i måltidsverksamhetens "team köket" i Vklass.

Det ser olika ut på de olika enheterna i hur man arbetar för att minimera matsvinnet och för att uppmärksamma eleverna hur de kan bidra. På några skolor är kockarna ute i klassrummen och informerar om matsvinn. I andra skolor visas resultatet av matsvinnet upp i matsalen för eleverna, som ett sätt att uppmärksamma hur mycket som slängs.

På Broängsskolan, Hammerstaskolan och Kvarnhagsskolan har under våren deltagit i forskningsprojektet *Optimat* för att arbeta med matsvinn och klimatsmart mat. Projektet syftade till att skapa hälsosamma och mer miljövänliga skolluncher utan att minska acceptans och utan att öka matsvinn och kostnader. Erfarenheterna hittills visar vikten av att ha kännedom om vad eleverna tycker om, som är viktigt för att minska matsvinnet och att använda råvaror som går att återanvända till andra rätter. Även information till skolköken om antalet närvarande elever behöver förbättras för att underlätta planeringen.

På Brunnaskolan är matsvinnet lågt, 8,4 g per portion. Här har personalen sedan flera år tillbaka arbetat aktivt för att minska gästernas matsvinn. Budskapet är att minskning av matsvinn från tallrik är det eleverna själva kan påverka och bidra med, för att minska klimatpåverkan. För det goda resultatet är både rektors och lärarnas engagemang viktig, förutom måltidspersonalens.

Förutsättningarna för gymnasieskolan ser annorlunda ut. Antalet elever som äter lunch kan variera mycket. Under en vecka på Tullinge gymnasium varierade antalet elever som åt lunch mellan 198 och 432 elever. Tullinge gymnasium arbetar därför med arbetssätt för att kunna spara och återanvända mat. Matsvinnet på gymnasieskolan håller sig konstant mellan 10 - 30 gram per portion. En minskning av elevernas matsvinn har skett när färre rätter serveras samt att en mindre tallrik används.

Parallellt med arbetet för att minimera matsvinn arbetar enheterna med att öka andelen ekologisk mat och minska andelen kött. Vissa ekologiska grönsaker har generellt kortare hållbarhet och i kombination med samdistribution kan kvaliteten påverkas negativt, vilket bidrar till ökat matsvinn. Omställningen till ökad andel vegetarisk kost kräver kunskap och tar tid att genomföra. Barn och

elever behöver vänja sig vid den nya maten, för att förhindra att matsvinnet ökar och portionsstorlekarna minskar.

Enligt Sveriges lantbruksuniversitet, SLU är matsvinnet minst i grundskolor i jämförelse med förskolor och äldreomsorg. Matsvinnet är som störst för specialkost. På förskolorna används karotter för servering, vilket kan bidra till ett ökat matsvinn.

Slutsatser

Det pågår ett gemensamt arbete för alla måltidsenheter på förskola, grundskola och gymnasium för att öka kunskapen om och minimera matsvinn och klimatpåverkan. Utifrån den statistik som finns idag varierar matsvinnet mellan enheterna. Skolorna och ca 80% av förskolorna har idag en stor fördel av att ha egna tillagningskök som ger goda förutsättningar att arbeta med att minimera serveringssvinn och matsvinn från tillagning. Det möjliggör även anpassningar av menyerna utifrån matgästernas preferenser.

Involvering av pedagogisk personal och skolledning är viktigt för att lyckas medvetandegöra effekterna av och minimera matsvinnet. Resultatet kan framöver beskrivas i skolans kvalitetsredovisning. Måltidspersonalen kan inte minimera matsvinnet utan stöd från övrig personal på skolan, då samarbete och samsyn krävs i frågan.

För att än mer aktivt arbeta med frågan om att minimera matsvinnet krävs riktade resurser. Arbetet kräver kontinuitet och behöver alltid följas. Inte minst i kommunikation och dialog med måltidsgästerna. Kommuner som lyckas minska matsvinnet har många gånger satsat extra resurser för just detta.

I kommunens kostpolicy finns beskrivet att matsvinnet ska minimeras. Arbetssätt och metoder utvecklas kontinuerligt för att minska matsvinnet i enlighet med motionens intention. Utbildningsförvaltningen anser efter en samlad bedömning att ett medeltal för att halvera matsvinn inte bidrar till ökad resultatuppfyllelse.

Anette Älmdalen
Tf. utbildningsdirektör

Kajsa Bernéus
Tf. gruppechef specialiststöd

Expedieras till
Kommunstyrelsen

Anmälningssärenden (KS/2020:10)

Följande ärenden anmäls:

Ny ledamot och ersättare i kommunfullmäktige

Länsstyrelsen i Stockholms beslut 2020-01-14 att utse:

Adnan Issa (S) till ny ledamot efter Thomas Vakili (S)

Sargon Daoud (S) till ny ersättare efter Adnan Issa (S)

Redovisning av ej verkställda beslut enligt socialtjänstlagen och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade:

VON § 80 med tjänsteskrivelser för kvartal 3, 2019

Dnr KS/2018:659

Svar på medborgarförslag

Förslag att förbättra skolgården, dnr KS/2016:576

Beslut: Besvarat

Inrätta serviceplats till campingfordon för att tömma grävatten, fylla på färskvatten och anslutning till elstolpar i Botkyrka, dnr KS/2018:725

Beslut: Besvarat

Svar på revisionskrivelse

Granskning av kommunens verksamhetsstöd, dnr KS/2019:57

Länstyrelsen
Stockholm

BESLUT
2020-01-14

Dnr: 2012-59958-2019

Ny ledamot/ersättare för ledamot i kommunfullmäktige

Länstyrelsen utser ny ledamot/ersättare för ledamot i kommunfullmäktige från och med den 14 januari 2020 till och med den 14 oktober 2022.

Kommun: Botkyrka

Parti: Arbetarepartiet-Socialdemokraterna

Ny ledamot: Adnan Issa

Ny ersättare: Sargon Daoud

Avgången ledamot: Thomas Vakili

De som berörs av beslutet har markerats med en asterisk (*) i följande sammanställning.

Botkyrka

Ledamot

Ebba Östlin
Gabriel Melki
Yasemin Ergül
Serkan Köse
Juliana Lahdou
Youbert Aziz
Lena Ingren
Mattias Gökinan
Tuva Lund
Emanuel Pettersson Ksiazkiewicz
Maria Gawell Skog
Adnan Issa *
Christina Zedell
Marcus Ekman
Diana Hildingsson
Robert Aslan
Taina Virta
Olle Westberg
Shafqat Khatana
Tobias Ginman
Nina Lehtola
Jens Sjöström
Sara Sylan

Ersättare

1. Melissa Besara
2. Tomas Bergqvist
3. Bo Johansson
4. Maria Mendoza
5. Elias Tony
6. Leyla Öztürk
7. Åsa Bruto
8. Jean-Pierre Zune
9. Selda Elcim
10. Anders Gustafzon
11. Eva Wedberg
12. Sargon Daoud *

Bevis utfärdas för de som berörs av beslutet.

Den som vill överklaga detta beslut ska göra det skriftligen hos Valprövningsnämnden.

Skrivelsen ska ha kommit in till beslutsmyndigheten Länsstyrelsen, Box 22067, 104 22 STOCKHOLM inom tio dagar efter dagen för detta beslut.

Anette Zachrisson

Mikael Wiman

Kopia till
Kommun
Ny ledamot
Ny ersättare
Parti

§ 80

Anmälningssärenden (von/2019:103, von/2019:186, von/2019:2, von/2019:4, von/2019:60, von/2019:7)

Beslut

Vård- och omsorgsnämnden noterar till protokollet att det tagit del av anmälningssärendena.

Ärende

Följande ärenden anmäls till vård- och omsorgsnämnden:
Kommunfullmäktige
§ 133 KF 2019-12-24 Delårsrapport 2, (KS/2019:498),
von/2019:60

Kommunstyrelsen
§ KS 197 Risk och sårbarhetsanalys, Botkyrka kommun
(KS/2019:671)
§ KS 198 2019-10-25 Internkontrollplan 2020 -
Kommunstyrelsens övergripande ansvar (KS/2019:518),
von/2019:186

Vård- och omsorgsförvaltningen
Redovisning av ej verkställda beslut enligt SoL, kvartal 3 2019,
von/2019:4
Redovisning av ej verkställda beslut enligt LSS, kvartal 3 2019,
von/2019:4

Protokoll från förvaltningssamverkan 2019-12-05 (på bordet)

2019-10-25

Referens
Maria Benninger
Ilona Barhado

Mottagare
Vård- och omsorgsnämnden

Redovisning av ej verkställda gynnande beslut och avbrott i verkställighet av gynnande beslut enligt 4 kapitlet 1 § socialtjänstlagen, SoL. Kvartal 3.

Sammanfattning

Ett beslut gällande särskilt boende, **ett** beslut gällande boendestöd och **ett** beslut om avlösning i hemmet har rapporterats ej verkställda till Inspektionen för vård och omsorg, IVO.

Totalt har **tre** beslut enligt 4 kap 1 § Socialtjänstlagen rapporterats ej verkställda till IVO **tredje** kvartalet **2019**.

Bakgrund

Kommunen har rapporteringsskyldighet enligt 16 kapitlet 6 f § SoL att till inspektionen för vård- och omsorg, IVO, och till kommunens revisorer lämna uppgifter om alla gynnande beslut enligt 4 kap 1 § SoL som inte verkställts inom tre månader från dagen för beslutet. Skyldigheten gäller även för gynnande beslut som inte verkställts på nytt inom tre månader från den dag då verkställigheten avbröts. För varje beslut anges tidpunkt för beslutet och vilken typ av insats beslutet gäller samt uppger skälen till dröjsmålet. Rapporteringen ska ske på individnivå.

Se bifogad sammanställning.

Vård- och omsorgschef

Sammanställning av rapporterade gynnande beslut enligt Socialtjänstlagen SoL, som inte verkställts inom 3 månader. Samt gynnande beslut som inte verkställts på nytt inom tre månader från den dag då verkställigheten avbröts.

RAPPORTEN AVSER KVARTAL 3 år 2019

Permanent boende, Särskilt boende. Kapitel 4 §1 SoL	2019-06-03	4 månader	K	Den enskilda bor hemma med personlig assistans, planering kring flytt är i gång men man behöver hitta ett passande demensboende för den enskilda.
Boendestöd kapitel 4 § 1 SoL	2018-08-08	15 månader	M	Sedan 2018-08-31 har boendestödjarna bokat in möten med den enskilde vid fyra olika tillfällen för att träffas och kunna planera inför insatsen. Den enskilde har inte dykt upp på dessa möten. Boendestödjarna har även försökt med inbokade möten i september men har inte kunnat få tag på den enskilde. 2019-04-18 Framkommer att den enskilde inte vistas i kommunen och att hans boendestöd då inte kan utföras då han inte befinner sig inom kommunens gränser under en period.
Avlösning i hemmet, kapitel 4 § 1 SoL	2018-03-01	20 månader	K	Avlösaren behöver delegeras av sjukvården, det finns en person som är intresserad av uppdraget dock måste personen få delegering innan hon kan arbeta med den enskilda som har specifika behov och behöver hjälp med matning via pegg. Kontakt har tagits med vård för att en tilltänkt avlösare ska kunna få utbildning inom området. Föräldrarna har inte varit tillgängliga under sommaren och har inte kunnat nås trots flera försök att nå dem. När man fått tag på dem så har de samtyckt till en ny planering kring uppstart av avlösarservicen. Nu har sjukhuset kontaktats och de ska utbilda tilltänkta avlösare och kontakta vårdcentral för delegering. Möte ägde rum, 2019-04-24 mellan handläggare, föräldrar samt utförarchef för avlösarservice. En tilltänkt avlösare finns och ska i veckan genomgå en utbildning och få delegering från primärvården. Under tiden tills dess att avlösaren fått delegering kommer denne att sitta med den enskilda och hjälpa henne med den del som inte rör den sjukvårdande insatsen.

2019-10-24

Referens

Mottagare

Ilona Barhado
Maria Benninger
Sektionsledare myndighet VOF

Vård- och omsorgsnämnden

Redovisning av ej verkställda gynnande beslut och avbrott i verkställighet av gynnande beslut enligt 9 § lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS.

Redovisningen gäller tredje kvartalet 2019

Sammanfattning

Nio beslut gällande bostad med särskild service för vuxna, ett beslut om korttidstillsyn, samt ett beslut om daglig verksamhet har rapporterats ej verkställda till Inspektionen för vård och omsorg, IVO. Vidare har två beslut om biträde av kontaktperson samt ett beslut om daglig verksamhet med avbrott i verkställighet rapporterats.

Totalt har fjorton beslut enligt 9 § LSS rapporterats ej verkställda till IVO tredje kvartalet 2019.

Bakgrund

Kommunen har rapporteringsskyldighet enligt 28 f – g §§ LSS att till inspektionen för vård- och omsorg, IVO, och till kommunens revisorer lämna uppgifter om alla gynnande beslut enligt 9 § LSS som inte verkställts inom tre månader från dagen för beslutet. Skyldigheten gäller även för gynnande beslut som inte verkställts på nytt inom tre månader från den dag då verkställigheten avbröts. För varje beslut anges tidpunkt för beslutet och vilken typ av insats beslutet gäller samt uppge skälen till dröjsmålet. Rapporteringen ska ske på individnivå.

Se bifogad sammanställning.

Vård- och omsorgschef

2013-12-02

Petra Oxonius

Sammanställning av rapporterade gynnande beslut enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, som inte verkställts inom 3 månader. Samt gynnande beslut som inte verkställts på nytt inom tre månader från den dag då verkställigheten avbröts.

Gynnande beslut som inte verkställts inom tre månader				
INSATS OCH LAGRUM SOM BESLUTET GÄLLER	BESLUTS-DATUM	TID SOM FÖRFLUTIT FRÅN BESLUTSDAG	Kön	ÖVRIGA KOMMENTARER
Bostad med särskild service enligt 9 § 9 LSS'	2016-05-30	40 MÅNADER	M	Den enskilde har tackat nej till erbjudande; 2019-02-28, 2017-11-04, 2017-07-05, 2017-04-10, 2016-08-26. Den enskilde har vid flera tillfällen erbjudits bostad med särskild service men tackat nej, tanken på att flytta väcker stor ångest hos honom. Den enskilde vill vänta tills det känns helt rätt. Vid det senaste erbjudandet 2019-04-01 tackade den enskilde nej.
Korttidstillsyn enligt 9 § 7	2018-04-23	21 MÅNADER	M	Annat skäl: Utbildningsförvaltningen i kommunen vet inte hur de ska kunna verkställa beslutet för eleven som går i vanlig skola där det inte finns fritids för hans ålder. Skolan tillhandahåller inte fritids för hans ålder. Förslag om att han ska få plats på ett fritids för barn med kognitiva funktionsnedsättningar finns.
Bostad med särskild service enligt 9 § 9	2019-02-14	9 MÅNADER	M	Den enskilde har tackat nej till Erbjudandet, 2019-02-26. Den enskilde känner sig inte redo att flytta hemifrån. Ett möte tog plats i april 2019 där den enskilde uttryckte en stor oro in för flytt och att den enskilde eventuellt kan tänka sig en flytt vid årsskiftet. Den enskilde kommer att kontakta myndighets boendesamordnare när han känner sig redo.
Bostad med särskild service enligt 9 § 9 LSS	2019-04-08	7 MÅNADER		Resursbrist, t ex saknar ledig bostad. Den enskilde är beviljad ett LSS boende men bor för tillfället på ett boende enligt socialtjänsten. Boende har utökat hans stöd. Det kan vara svårt att tillgodose hans behov på ett LSS boende så man avvaktar och ser hur det går för den enskilde på hans nuvarande boende.
Bostad med särskild service enligt 9 § 9 LSS	2019-05-09	6 MÅNADER	M	Resursbrist, t ex saknar ledig bostad

				kontakt med boendesamordnare berättat att de önskar ett boende inom ett visst begränsat geografiskt område i kommunen. Han vill ha nära till föräldrahemmet, han uppger också att han inte är redo att flytta ännu utan vill ha lite mer tid på sig.
Bostad med särskild service enligt 9 § 9 i form av en annan anpassad bostad	2017-10-27	24 MÅNADER	K	Resursbrist, saknar ledig bostad: Den enskilda beviljades 2017-10-27 en annan anpassad bostad enligt 9§9 LSS. Den enskilda har specifika krav på hur stor lägenheten ska vara samt att den ska ligga på nedre botten och behöver vara minst en 3 rok. Den enskilde blev erbjuden en lägenhet 2018-04-03 och tackat nej. Den 22 augusti har hon erbjudits att se en lägenhet. Blev senast erbjuden en lägenhet den 25/9 2019 och tackade nej trots markplan. Enskilda önskar bo nära tunnelbana.
Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS	2018-05-23	17 MÅNADER	K	Resursbrist, saknar lämplig personal/uppdragstagare: Den enskilda har erbjudits plats i Gnesta kommun, väldigt nära boendet. Ett studiebesök har gjorts och nu återstår planering för start i höst. En kontakt med mamman har funnits under sommaren och de har varit på studiebesök på den dagliga verksamheten och tackat ja. Myndighet inväntar avtal från den dagliga verksamheten så att den enskilda kan påbörja arbete där.
Bostad med särskild service enligt 9 § 9 LSS	2019-06-04	5 MÅNADER	K	Den enskilda har tackat nej till erbjudande: Den enskilda vårdas just nu under LVM. Hon erbjöds en extern plats på ett passande boende men valde att tacka nej till erbjudandet 2019-10-08. Den enskilda önskar bo nära Botkyrka.
Bostad med särskild service enligt 9 § 9 LSS	2019-01-07	12 MÅNADER	M	Annat skäl: Den enskilde befinner sig sedan början av januari på ett behandlingshem för sitt missbruk genom vuxenheten. Därefter flyttar han till ett LSS boende. Den enskilde har efter återfall i augusti återvänt till sitt behandlingshem där han förväntas vara kvar i 6 månader.
Bostad med särskild service enligt 9 § 9 LSS	2019-06-01	5 MÅNADER	K	Resursbrist, t ex saknar ledig bostad Den enskilda har fått erbjudande och väntar på renovering av lägenhet.
Bostad med särskild service enligt 9 § 9 LSS	2018-12-06	10 MÅNADER	K	Annat skäl: Den enskilda bor hemma hos sina föräldrar och har tidigare varit aktuell hos socialtjänsten gällande sonen. Den enskilda vill avvakta tills socialtjänsten bedömt att hon kan bo ihop med sin son på ett LSS-boende. Fram till maj månad valde den enskilda att avvakta med flytt. Den enskilda har specifika krav på lägenheten som gör det svårt att hitta

				något som kommer passa.
Avbrott i verkställighet				
INSATS OCH LAGRUM SOM BESLUTET GÄLLER	DATUM FÖR AVBROTET	TID SOM FÖRFLUTIT FRÅN DATUM FÖR AVBROTET	Kön	ÖVRIGA KOMMENTARER
Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS	2019-01-02	10 MÅNADER	M	Den enskilde har fått plats och påbörjade sin dagliga verksamhet där han fick plats i november 2018. Han har dock vägrat gå in i byggnaden trots mycket motivation från personal och personliga assistenter. Beslutet har verkställts men han har inte kunnat påbörjats ordentligt pga. sjukdom.
Biträde av kontaktperson enligt 9 § 4 LSS	2018-05-30	18 MÅNADER	M	Resursbrist, saknar lämplig personal/ Uppdragstagare. Den tillänkta kontaktpersonen gick inte längre att få tag på när föräldrarna försökte nå denne för att boka in träff med den enskilde. Under uppföljningsmöte 2019-04-16 framkom att man aldrig tog kontakt med utförarchef och lät det rinna ut i sanden. I en kontakt med pappan så säger han att han ska ta tag i det. Pappan har sökts med utan resultat.
Biträde av kontaktperson enligt 9 § 4 LSS	2019-03-01	7 MÅNADER		Den enskilde har erbjudits flera kontaktpersoner men tackat nej. En tät kontakt finns mellan myndighet och den enskilde. Den enskilde har specifika krav på vem som ska vara kontaktperson.

2017-03-14

§ 14**Svar på medborgarförslag – Förbättra skolgården på Tallidsskolan (UF/2016:307)****Beslut**

Utbildningsnämnden beslutar att medborgarförslaget är besvarat.

Svar

Planering och utformning av skolgården vid Tallidsskolan är en komplex fråga. Förvaltningens lokalförsörjningsenhet genomför just nu en utredning av Träningsårskolans framtida placering, vilket kommer påverka skolgårdens framtida utformning.

Förslagsställaren har inkommit med en rad önskemål, i form av ett medborgarförslag, gällande utformning av och lekredskap på skolgården vid Tallidsskolan. Förslagsställaren lämnar följande önskemål: konstgräsplan inklusive mål med nät, studsmatta, kompisgunga, basketplan och rutschkana. Förvaltningen konstaterar att flertalet önskemål, som förslagsställaren lämnar, redan framkommit genom de verksamhetsbesök som gjorts på Tallidsskolan. Det som inte finns med i planeringsarbetet och budget för upprustning av skolgården, är uppförandet av en konstgräsplan. Förvaltningen finner att det inte finns ekonomiska förutsättningar att anlägga en konstgräsplan. I övrigt tar förvaltningen med sig lämnade önskemål in i det fortsatta planeringsarbetet.

Ärende

Eva Nilsson väckte 2015-10-20 medborgarförslaget om att förbättra skolgården på Tallidsskolan. Kommunfullmäktige beslutade 2016-10-27 § 207 att överlämna medborgarförslaget till utbildningsnämnden för slutgiltigt besvarande.

Elever i årskurs 2 på Tallidsskolan har genom sin lärare, Eva Nilsson, skickat in ett antal förbättringsförslag som rör utformningen av skolgården på Tallidsskolan. Förslagsställaren framför att eleverna har diskuterat olika förbättringsåtgärder vid klassråden, eleverna önskar fler lekredskap och framförallt konstgräs på deras fotbollsplan. Huvudbudskapet från eleverna är att de tycker att det saknas lekredskap på deras skolgård.

8
EL
30

2017-02-13

UF/2016:307

Referens
Dejan Smiljanic

Mottagare
Utbildningsnämnden

Svar på medborgarförslag – Förbättra skolgården på Tallidsskolan (UF/2016:307)

Förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden beslutar att medborgarförslaget är besvarat.

Svar

Planering och utformning av skolgården vid Tallidsskolan är en komplex fråga. Förvaltningens lokalförsörjningsenhet genomför just nu en utredning av Träningsårskolans framtida placering, vilket kommer påverka skolgårdens framtida utformning.

Förslagsställaren har inkommit med en rad önskemål, i form av ett medborgarförslag, gällande utformning av och lekredskap på skolgården vid Tallidsskolan. Förslagsställaren lämnar följande önskemål: konstgräsplan inklusive mål med nät, studsmatta, kompisgunga, basketplan och rutschkana. Förvaltningen konstaterar att flertalet önskemål, som förslagsställaren lämnar, redan framkommit genom de verksamhetsbesök som gjorts på Tallidsskolan. Det som inte finns med i planeringsarbetet och budget för upprustning av skolgården, är uppförandet av en konstgräsplan. Förvaltningen finner att det inte finns ekonomiska förutsättningar att anlägga en konstgräsplan. I övrigt tar förvaltningen med sig lämnade önskemål in i det fortsatta planeringsarbetet.

Ärendet

Eva Nilsson väckte 2015-10-20 medborgarförslaget om att förbättra skolgården på Tallidsskolan. Kommunfullmäktige beslutade 2016-10-27 § 207 att överlämna medborgarförslaget till utbildningsnämnden för slutgiltigt besvarande.

Elever i årskurs 2 på Tallidsskolan har genom sin lärare, Eva Nilsson, skickat in ett antal förbättringsförslag som rör utformningen av skolgården på Tallidsskolan. Förslagsställaren framför att eleverna har diskuterat olika förbättringsåtgärder vid klassråden, eleverna önskar fler lekredskap och framförallt konst-

gräs på deras fotbollsplan. Huvudbudskapet från eleverna är att de tycker att det saknas lekredskap på deras skolgård.

När Lysmaskens förskola flyttades till evakueringspaviljonger så placerades dessa på Tallidsskolans fotbollsplan. Därav anlades två mindre fotbollsplaner på området. Enligt förslagsställaren utlovades att den ena av dessa två planer skulle vara en konstgräsplan. Vid anläggningen skulle begagnat konstgräs användas, men på grund av diverse omständigheter kunde det begagnade konstgräset inte nyttjas. Därav anlades två mindre grusplaner istället. Eleverna undrar varför konstgräs inte anlades på den ena fotbollsplanen? Tillika togs skolans Kompisgunga/Kinnagunga bort, när Lysmaskens förskola flyttade in på tomten. Medborgarförslaget innehåller flera åtgärdsförslag för att förbättra skolgården, dessa är: konstgräsplan inklusive mål med nät, studsmatta, kompisgunga, basketplan, rutschkana och en Beyblade bana.

Nuvarande skolgård och framtida planering

I dagsläget upptar tillfälliga paviljonglösningar, där Lysmaskens förskola inryms, en stor del av Tallidsskolans skolgård. Paviljongerna är placerade på Tallidsskolans gamla fotbollsplan. Utbildningsförvaltningens lokalförsörjningsenhet utreder just nu förutsättningarna för framtida planering av Tallidsskolans respektive träningsärskolans tomt. Framtida placering av Träningsärskolan påverkar den framtida placeringen av Lysmaskens förskola, och därigenom utformningen av skolgården på Tallidsskolan.

I dagsläget går det inte att lämna ett slutgiltigt svar gällande hur den framtida lokalplaceringen kommer se ut. Beroende på vad som framkommer av utredningen, det vill säga om Träningsärskolans lokaler kan omplaceras till en annan del av området, så kan inte framtida placering av Lysmaskens förskola bestämmas. Detta påverkar, i förlängningen, framtida utformning av skolgården på Tallidsskolan.

Önskemål och finansiering

Verksamhetsbesök har genomförts på Tallidsskolan. Lokalsamordnare har i samråd med lärare och elever diskuterat verksamhetens behov och framtida utformning av skolgården. Av dessa besök har det framkommit ett antal önskemål som förvaltningen tar med sig inför den framtida planeringen av skolgården, dessa är:

- Kompisgungor inklusive underlag i norra delen av utegården

- Sittmöbler i södra delen av utegården Trädplantering för att få mer naturmark
- Pedagogisk material, samlingsplats för förskoleklassen
- Multimål vid basketplan
- Multimål vid bandysarg

Tanken från förvaltningens sida är att söka delfinansiering från Boverket för att rusta upp utemiljön (skolgården) vid Tallidsskolan. Förvaltningen är av åsikten att de önskemål som uttrycks i medborgarförslaget, kan realiserats inom nuvarande upprustningsbudget. Finansiering av konstgräsplan ryms dock inte inom budget och kommer därför inte kunna realiserats.

Delfinansieringsansökan till Boverket är ifylld men inte inskickad, eftersom utredningen om framtida placering Träningsårskolan inte är färdigställd. Så fort utredningen är klar kan planeringen av skolgården på Tallidsskolan inledas.

Konstgräsplan

Gällande konstgräsfrågan så är orsaken att kostnaden för anläggning av konstgräsplan en för dyr investering. Budgeterad medel för upprustning av Tallidsskolans utemiljö uppgår till 975 750 kronor. I denna summa inryms ovan nämnda punkter samt några av önskemålen från frågeställaren. Tyvärr kan inte anläggning av konstgräsplan rymmas inom denna budget, eftersom kostnaden för markarbete och anläggning är för dyr. Således kan inte önskemålen om en konstgräsplan vid Tallidsskolan uppfyllas.

I övrigt tar förvaltningen med sig önskemålen från förslagsställaren in i planeringsarbetet av skolgårdens utformning vid Tallidsskolan.

Mikael Caiman Larsson
Förvaltningschef

Karl-Henrik Lindström
Chef ekonomistöd

Bilaga

Medborgarförslag, 2016-10-27 § 207

Expedieras till
Förslagsställaren

Datum 20/10 2015**Från**

Namn Eva Nilsson		
Adress		Postnummer Ort
Telefon, bostad	Telefon, arbete	Telefon mobil
E-post		Telefax

Förslaget (Presentera här kort ditt medborgarförslag)

Mina elever i årskurs 2 på Tallidsskolan tar varje vecka upp på klassrådet olika frågor som rör vår skolgård. Barnen önskar fler lekredskap och framförallt konstgräs på vår fotbollsplan. Då dessa frågor om skolgården bestäms av kommunen har barnen skrivit medborgarförslag till er med sina önskningar.

Motivering (Här kan du lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det i så fall skulle kunna ske.)

Barnen tycker att det saknas många saker på vår skolgård. Varje vecka på klassrådet ställs frågor om skolgården. Då dessa frågor bestäms av kommunen har jag hjälpt barnen att skriva medborgarförslag till er på kommunen. Vi arbetar just nu med ett tema om skolan och elevdemokrati i SO-undervisningen och vi har pratat om vem som bestämmer vad i en kommun.

Barnen är fortfarande, drygt ett år senare, besvikna över att Lysmaskens förskola flyttat in på vår stora fotbollsplan. De är också mycket besvikna över att det utlovade konstgräset till den nya fotbollsplanen inte kom på plats. När Lysmaskens förskola flyttade till vår fotbollsplan anlades två mindre planer. Till den ena lovades att det skulle komma konstgräs men då det begagnade konstgräset kom, gick det inte att använda så det blev grus på planen istället. Barnen undrar varför vi inte fick konstgräs. I samband med att förskolan flyttade in togs även skolans Kompisgunga/Kinagunga bort. Barnen hoppas att kommunen kan hjälpa till så att de får en roligare och bättre skolgård.

Vi publicerar kallelser och protokoll på kommunens webbplats. När du lämnar in ditt medborgarförslag godkänner du att ditt namn och förslaget publiceras på webbplatsen.

Namnteckning

Datum 15/10/20	Namnteckning	Namnförtydligande Eva Nilsson
-------------------	--------------	----------------------------------

Skickas till

Kommunledningsförvaltningen

147 85 Tumba

Besöksadress
Munkhättevägen 45Telefon, växel
08-530 610 00Telefax
08-530 614 30Internet
www.botkyrka.se

§ 1**Medborgarförslag – Inrätta serviceplats till campingfordon för att tömma gråvatten, fylla på färskvatten och anslutning till elstolpar i Botkyrka (sbf/2019:283)****Förslag till beslut**

1. Samhällsbyggnadsnämnden anser medborgarförslaget besvarat.
2. Samhällsbyggnadsnämnden ger samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att ta kontakt med aktörer som anordnar campingmöjligheter, samt med SRV, för att säkerställa att det finns en hantering av gråvatten m.m.
3. Samhällsbyggnadsnämnden ger samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att utöka informationen på Botkyrka kommuns hemsida över var det går att hitta serviceplatser.

Sammanfattning

En kommunal plats för tömning av toalettavfall, gråvatten och för dricksvattenpåfyllning innebär, förutom åtagandet att skapa anläggningen, även ett åtagande angående tillsyn, service och renhållning. Vid kontakt med tekniska förvaltningens VA-chef framkom även att det på en tömningsplats måste säkerställas att avloppsvattnet inte innehåller miljöskadliga ämnen som riskerar orsaka problem i ledningsnät och reningsverk.

Samhällsbyggnadsnämnden anser att det är väsentligt att kommunen guidar de som vill campa och tömma gråvatten m.m. på ett acceptabelt sätt. Nämnden ger därför förvaltningen i uppdrag att ta kontakt med aktörer som anordnar camping. Förvaltningen bör även ta kontakt med SRV för att säkerställa att det finns en sådan hantering. Avslutningsvis ger nämnden förvaltningen i uppdrag att utöka informationen på kommunens hemsida över var man kan hitta s.k. serviceplatser.

2020-01-23

Dnr sbf/2019:283

Ärendet

Samhällsbyggnadsnämnden har fått i uppdrag att svara på ett medborgarförslag där kommunen föreslås ordna en plats för campingfordon att på ett miljövänligt sätt tömma grävatten och toalettavfall samt fylla på färskvatten.

Förslagsställaren föreslår även att kommunen inrättar ställplatser för husbilar med serviceplats och elstolpar, för att undvika camping/ställplats på olämpliga platser med risk för miljöpåverkan.

Förslaget inkom till Botkyrka kommun 2018-11-18 och till samhällsbyggnadsförvaltningen 2019-12-02.

Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2019-12-05, utgör underlag för beslutet.

Yrkanden

Moderaterna yrkar, med instämmande av Sverigedemokraterna, att medborgarförslaget ska avslås. Ordföranden yrkar att medborgarförslaget ska anses besvarat.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på sitt förslag att anse medborgarförslaget besvarat och Moderaternas och Sverigedemokraternas förslag att avslå medborgarförslaget och finner att samhällsbyggnadsnämnden beslutar att bifalla ordförandens förslag till beslut.

Expedieras till
Kommunfullmäktige
Anders Öttenius
Ann-Christine Gebart

2019-12-05

Dnr sbf/2019:283

Referens

Ann-Christine Gebart

Mottagare

Samhällsbyggnadsnämnden

Medborgarförslag- Inrätta serviceplats till campingforden för att tömma gråvatten, fylla på färskvatten och anslutning till elstolpar i Botkyrka, KS/2018:725

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden avslår medborgarförslaget.

Ärende

Samhällsbyggnadsnämnden har fått i uppdrag att svara på ett medborgarförslag där kommunen föreslås ordnar en plats för campingfordon att på ett miljövänligt sätt tömma gråvatten och toalettavfall samt fylla på färskvatten.

Förslagsställaren föreslår även att kommunen inrättar ställplatser för husbilar med serviceplats och elstolpar, för att undvika camping/ ställplats på olämpliga platser med risk för miljöpåverkan.

Förslaget inkom till Botkyrka kommun 2018-11-18 och till samhällsbyggnadsförvaltningen 2019-12-02.

Yttrande

En kommunal plats för tömning av toalettavfall, gråvatten och för dricksvattenpåfyllning innebär, förutom åtagandet att skapa anläggningen, även ett åtagande angående tillsyn, service och renhållning. Vid kontakt med Tekniska förvaltningens VA-chef framkom även att det på en tömningsplats måste säkerställas att avloppsvattnet inte innehåller miljöskadliga ämnen som riskerar orsaka problem i ledningsnät och reningsverk. Tidigare tömningsplatser har stängts då kvaliteten inte kunnat säkerställas.

Samhällsbyggnadsförvaltningen anser därför att en tömningsplats och även ställplatser för husbilar med logistik kring avlopp, vatten och el bör inrymmas inom inhägnat eller bevakat område, likt campingplatser. Sådana anläggningar skulle förutom de initiala anläggningskostnaderna även rendera fortlöpande kostnader för driften.

2019-12-05

Dnr sbf/2019:283

Förvaltningen ser det inte som en prioriterad kommunal angelägenhet att anordna och driva vare sig tömnings- eller ställplatser. Om en seriös aktör skulle visa intresse av att utveckla och driva en verksamhet av det slaget i kommunen, är dock förvaltningen öppen för att diskutera möjligheterna till detta.

Samhällsbyggnadsförvaltningen föreslår samhällsbyggnadsnämnden att avslå medborgarförslaget.

Ett tips för den som söker ställplats för husbil är att besöka de webbsidor som listar lämpliga ställplatser i Stockholm med omnejd. En sådan sida är <https://www.husbil.se/stallplatser/o/Stockholm/>

Här hittar man bland annat Botkyrka golfklubb, (belägen vid Smällan, Vårsta) som mot avgift erbjuder 4 ställplatser för husbilar under sommarmånaderna.

Ett tips för den som letar tömningsplats är att besöka: <https://husbilsplats.se/husbilsplatser/hitta-tomningsplatser-for-husbilar/>

Carina Molin
Samhällsbyggnadsdirektör

Expedieras till
Förslagsställaren
Kommunfullmäktige
Ann-Christine Gebart
Carina Molin

Förslag

Presentera ditt förslag och förklara hur det kan genomföras

Motivera ditt förslag

Bifoga bild

Se bifogad fil där det mer utförligt är beskrivet.

Se bifogad fil för utförlig motivering.

Medborgarförslag 2018-11-18.pdf

Tullinge 2018-11-18

Medborgarförslag angående service / tömnings plats för husbil / husvagn

Föreslår att Botkyrka kommun inrättar en eller flera lämpliga platser i Botkyrka att tömma gråvatten, toalett samt fylla på färskvatten. Platser skulle kunna vara utefter Dalhemsvägen bakom Tumba centrum, Eriksbergs industriområde. Denna service kan till vissa delar vara avgiftsbelagd om man så önskar ex. dricksvatten.

(Exempel på hur en anläggning kan se ut är Gnesta som nyligen inrättat en centralt.)

Då camping turister ökar för varje år, så ökar efterfrågan av ställplatser och att kunna tömma gråvatten (diskvatten duschvatten) toalett samt fylla på färskvatten.

Ur miljösynpunkt så är det bara fördelar om detta sköts på korrekt sätt.

Ställplats för husbilar med serviceplats och elstolpar i anslutning till Hågelby, Lida?

För att undvika camping/ställplats på olämpliga platser och därmed risk för miljöpåverkan.

För att få mer information om vad som utvecklas i Sveriges alla kommuner rekommenderas att titta på denna sida: <https://www.husbilsdestinationsverige.se/sv/Husbilsdestinationsverige/>

Jag föreslår:

att Botkyrka kommun möjliggör att campingfordon på ett miljövänligt sätt kan tömma gråvatten/toalett på en för kommunen lämplig plats.

§ 6

Svar på revisionskrivelse - Granskning av kommunens verksamhetsstöd (KS/2019:57)

Beslut

1. Kommunstyrelsen godkänner yttrandet och översänder det som kommunens svar på revisionsrapport Granskning av kommunens verksamhetsstöd.
2. Kommunstyrelsen uppdrar åt kommunledningsförvaltningen att beakta revisorernas rekommendationer i det fortsatta arbetet.

Sammanfattning

Kommunens förtroendevalda revisorer genom PwC har genomfört en granskning av kommunens verksamhetsstöd med fokus på om IT samt inköp och upphandling är effektivt och ändamålsenligt.

Resultatet av granskningen visar att två av kontrollfrågorna är uppfyllda och tre är delvis uppfyllda. Den samlade bedömningen är att kommunstyrelsen delvis säkerställer att verksamhetsstödet är effektivt och ändamålsenligt. Revisorerna pekar på förbättringsområden vad gäller hur upphandlingsenheten ska undersöka och fastställa verksamheternas behov. Ett utvecklingsarbete kring detta var dock redan påbörjat vid granskningstillfället, vilket också konstateras i rapporten. Under hösten 2019 har upphandlingsenheten arbetat vidare med att tydliggöra både former för hur förvaltningar meddelar upphandlingsbehov med god framförhållning och att säkerställa att löpande avstämningsmöten genomförs med alla verksamheter.

Vidare visar granskningen på en förbättringspotential kring IT-stödet bland annat vad gäller roll- och ansvarsfördelning samt mottagarnöjdhet. Även kring detta område var ett utvecklingsarbete redan påbörjat och sedan granskningen genomfördes har bland annat en översyn av IT och digitalisering genomförts. En ny organisation är under införande som

2020-01-07

Dnr KS/2019:57

syftar till att skapa ett stöd till kommunens förvaltningar i IT- och digitaliseringsfrågor.

Revisorerna konstaterar vidare att kommunen har en modell för processbaserad kvalitet och verksamhetsutveckling men delar i modellen behöver förtydligas bland annat Samordnings- och processutvecklingsgruppernas (SPUG) syfte. Förvaltningen delar revisorernas bedömning om behovet av detta och vid årsskiftet 2018/2019 beslutades bland annat en reviderad handledning för SPUG samt en förteckning över områden som SPUG hanterar. Vidare har en framåtriktad översyn av både processtyrning och det processbaserade arbetssättet med ambition att förenkla det beslutade arbetssättet och styrningen pågått under 2019.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2019-12-10.

Propositionsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är ordförandeförslaget. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar enligt ordförandeförslaget.

Expedieras till:
Kommunens revisorer

Referens

Elin Othén

elin.othén@botkyrka.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Revisionskrivelse - Granskning av kommunens verksamhetsstöd

Diarienummer: KS/2019:57

Förslag till beslut

Kommunledningsförvaltningens förslag till kommunstyrelsen:

1. Kommunstyrelsen godkänner yttrandet och översänder det som kommunens svar på revisionsrapport Granskning av kommunens verksamhetsstöd.
2. Kommunstyrelsen uppdrar åt kommunledningsförvaltningen att beakta revisorernas rekommendationer i det fortsatta arbetet.

Sammanfattning

Kommunens förtroendevalda revisorer genom PwC har genomfört en granskning av kommunens verksamhetsstöd med fokus på om IT samt inköp och upphandling är effektivt och ändamålsenligt.

Resultatet av granskningen visar att två av kontrollfrågorna är uppfyllda och tre är delvis uppfyllda. Den samlade bedömningen är att kommunstyrelsen delvis säkerställer att verksamhetsstödet är effektivt och ändamålsenligt. Revisorerna pekar på förbättringsområden vad gäller hur upphandlingsenheten ska undersöka och fastställa verksamheternas behov. Ett utvecklingsarbete kring detta var dock redan påbörjat vid granskningstillfället, vilket också konstateras i rapporten. Under hösten 2019 har upphandlingsenheten arbetat vidare med att tydliggöra både former för hur förvaltningar meddelar upphandlingsbehov med god framförhållning och att säkerställa att löpande avstämningsmöten genomförs med alla verksamheter. Vidare visar granskningen på en förbättringspotential kring IT-stödet bland annat vad gäller roll- och ansvarsfördelning samt mottagarnöjdhet. Även kring detta område var ett utvecklingsarbete redan påbörjat och sedan granskningen genomfördes har bland annat en översyn av IT och digitalisering genomförts. En ny organisation är under införande som syftar till att skapa ett stöd till kommunens förvaltningar i IT- och digitaliseringsfrågor.

Revisorerna konstaterar vidare att kommunen har en modell för processbaserad kvalitet och verksamhetsutveckling men delar i modellen behöver förtydligas bland annat Samordnings- och processutvecklingsgruppernas (SPUG) syfte. Förvaltningen delar revisorernas bedömning om behovet av detta och vid årsskiftet 2018/2019 beslutades

bland annat en reviderad handledning för SPUG samt en förteckning över områden som SPUG hanterar. Vidare har en framåtriktad översyn av både processtyrning och det processbaserade arbetssättet med ambition att förenkla det beslutade arbetssättet och styrningen pågått under 2019.

Ärendet

Bakgrund

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Botkyrka kommun genomfört en granskning av kommunens verksamhetsstöd. Granskningen syftar till att besvara följande revisionsfråga: Säkerställer kommunstyrelsen att verksamhetsstödet avseende IT samt inköp och upphandling är effektivt och ändamålsenligt?

En sammanställning av granskningens kontrollfrågor med tillhörande bedömning återfinns nedan:

Kontrollfrågor	Bedömning
Finns tydligt definierade stödprocesser och styr- och ledningsprocesser?	Uppfyllt
Är verksamhetsstödet ändamålsenligt inom inköp?	Delvis uppfyllt
Är verksamhetsstödet ändamålsenligt inom IT?	Delvis uppfyllt
Bidrar verksamhetsstödet på ett bra sätt till utvecklingen av den kommunala kärnverksamheten?	Delvis uppfyllt
Säkerställer kommunstyrelsen att det görs uppföljning av verksamhetsstödet ändamålsenlighet med en koppling till en utvecklingsplan?	Uppfyllt

Sammanfattningsvis bedömer revisorerna att kommunstyrelsens delvis säkerställer att verksamhetsstödet avseende IT samt inköp och upphandling är effektivt och ändamålsenligt. Bedömningen grundar sig på iakttagelser och bedömningar för respektive kontrollmål. Revisorerna lyfter även att arbetet med den processinriktade organisationen är under ett tydligt utvecklingsskede med en positiv inriktning.

Förvaltningens yttrande

Rekommendation 1 - Aktivt följa implementeringen av kommunens modell för processbaserad kvalitets- och verksamhetsutveckling och säkerställa att implementeringen följer tidsplanen

Botkyrka kommun beslutade i november 2015 om att införa ett processororienterat arbetssätt i organisationen för att öka effektivitet och kvalitet, samt för att förbättra samverkan mellan olika delar av kommunen – en mer sammanhållen kommunledning. Under våren 2019 genomfördes en extern utvärdering av det processbaserade arbetssättet på uppdrag av kommundirektören. Utöver utvärderingen beslutade kommunledningen, som en del i organisationens effektiviseringsuppdrag¹ upp till 10 procent på central administration, att *se över*

¹ Mål och budget 2019

möjligheten att minska/effektivisera den organisatoriska och verksamhetsmässiga överbyggnaden i processorganisationen.

Kommunen har under 2019 varit inne i en framåtriktad översyn av både processtyrning och det processbaserade arbetssättet med ambition att förenkla det beslutade arbetssättet och styrningen. Resultatet av den sammantagna översynen är ännu inte klar eller verkställd. Som konsekvens av detta har implementeringen av tidigare framtagna genomförandeplaner delvis omvärderats.

Rekommendation 2 - Säkerställa att SPUG-gruppernas syfte förtydligas i det fortsatta implementeringsarbetet

Förvaltningen delar revisorernas bedömning om behovet av att säkerställa att SPUG:arna syfte förtydligas. Kommunledningsgruppen gav 2017 SGO i uppdrag att göra en utvärdering av SPUG-strukturen som renderade i fem uppdrag till processansvariga och SGO att med lite olika instruktioner bland annat se över syfte, struktur och behov samt revidera SPUG-handledningen. Utvärderingen återrapporterades till SGO och KLG vid årsskiftet 2018/2019. Utvärderingen resulterade bland annat i en revidering av *Förteckning över Samordnings- och processutvecklingsgrupper (SPUG)* som bland annat beskriver

- Områden som SPUG:en hanterar
- Kompetens/funktion hos deltagare från förvaltningarna

Vad gäller SPUG IT beslutades att den tidigare gemensamma SPUG för IT och digitalisering skulle separeras och bilda två SPUG, en för IT och en för digitalisering. Som bakgrund till detta anges att områdena har olika karaktär och riktningar och även ställer olika krav på representationen i SPUG:arna, där IT har en mer teknisk inriktning med fokus på förvaltningsorganisationen medan digitalisering har fokus på verksamhetsutveckling. Vad gäller SPUG anskaffa varor och tjänster bedömdes behovet av en SPUG att finnas men syftet reviderades ” SPUG anskaffa varor och tjänster syfte är att vara ett forum att diskutera utvecklingsinsatser rörande inköp och upphandling i Botkyrka kommun så att kommunens verksamheter får tillgång till de varor och tjänster de behöver genom en korrekt och effektiv anskaffning. Samordnad varudistribution och andra logistikfrågor ingår i processen. Arbetet fokuserar på olika delar av inköpsverksamheten i kommunen. SPUG:en avgränsas till att inte diskutera detaljer kring enskilda kategoriområden eller diskutera detaljer kring enskilda verksamheter.”

Även SPUG-handledningen reviderades med fokus på att tydliggöra att SPUG:arnas arbete mer direkt bör utgå från medborgarprocessernas behov och med respekt för deltagarnas möjlighet att delta.Handledningen kompletterades även med resonemang kring skillnaderna mellan styrning, ledning och stöd samt förväntningarna på en SPUG-medlem, vilket låg i linje med uppdraget.

Rekommendation 3 - Säkerställa att det tydliggörs hur verksamhetsstödet ska identifiera verksamhetens behov

Förvaltningen vill lyfta fram att det sedan granskningen genomfördes har skett ett fortsatt utvecklingsarbete. Som revisorerna även konstaterar i rapporten så hade ett

utvecklingsarbete redan vid granskningstillfället inlets vad gäller samarbetet med förvaltningarna för att fånga upphandlingsbehov samt att tydliggöra former för detta. Förvaltningen delar revisorernas syn att det fortfarande finns potential till ytterligare förbättringar. Under hösten 2019 har upphandlingsenheten arbetat vidare med att tydliggöra både former för hur förvaltningar meddelar upphandlingsbehov med god framförhållning och att säkerställa att löpande avstämningsmöten genomförs med alla verksamheter.

I den redan framtagna roll- och ansvarsfördelning framgår det att verksamheten ansvarar för att beskriva sina anskaffningsbehov och delta i kravarbetet. En förklaring till att verksamheten ibland upplever missnöje med ramavtal kan vara att man inte i tillräcklig omfattning engagerat sig i detta arbete. För att bra ramavtal som möter verksamhetens behov ska kunna upphandlas behöver verksamheten i högre utsträckning delta i upphandlingsarbetet. Upphandlingsenheten arbetar dock fortlöpande med att involvera beställare i verksamheten för att undvika detta problem.

Vad gäller verksamhetens behov av IT stöd så har det sedan granskningen bland annat genomförts en översyn av IT och digitalisering. En ny organisation är under införande som syftar till att skapa ett stöd till kommunens förvaltningar i IT- och digitaliseringsfrågor. Med syfte att detta blir effektivt, heltäckande och resulterar i en långsiktigt väl fungerande helhet, både tekniskt och organisatoriskt, samtidigt som det också fungerar väl för medborgaren som kommer i kontakt med kommunen. Kommunledningsgruppen (KLG) har även antagit en målbild för digitalisering 2022 som anger att "Botkyrka kommun, dess chefer och medarbetare har kompetens, arbetssätt och kultur för att ta ansvar för digitaliseringens möjligheter på bästa sätt i samtliga verksamheter, med medborgarnas, medarbetarnas och övriga intressenters behov i fokus. Genom samverkan och ett holistiskt synsätt utnyttjar man gemensamma lösningar som gynnar helheten." Målbilden anger även att 2022 kännetecknas av att kommunen:

- Utgår från digitala arbetssätt och de analoga utgör undantagen.
- Har en säker, effektiv och ekonomisk IT-miljö.
- Driver verksamhetsutveckling som förbättrar våra arbetssätt och ger nöjdare medborgare.
- Har tydliga beslutsvägar och principer som leder till kloka och gemensamma beslut.
- Lär oss nytt, utvecklas och prövar nya lösningar.

Rekommendation 4 - Uppdra åt förvaltningarna att undersöka behovet av förvaltnings specifikt stöd för inköp och upphandling

Under hösten 2019 har diskussion förts i SPUG anskaffa varor och tjänster kring de utbildningar som erbjuds förvaltningarna inom inköpsområdet. Ett område som både upphandlingsenheten och verksamhetsrepresentanterna identifierat är bättre stöd till de som deltar i kravarbete för att ge dessa personer bättre förutsättningar att fullgöra sin roll som deltagare i upphandlingar. Upphandlingsenheten kommer inför planering av kurser 2020 att arbeta in detta. Tillsammans med HR-enheten har upphandlingsenheten också deltagit i ett arbete med att inköp/upphandling ingår i introduktionsprogrammet för nya chefer från 2020.

I uppföljning av internkontroll har återkommande problem med direktupphandlingar konstaterats. Många gör direktupphandlingar för sällan vilket gör det svårt att arbeta effektivt, det uppstår ofta frågor där upphandlingsenheten behöver ge extrastöd. I ett fall har en felaktigt utförd direktupphandling överprövats. Kopplat till detta arbete har upphandlingsenheten påbörjat en översyn av de riktlinjer som finns för direktupphandling. Samtidigt överväger kommunledningsförvaltningen också att se över organisering av vem som har ansvar att utföra direktupphandlingar.

Många beställare har upplevt att det är svårt att göra beställningar på ramavtal och att söka i avtalsdatabasen. Den 1 oktober startade projektet att införa e-handel i kommunen. Ett viktigt mål med detta arbete är att göra det enklare att genomföra korrekta beställningar på ramavtal. Det kommer inte bara ge prisbesparingar på sikt utan ska också bidra till en ökad nöjdhet hos verksamheten i kommunen. Det nya inköpssystemet kommer bli beställarnas primära gränssnitt från och med maj 2020. I projektet att införa e-handel ingår även att ge stöd till förvaltningarna att utforma beställarorganisationen. Det handlar bland annat om att utse vilka som ska vara behöriga beställare samt att dessa personer ges utbildning och stöd i den nya rollen, både vad gäller arbetssätt och att lära sig använda inköpssystemet.

Rekommendation 5 - Säkerställa att det upprättas handlingsplaner för att komma tillrätta med de brister som framgår av den årliga chefsenkäten

Förvaltningen delar revisorernas syn på att det är viktigt att komma tillrätta med de brister som framkommer i bland annat chefsenkäten. Förvaltningens utgångspunkt är att utvecklingsarbete sker i ordinarie strukturer för verksamhetsplanering och uppföljning av verksamheten och ser därför inte en särskild separat handlingsplan för chefsenkäten som väg framåt. Chefsenkäten bedöms inte heller ge en helsidig bild över utvecklingsområden som även fångas genom exempelvis forum för samverkan med förvaltningarna och i vissa fall andra mätningar.

Resultatet av enkäten 2018 delgavs verksamhetsansvarig/processansvarig och diskuterades även i respektive SPUG där förvaltningarna finns representerade. Verksamhetsansvarig/processansvarig ansvarar för fortsatt hantering av resultaten som ses som ett underlag till verksamhetsutveckling och verksamhetsplanering. Kommunstyrelsen har även de senaste åren haft ett mål att *Mottagarna är nöjda med kommunstyrelsens styr- och ledningsprocesser samt stödprocesser* som förvaltningen löpande arbetar för att uppnå.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet medför inga ytterligare ekonomiska konsekvenser.

Leif Eriksson

Kommundirektör

Helena Karlsson

Btr. kommundirektör

Bilagor

Granskningsrapport - Granskning av kommunens verksamhetsstöd

Expedieras till

Kommunstyrelsen

PwC

Kommunens revisorer

Kommunstyrelsen

Granskning av kommunens verksamhetsstöd

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer genomfört en granskning av kommunens verksamhetsstöd utifrån den övergripande revisionsfrågan: *Säkerställer kommunstyrelsen att verksamhetsstödet avseende IT samt inköp och upphandling är effektivt och ändamålsenligt?*

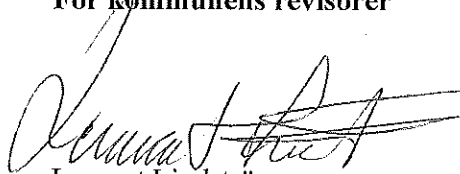
Den samlade bedömningen är att kommunstyrelsen **delvis** säkerställer att verksamhetsstödet avseende IT samt inköp och upphandling är effektivt och ändamålsenligt. Bedömningen grundar sig på iakttagelser och bedömningar för respektive kontrollmål, vilka framkommer av revisionsrapporten. Av granskningen framkommer att den processinriktade organisationen, inklusive arbetet med utveckling av stödprocesserna, är under ett tydligt utvecklingskede med en positiv inriktning.

Utifrån granskningens resultat rekommenderas kommunstyrelsen att:

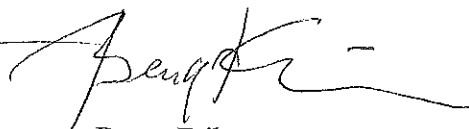
- Aktivt följa implementeringen av kommunens modell för processbaserad kvalitets- och verksamhetsutveckling och säkerställa att implementeringen följer tidsplanen.
- Säkerställa att SPUG-gruppernas syfte förtydligas i det fortsatta implementeringsarbetet.
- Säkerställa att det tydliggörs hur verksamhetsstödet ska identifiera verksamhetens behov.
- Uppdra åt förvaltningarna att undersöka behovet av förvaltningsspecifikt stöd för inköp och upphandling.
- Säkerställa att det upprättas handlingsplaner för att komma tillrätta med de brister som framgår av den årliga chefsenkäten.

Rapporten översänds till kommunstyrelsen för svar. Svaret ställs till kommunens revisorer och ska vara revisorerna tillhanda senast 2019-05-31.

För kommunens revisorer

Lennart Lindström
Ordförande

Bengt Eriksson
Vice ordförande

För kännedom
Kommunfullmäktiges presidium
Kommunledning
Politiska sekreterare

Revisionsrapport

Granskning av kommunens verksamhetsstöd

Botkyrka kommun

*Lars Näsström
Helena Richardsson*

December 2018

Innehåll

Sammanfattning	2
1. Inledning	3
1.1. Bakgrund	3
1.2. Syfte och revisionsfråga	3
1.3. Revisionskriterier	3
1.4. Kontrollfrågor	3
1.5. Avgränsning	4
1.6. Metod	4
2. Granskningsresultat	5
2.1. Stödprocesser och styr- och ledningsprocesser	5
2.1.1. Iakttagelser	5
2.1.2. Bedömning	6
2.2. Verksamhetsstödet inom inköp	7
2.2.1. Iakttagelser	7
2.2.2. Bedömning	8
2.3. Verksamhetsstödet inom IT	8
2.3.1. Iakttagelser	8
2.3.2. Bedömning	10
2.4. Verksamhetsstödet påverkan på kärnverksamheten	11
2.4.1. Iakttagelser	11
2.4.2. Bedömning	12
2.5. Uppföljning av verksamhetsstödet	12
2.5.1. Iakttagelser	12
2.5.2. Bedömning	13
2. Revisionell bedömning	15
2.1. Rekommendationer	15

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Botkyrka kommun genomfört en granskning av kommunens verksamhetsstöd. Granskningen syftar till att besvara följande revisionsfråga: *Säkerställer kommunstyrelsen att verksamhetsstödet avseende IT samt inköp och upphandling är effektivt och ändamålsenligt?*

Vår samlade bedömning är att kommunstyrelsen delvis säkerställer att verksamhetsstödet avseende IT samt inköp och upphandling är effektivt och ändamålsenligt. Bedömningen grundar sig på iakttagelser och bedömningar för respektive kontrollmål, vilka framkommer av rapporten. Vi konstaterar samtidigt att den processinriktade organisationen, inklusive arbetet med utveckling av stödprocesserna, är under ett tydligt utvecklingskede med en positiv inriktning.

En sammanställning av granskningens kontrollfrågor med tillhörande bedömning återfinns nedan:

Kontrollfrågor	Bedömning
Finns tydligt definierade stödprocesser och styr- och ledningsprocesser?	Uppfyllt
Är verksamhetsstödet ändamålsenligt inom inköp?	Delvis uppfyllt
Är verksamhetsstödet ändamålsenligt inom IT?	Delvis uppfyllt
Bidrar verksamhetsstödet på ett bra sätt till utvecklingen av den kommunala kärnverksamheten?	Delvis uppfyllt
Säkerställer kommunstyrelsen att det görs uppföljning av verksamhetsstödet ändamålsenlighet med en koppling till en utvecklingsplan?	Uppfyllt

Rekommendationer

Utifrån granskningens resultat rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Aktivt följa implementeringen av kommunens modell för processbaserad kvalitets- och verksamhetsutveckling och säkerställa att implementeringen följer tidsplanen.
- Säkerställa att SPUG-gruppernas syfte förtydligas i det fortsatta implementeringsarbetet.
- Säkerställa att det tydliggörs hur verksamhetsstödet ska identifiera verksamhetens behov.
- Uppdra åt förvaltningarna att undersöka behovet av förvaltningsspecifikt stöd för inköp och upphandling.
- Säkerställa att det upprättas handlingsplaner för att komma tillrätta med de brister som framgår av den årliga chefsenkäten.

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Ett väl fungerande verksamhetsstöd anses vara viktigt för framgångsrik organisations verksamhet och ledning. En övergripande målsättning är ofta att stödet till kärnverksamhet och ledning ska kännetecknas av professionalitet, hög kvalitet och kostnadseffektivitet. Ett annat viktigt mål som brukar anges är att verksamhetsstödet har en tydlig organisation där medarbetarnas kompetens tas tillvara på bästa sätt och där varje medarbetare bidrar till organisationens utveckling. Verksamhetsstödet måste självklart vara väl anpassat till de verksamheter de är till för.

Genom att utnyttja IT och information på ett smart sätt kan servicen förbättras, kvaliteten och effektiviteten höjas, innovationskraften och delaktigheten stödjas.

I budget 2018 framgår ”Organisation och metoder, grundade på vetenskap och beprövad erfarenhet, ska kontinuerligt kunna anpassas till samhällsutvecklingen och förändrade uppgifter. Vår organisation ska vara lärande och innovativ. Den ska främja samspelet mellan olika verksamheter. Kommunens anställda i allmänhet och cheferna i synnerhet ska spegla befolkningssammansättningen.”

Revisorerna har i olika sammanhang noterat otydligheter i rollfördelning och indikatorer på brister i leveransförmåga i delar av den kommunala förvaltningen. Mot ovanstående bakgrund har revisorerna funnit det motiverat att genomföra en granskning av effektiviteten och ändamålsenligheten i kommunens verksamhetsstöd.

1.2. Syfte och revisionsfråga

Granskningen syftar till att besvara följande revisionsfråga:

Säkerställer kommunstyrelsen att verksamhetsstödet avseende IT samt inköp och upphandling är effektivt och ändamålsenligt?

1.3. Revisionskriterier

Iakttagelserna bedöms gentemot följande revisionskriterier:

- Kommunallagen (2017:725)
- Kommunens interna styrdokument, som exempelvis reglementen, budget och riktlinjer.

1.4. Kontrollfrågor

För att besvara revisionsfrågan kommer följande kontrollmål vara vägledande:

- Finns tydligt definierade stödprocesser och styr- och ledningsprocesser?
- Är verksamhetsstödet ändamålsenligt inom inköp?
- Är verksamhetsstödet ändamålsenligt inom IT?

- Bidrar verksamhetsstödet på ett bra sätt till utvecklingen av den kommunala kärnverksamheten?
- Säkerställer kommunstyrelsen att det görs uppföljning av verksamhetsstödet ändamålsenlighet med en koppling till en utvecklingsplan?

1.5. Avgränsning

Granskningen avgränsats till att avse det verksamhetsstöd som samlas under IT samt inköp. De kärnverksamheter som omfattas av granskningen är vård- och omsorg samt grundskola.

1.6. Metod

Granskningen har bestått av analys av relevanta styrande och stödjande dokument avseende kommunens verksamhetsstöd samt intervjuer med följande funktioner:

- Biträdande kommunchef
- Kanslichef
- Kvalitetsstrateg
- Upphandlingschef
- IT-chef
- Kvalitetschef
- Förvaltningschef utbildningsförvaltningen
- Rektorer och förskolechefer, utbildningsförvaltningen
- IT-samordnare och utvecklare, vård- och omsorgsförvaltningen
- Enhetschefer, vård- och omsorgsförvaltningen

Rapporten har sakgranskats av de intervjuade.

2. Granskningsresultat

I detta avsnitt redovisas de iakttagelser och bedömningar som gjorts utifrån respektive kontrollmål.

2.1. Stödprocesser och styr- och ledningsprocesser

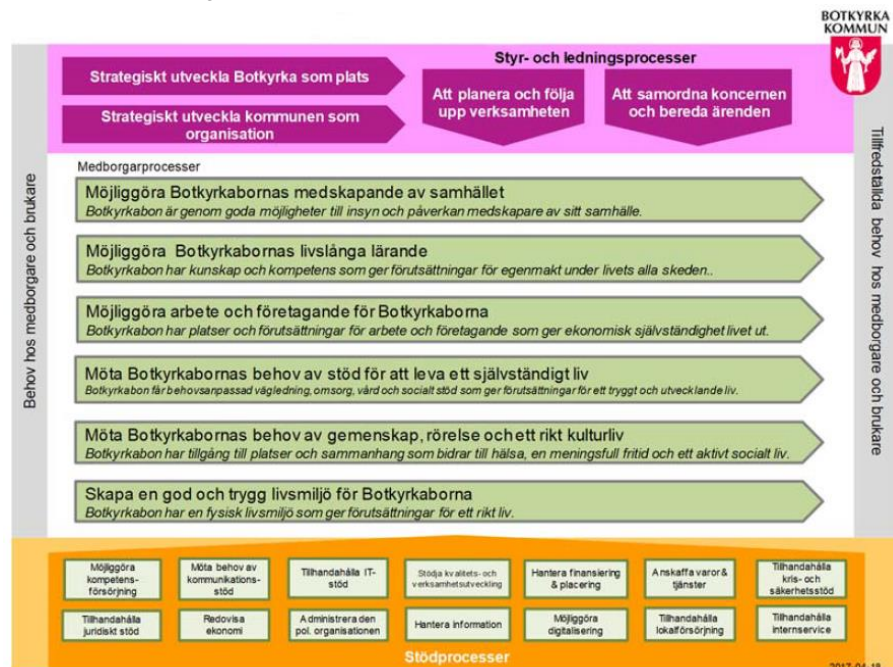
Kontrollfråga 1: Finns tydligt definierade stödprocesser och styr- och ledningsprocesser?

2.1.1. Iakttagelser

I november 2015 beslutade kommunfullmäktige att bygga en mer sammanhållen kommunledning utifrån processtyrning. Syftet var att se till kommunens helhet och att samordna den kommunala verksamheten från politik till förvaltning i effektiva och fungerande värdekedjor. Eftersom värdekedjorna bedömdes gå på tvären genom kommunorganisationen beslöt att det skulle upprättas en processbaserad kommunorganisation.

I riktlinjerna för *Processbaserad kvalitets- och verksamhetsutveckling med medborgaren i fokus*, fastställda av kommundirektören 2018-02-27, tydliggörs organisationen och rollerna i arbetet med processbaserad kvalitets- och verksamhetsutveckling i Botkyrka kommun. Av riktlinjerna framkommer att det finns tre olika typer av processer: medborgarprocesser, styr- och ledningsprocesser samt stödprocesser. Hur dessa processer förhåller sig till varandra framgår av bild 1 nedan.

Bild 1: Botkyrka kommuns övergripande processkarta

Källa: Riktlinjer – Processbaserad kvalitets- och verksamhetsutveckling med medborgaren i fokus, s. 6

Enligt riktlinjerna är styr- och ledningsprocesserna gemensamma för hela kommunen och har interna mottagare. Processerna syftar till att ge vägledning i genomförandet av medborgarprocesserna och stödprocesserna och ska även säkerställa att den kommunala or-

organisationen utvecklas i linje med kommunfullmäktiges intentioner i vision, värdegrund och övergripande mål. Ett exempel på en styr- och ledningsprocess är: strategiskt utveckla kommunen som plats respektive organisation genom att ta fram aktiverande och normerande styrdokument. Kommunen har totalt fyra styr- och ledningsprocesser vilka framgår av bild 1. De 14 stödprocesserna är också gemensamma för hela kommunen och har alltid interna mottagare. Syftet med stödprocesserna är att de ska stödja de andra processerna, både medborgarprocesserna samt styr- och ledningsprocesserna. De ska således indirekt bidra till att den kommunala organisationen levererar det den ska till medborgarna. Ett exempel på en stödprocess är att tillhandahålla IT-support.

Till riktlinjerna följer en särskild bilaga där samtliga begrepp som förekommer i styrmodellen beskrivs. Det finns även en särskild bilaga där fördelningen av roll och ansvar mellan processägare, processansvarig och processledare behandlas. Av bilagan framkommer bland annat att samtliga tre roller har ett gemensamt ansvar att leda och säkerställa att arbetet sker enligt kommunens modell för processbaserad kvalitets- och verksamhetsutveckling.

Av riktlinjerna framkommer även att det finns flera olika forum för samordning och processutveckling på flera nivåer inom kommunen. Forumen ska bereda förslag till nämnd, ta ställning till behov av prioriteringar, utveckling och förbättringar samt följa upp genomförandet av kommunens processer. För utveckling av styr- och ledningsprocesser samt stödprocesser finns två strategiska grupper: strategisk utveckling av kommunen som plats (SGP) och strategisk utveckling för en effektiv organisation (SGO). Det finns även samordnings- och processutvecklingsgrupper respektive samordningsgrupper, vilka bland annat bereder underlag till respektive strategisk grupp. Som exempel har styr- och lednings- och stödprocesser kopplade till organisationsgruppen (SGO) specifika samordnings- och processutvecklingsgrupper (SPUG).

Enligt intervjuerna har det identifierats att kvaliteten mellan de olika SPUG-gruppernas arbete varierar. Som exempel nämns att vissa grupper arbetar aktivt med det taktiska uppdraget och föreslår mått samt målsatta mått för processen. Andra grupper diskuterar mer specifika frågor som rör enskilda fall vilket inte bedöms bidra till den övergripande processutvecklingen. Under intervjuerna framkommer också att införandet av kommunens modell för processbaserad kvalitets- och verksamhetsutveckling är ett pågående arbete. Det innebär att vissa roller och ansvar i praktiken inte är helt formerade, som exempelvis SPUG-gruppernas syfte. Enligt kommunens *Plan för genomförande av processorientering i Botkyrka kommun 2017-2020 (reviderad 2018-04-30)* förväntas implementeringen vara klar 2020.

2.1.2. *Bedömning*

Vi bedömer att kontrollmålet är **uppfyllt**.

Utifrån granskningen kan vi konstatera att kommunens modell för processbaserad kvalitets- och verksamhetsutveckling är fastställd av kommunfullmäktige och är tydliggjord i styrdokument. I riktlinjerna definieras och tydliggörs samtliga delar av modellen, som exempelvis styr- och ledningsprocesserna samt stödprocesserna. Enligt intervjuerna behöver dock vissa delar av modellen förtydligas, bland annat SPUG-gruppernas syfte. Detta bör uppmärksammas i det fortsatta implementeringsarbetet.

2.2. Verksamhetsstödet inom inköp

Kontrollfråga 2: Är verksamhetsstödet ändamålsenligt inom inköp?

2.2.1. Iakttagelser

Verksamhetsstödet för inköp och upphandling är en stödprocess. Enligt processbeskrivningen *Anskaffningsprocessen för varor och tjänster* syftar stödprocessen till att säkerställa att kommunens verksamheter får tillgång till de varor och tjänster de behöver genom en korrekt och effektiv anskaffning.

Det finns ett flertal fastställda styrdokument som syftar till att stödja verksamheterna vid anskaffning av varor och tjänster, och som ska säkerställa att anskaffningen utförs affärsmässigt och i enlighet med gällande lagstiftning för offentlig upphandling. Enligt kommunens *Riktlinjer för upphandling och inköp*, fastställda av kommunstyrelsen 2017-05-02, ska samtliga upphandlingar över direktupphandlingsgränsen genomföras av kommunens upphandlingsenhet i samverkan med utsedda sakkunniga företrädare för verksamheterna. Upphandlingsenheten tillhör för tillfället kommunledningskontorets samordnings- och stödavdelning, men kommer från och med 2019 att tillhöra planerings- och uppföljningsavdelning.

Vidare framgår av riktlinjerna att upphandlingsenheten har till uppgift att genomföra gemensamma upphandlingar och teckna ramavtal. Ramavtalsupphandlingar ska genomföras för frekventa varor och tjänster i nära samverkan med sakkunniga företrädare för verksamheterna. Upphandlingsenheten fungerar även som en inköpscentral för de helägda kommunala bolagen.

Enligt riktlinjerna ansvarar de enskilda verksamheterna för att genomföra direktupphandlingar. Direktupphandlingar får enligt anvisningarna endast göras av medarbetare som har genomgått internutbildning och fått tillgång till systemet för direktupphandling. Den enskilda medarbetaren som handlägger en direktupphandling över ett prisbasbelopp ansvarar även för att kontakt tas med upphandlingsenheten så att de kan genomföra en kontroll av leverantören. Detta för att säkerställa att leverantören betalar skatter och sociala avgifter till samhället. Det framgår även att alla direktupphandlingar överstigande ett prisbasbelopp ska genomföras i kommunens upphandlingsverktyg som tillhandahålls av upphandlingsenheten, vilket innebär att direktupphandlingen dokumenteras. Detta eftersom kommunen enligt lag (2016:1145) om offentlig upphandling har uppföljningsplikt för direktupphandlingar.

Under intervjuerna beskrivs att majoriteten av upphandlingsenhetens arbete hittills har berört genomförande av upphandlingar och tecknande av ramavtal, vilket inneburit att enheten inte undersökt kärnverksamheternas behov i tillräcklig utsträckning. Det framkommer att det måste tydliggöras i processbeskrivningen hur identifieringen av verksamhetens behov ska gå till.

Under intervjuerna framkommer även att det finns en medvetenhet om att inköpsorganisationen för tillfället inte kan möta kärnverksamhetens behov. Resultatet av den årliga chefsenkäten som mäter mottagarnöjdheten har under ett flertal år indikerat att verksamheten inte är nöjd med det verksamhetsstöd som ges vad gäller anskaffning av varor

och tjänster. Som exempel framgår av resultatet för chefsenkäten 2018 att 40 procent befinner sig inom det röda intervallet¹, att 29 procent befinner sig inom det gula intervallet och att 32 procent befinner sig inom det gröna intervallet. 11 procent angav att de inte vet. Resultatet för 2018 liknar det resultat som uppmättes 2017.

I ett arbetsmaterial *Effektiva inköp i Botkyrka*, daterat 2018-10-23, som vi fått ta del av beskrivs bland annat att inköpsverksamheten kommer att ses över under 2019 och måste effektiviseras för att utgöra större nytta för kommunen i stort och de enskilda verksamheterna. Det framkommer även förslag på att kommunen bör införa ett e-handelssystem samt etablera en lokal inköpsorganisation.

I intervjuer uppges att kommunfullmäktige fattade ett beslut om att införa ett nytt e-handelssystem 2010, men detta har inte genomförts. I kommunens *Mål och budget 2018 med flerårsplan 2019-2021* framgår att kommunen under perioden kommer att behöva upphandla och implementera fler verksamhetssystem, bland annat ett nytt inköpsystem/e-handelssystem. I november fattade kommunstyrelsen ett nytt beslut att införandet av systemet ska initieras i hela kommunen under 2019.

Avslutningsvis framkommer i majoriteten av intervjuerna att roll- och ansvarsfördelningen mellan upphandlingsenheten och verksamheterna i stort upplevs som tydlig.

2.2.2. Bedömning

Vi bedömer att kontrollmålet är **delvis uppfyllt**.

Verksamhetsstödet för inköp och upphandling är tydliggjort i olika styrdokument och enligt intervjuerna är roll- och ansvarsfördelningen i stort tydlig. Under granskningen framkommer dock att det inte är fastställt hur upphandlingsenheten ska undersöka och säkerställa verksamhetens behov, vilket vi anser är en brist. Vi anser därför att det är positivt att upphandlingsenheten har påbörjat ett utvecklingsarbete för att komma tillrätta med de identifierade bristerna. Med anledning av att förbättringsarbetet är i sin linda kan vi i dagsläget inte bedöma huruvida dessa åtgärder är tillräckliga.

2.3. Verksamhetsstödet inom IT

Kontrollfråga 3: Är verksamhetsstödet ändamålsenligt inom IT?

2.3.1. Iakttagelser

Verksamhetsstödet för IT är en stödprocess. Enligt processbeskrivningen *Stödprocess IT och telefoni* syftar processen till att samla in och möta förvaltningarnas IT- och telefoni-behov genom att på uppdrag av verksamheterna utveckla och leverera adekvat IT- och telefonistöd inklusive förvaltning av befintlig IT och telefoni. Det är IT-enheten som ansvarar för att leverera IT- och telefonistöd till de kommunala verksamheterna. IT-enheten är organiserad under kommunledningskontoret och tillhör för tillfället samordnings- och stöдавdelning, men kommer från och med 2019 att tillhöra kommunikationsavdelningen.

¹ I chefsenkäten anges resultatet i en tregradig skala med rött (1-4), gult (5-6) och grönt (7-10) där så högt tal som möjligt är det bästa.

Vad stödprocessen ska innehålla fastställs årligen av kommunstyrelsen och framgår av *Service Nivå Överenskommelse Verksamheten och IT* (SNÖVIT). Den årliga översynen syftar till att säkerställa att verksamheten bedrivs effektivt enligt verksamhetens uttalade behov samt att priserna är rimliga i förhållande till marknaden. SNÖVIT 2018 fastställdes av kommunstyrelsen 2017-09-04. I överenskommelsen fastställs årets IT-tjänstekatalog, IT-prislista och IT-servicenivåer. Inom ramen för överenskommelsen levereras digitala identiteter, digitala enheter och IT-support till kärnverksamheten. Om kärnverksamheten har behov som går utöver grundutbudet går det att beställa tillval.

Enligt uppgift har kärnverksamheten egna resurser för IT-stöd. Hur detta stöd är uppbyggt och vilket ansvar det har varierar mellan förvaltningarna. Relationen mellan IT-enheten och förvaltningen är reglerad och dokumenterad i SPUG-processen och syftesbeskrivning med en central resurs från respektive förvaltning framgår av processbeskrivningen. Enligt uppgift genomförs så kallad kundmöten mellan utbildningsförvaltningen och IT-enheten. Vid dessa medverkar inte det lokala IT-stödet.

Vad gäller roll- och ansvarsfördelningen mellan det lokala IT-stödet och det centrala IT-stödet framkommer varierande uppfattningar. Vissa av de intervjuade anser att roll- och ansvarsfördelningen är tydlig, medan andra anser att den är otydlig. Som exempel nämns att det i vissa fall är svårt för den enskilda medarbetaren att veta vem som är beställare och vem som är utförare av det IT-stöd som efterfrågas. Det uppges att den enskilda medarbetaren i vissa fall ska ta direktkontakt med IT-enheten och i andra fall ska ta kontakt med det lokala IT-stödet som i sin tur tar kontakt med IT-enheten.

I intervjuer med företrädare för IT-enheten framkommer att rutinerna för hur IT-stöd ska åberopas varierar mellan förvaltningarna. IT-enheten har även uppmärksammat att beställarkompetensen varierar mellan de olika förvaltningarna.

En intern utredning, ”Styrning och förvaltning av IT-komponenter och verksamhets-IT”, tar bland annat upp konsekvenser kring nuvarande organisation och arbetssätt. Utredningen har tillkommit som ett resultat av revision av IT-säkerhet 2017. I utredningen har kontakt tagits med företrädare från såväl förvaltningar som IT-enheten. I utredningen pekas på nedanstående konsekvenser: av IT

- Ingen har en helhetsbild av IT-verksamheten, dess kostnader och effektivitet
- Flera styrningsformer överlappar varandra och styrningen blir otydlig/svag
- Många olika leverantörer till många olika beställare – storfrihet att göra helt egna lösningar, vilket leder till suboptimering
- Samma behov tillfredställs med olika lösningar och multiplicerade kostnader
- Det blir svårare och dyrare att få pusselbitarna att passa ihop vid digitalisering
- Kommunen kan inte möta IT-säkerhetskrav och GDPR och lösningar blir dyrare när varje objekt/komponent ska ordna det själv
- Verksamheten har för låg kompetens för att skriva och följa upp bra avtal på ex driftstjänster – ökade kostnader och sämre leveranser – beställarkompetens saknas
- IT-stödet styrs inte av verksamhetsbehoven utan av befintlig ram till tillgängliga tjänster

Som en konsekvens av de otydligheter i dagens styrmodell för IT-tjänster pekas i utredningen på vikten att utveckla denna men också på andra åtgärder för att utveckla kommunens IT-stöd. Bland annat att ta fram en systemkarta över alla kommunens system, beroenden och integrationer samt fastställa behoven av målarkitektur och annan dokumentation av teknisk infrastruktur, tydliggöra organisationen för kommunens interna IT-verksamhet, ta fram en långsiktig IT-strategi/motsvarande styrning samt att se över och samordna driftstjänster för hela kommunen.

Resultatet av den årliga chefsenkäten som mäter mottagarnöjdheten har under ett flertal år indikerat att verksamheten inte varit nöjd med kommunens gemensamma stöd och service när det gäller IT- och telefonitjänster. Resultatet avser således all typ av stöd, både det stöd som ges från IT-enheten och det stöd som ges från det lokala IT-stödet inom förvaltningen. Resultatet från chefsenkäten 2018 visar att mottagarnöjdheten vad gäller telefonitjänster har ökat jämfört med 2017. Resultatet visar att 37 procent befinner sig inom det röda intervallet², att 19 procent befinner sig inom det gula intervallet och att 35 procent befinner sig inom det gröna intervallet. 10 procent angav att de inte vet.

Vad gäller IT-tjänster visar resultatet av chefsenkäten att 35 procent befinner sig inom det röda intervallet, vilket är en ökning jämfört med 31 procent 2017. Resultatet visar även att andelen som befinner sig inom det gröna intervallet (42 procent) har ökat jämfört med 2017 (34 procent). 19 procent befinner sig inom det gula intervallet jämfört med 32 procent 2017. 4 procent angav att de inte vet.

I intervjuer med företrädare för kommunledningsförvaltningen framkommer att det faktum att det finns missnöjdhet kring stödet och servicen kan bero på att kärnverksamheten inte har vetskap om den service- och ambitionsnivå som kommunstyrelsen har beslutat om i SNÖVIT, vilket beskrivs som ett förväntansgap mellan IT-enheten och kärnverksamheten. I intervjuer med företrädare för kärnverksamheten anges istället att detta förväntansgap kan bero på att IT-enheten inte i tillräcklig utsträckning undersökt verksamhetens behov.

Enligt uppgift från IT-chefen genomför enheten även egna mätningar kring kundnöjdhet för IT-supporten som hanterar omkring 2000 ärenden per månad. Syftet med mätningarna är att löpande undersöka hur IT-supporten kan utvecklas samt vilken typ av ärenden som förekommer mest frekvent. Resultatet från mätningarna visar att kundnöjdheten har ökat över tid även om nivåerna på totalen fortfarande är låga. Det påtalas att IT-enheten under samma period som kundnöjdheten har ökat, även har genomfört besparingsåtgärder om cirka 8-9 procent per år de senaste fyra åren enligt beslut från kommunstyrelsen.

För att öka kundnöjdheten har IT-enheten även ökat samverkan med kärnverksamheten och genomför numera kundmöten en gång i månaden. Som tidigare nämnts medverkar inte det lokala IT-stödet på dessa möten.

2.3.2. *Bedömning*

Vi bedömer att kontrollmålet är **delvis uppfyllt**.

² I chefsenkäten anges resultatet i en tregradig skala med rött (1-4), gult (5-6) och grönt (7-10) där så högt tal som möjligt är det bästa.

Verksamhetsstödet för IT och telefoni är tydliggjort i olika styrdokument och kommunstyrelsens service- och ambitionsnivå för stödet fastställs årligen. I intervjuer framkommer dock att vissa medarbetare inom kärnverksamheten upplever att roll- och ansvarsfördelningen mellan det lokala IT-stödet och IT-enheten är otydlig. Granskningen visar även att mottagarnöjdheten varit låg under ett flertal år, även om resultatet sakta har förbättrats. Vi anser därför att det är positivt att IT-enheten har påbörjat ett utvecklingsarbete för att arbeta med identifierade brister. Vi ser det också som positivt att kommunen genom den interna utvärderingen också tagit fram en handlingsplan för att ytterligare utveckla styrning och organisation kring kommunens samlade IT-stöd.

2.4. *Verksamhetsstödet påverkan på kärnverksamheten*

Kontrollfråga 4: Bidrar verksamhetsstödet på ett bra sätt till utvecklingen av den kommunala kärnverksamheten?

2.4.1. *Iakttagelser*

Under intervjuerna framkommer att kopplingen mellan förvaltningarna och SPUG-grupperna har varit bristande. Det uppges dock att samverkan har förbättrats under innevarande år. Hur pass väl samverkan fungerar uppges variera beroende på grupp. Det framkommer också att kvaliteten på arbetet varierar mellan SPUG-grupperna och att samverkan dem emellan behöver utökas. Flera av aktuella de frågeställningar som hanteras är av intresse för flera grupper eller har hög påverkan på andra stödprocesser. Flera ger uttryck för en önskan att frågorna i de fallen måste hanteras utifrån ett helhetsperspektiv.

Vad gäller inköp- och upphandling framkommer att det finns en avtalsdatabas som verksamheterna ska använda sig av vid avrop på ramavtal. I intervjuer beskrivs att sökfunktionen inte är bra vilket innebär att mycket tid läggs ner på att hitta avtal. Som exempel nämns att en medarbetare sökte efter högtalare, men hittade inget avtal i avtalsdatabasen. Medarbetaren skulle istället ha sökt på ljudanläggning.

Det framkommer även att både vård- och omsorgsverksamheten samt utbildningsverksamheten i flertalet fall upplever att de ramavtal som har upphandlats inte täcker verksamhetens behov. Det påtalas också att verksamhetens kompetens och behov inte tas tillvara i samband med upprättande av nya riktlinjer och rutiner som påverkar kärnverksamheten.

Under intervjuerna framkommer även att verksamheten efterfrågar mer återkoppling från cheferna inom den egna förvaltningen rörande hantering av klagomål och brister. Som exempel nämns att medarbetare har påtalat bristerna kring ramavtalens koppling till verksamhetens behov, men har inte fått någon återkoppling kring hur detta har hanterats.

Vidare framkommer att det inte finns någon etablerad kontaktväg mellan förvaltningarna och Upphandlingsenheten, som i intervjuer beskrivs som en väldigt anonym enhet. I intervjuerna efterfrågas en systematisk dialog för att Upphandlingsenheten ska få kunskap om verksamhetens behov samt en större insyn i upphandlingsprocessen. Vidare fram-

kommer att det inom förvaltningarna inte finns någon utsedd lokal funktion med kunskap om inköps- och upphandlingsprocessen, vilket beskrivs som en brist.

Vad gäller verksamhetsstöd för IT- och telefoni framkommer att dialogen mellan förvaltningarna och IT-enheten har utvecklats över tid och har blivit systematisk. Det är framförallt IT-supporten som framhålls i positiva ordalag under intervjuerna. Det framhålls bland annat att IT-supporten har god tillgänglighet, har kompetent och trevlig personal samt hanterar ärenden snabbt och effektivt.

2.4.2. *Bedömning*

Vi bedömer att kontrollmålet är **delvis uppfyllt**.

Utifrån granskningen kan vi konstatera att det finns ett antal utvecklingsområden för verksamhetsstödet för IT- och telefonitjänster, och verksamhetsstödet för inköp och upphandling. Som exempel nämns att båda stödprocesserna inte i tillräcklig utsträckning undersöker och fastställer verksamhetens behov, vilket vi anser är en brist. Det framkommer även att det saknas ett lokalt stöd på förvaltningsnivå vad gäller inköp- och upphandlingsfrågor. Vidare anser vi att SGO måste säkerställa samordningen av SPUG-gruppernas arbete så att problem samt lösningar som rör flera olika grupper hanteras utifrån ett helhetsperspektiv.

2.5. *Uppföljning av verksamhetsstödet*

Kontrollfråga 5: Säkerställer kommunstyrelsen att det görs uppföljning av verksamhetsstödet ändamålsenlighet med en koppling till en utvecklingsplan?

2.5.1. *Iakttagelser*

I kommunstyrelsens *Mål och internbudget 2018* beskrivs de fastställda målen och ekonomiska ramarna för kommunstyrelsen och kommunledningsförvaltningen. Enligt dokumentet ansvarar kommunstyrelsen för de centrala styr- och ledningsprocesserna, stödprocesserna samt medborgarprocessen medskapande. Det lyfts fram att utveckling och etablering av det processorienterade arbetssättet är ett väsentligt område för året. Vidare framkommer att kommunstyrelsen har beslutat om ett mål som rör kommunens verksamhetsstöd inom ramen för målområde 7 Effektiv organisation. Mål 7:4b lyder: ”*Mottagarna är nöjda med kommunstyrelsens styr- och ledningsprocesser samt stödprocesser.*”

I relation till målet anges 13 målsatta mått, däribland (1) *Andelen (%) mottagare som är nöjda med stödprocessen Anskaffa varor och tjänster ökar*, samt (2) *Andelen (%) mottagare som är nöjda med stödprocessen Tillhandahålla IT-stöd (inkl. telefonitjänster) ökar*. Målet ska följas upp i enlighet med kommunens styrsystem, det vill säga tre gånger per år (delårsrapport 1, delårsrapport 2 och i årsredovisningen). Vår granskning av kommunstyrelsens protokoll bekräftar att uppföljningen av målet har genomförts i enlighet med styrsystemet.

Av kommunstyrelsens *delårsrapport 2 2018* framkommer att kommunledningsförvaltningen väljer att sänka bedömningen för mål 7:4b från god måluppfyllelse, som angavs i delårsrapport 1, till att målet endast delvis kommer att uppfyllas under året. Det beskrivs

att utvecklingsarbetet i styr- och ledningsprocesserna och stödprocesserna har kommit olika långt samt att SPUG-grupperna har fokuserat på olika utvecklingsbehov. Detta har sammantaget påverkat bedömningen. Vidare beskrivs att det handlar om ett långsiktigt utvecklingsarbete och bedömningen är att målpuppfyllelsen kommer att öka över tid.

Av *Plan för genomförande av processororientering i Botkyrka kommun 2017-2020 (reviderad 2018-04-30)* framkommer, som tidigare nämnts i avsnitt 2.1, att implementeringen av kommunens modell för processbaserad kvalitets- och verksamhetsutveckling ska genomgå tio olika steg och ska pågå fram till 2020. Enligt planen ska det ske ett ständigt förbättringsarbete inom några av stödprocesserna och under 2018 uppges att en ”förbättringskanal” för kommunens processer ska etableras. Det innebär att implementeringen ska befinna sig på steg 9-10. I intervju uppges dock att implementeringen inte fullt ut följer planen för genomförandet vilket bör beaktas i förhållande till vad som framgår av kommunstyrelsens delårsrapport 2. Enligt uppgift tog det exempelvis lite längre tid än planerat att etablera strategiska grupper och hitta representanter till vissa av dessa.

I IT-enhetens *delårsrapport 2 2018* anges att det målsatta måttet kopplat till mål 7:4b bedöms kunna uppnås under året. Av analysen i delårsrapporten framgår att SNÖVIT är levererad i enlighet med kommunstyrelsens beslutade ambitions- och servicenivå, samt att IT-enhetens kundnöjdhetsundersökning uppvisar goda resultat. Av rapporten framkommer även att enheten arbetar för att förbättra resultaten i chefsenkäten. Som tidigare nämns fastställer kommunstyrelsen SNÖVIT årligen vilket reglerar IT- och telefonistödet till verksamheten. Den årliga översynen syftar till att säkerställa att verksamheten bedrivs effektivt enligt verksamhetens uttalade behov samt att priserna är rimliga i förhållande till marknaden. Vår granskning av kommunstyrelsens protokoll bekräftar att en revidering av SNÖVIT har skett inför 2018 och inför 2019.

I upphandlingsenhetens *Delårsrapport 2 2018* anges att det målsatta måttet kopplat till mål 7:4b bedöms kunna uppnås. Det saknas dock en analys i förhållande till bedömningen.

Som tidigare nämnts sker även en uppföljning verksamhetsstödet genom den årliga chefsenkäten som mäter mottagarnöjdheten. Vår protokollgranskning påvisar att resultatet av medarbetarenkäten har följts upp av kommunstyrelsen, däremot har inte resultatet av chefsenkäten följts upp. Kommunledningsförvaltningen har också genomfört en omvärldsanalys där kommunens styr- och ledningsprocesser och stödprocesser har analyserats i förhållande till de utmaningar³ som väntar kommunen. Det underlag som framgår av *Omvärldsanalys effektiv organisation 2019-2022* har utarbetats i respektive SPUG-grupp och är enligt uppgift att betrakta som en del av det löpande uppföljnings- och utvecklingsarbete som förvaltningen genomför.

2.5.2. Bedömning

Vi bedömer att kontrollmålet är **uppfyllt**.

Granskningen påvisar att kommunstyrelsen i enlighet med kommunallagen (2017:725) följer upp att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige beslutat. Kommunstyrelsen följer löpande upp utvecklingen av verksamhets-

³ Som exempel nämns fortsatta effektiviseringskrav, lägre tillväxt och äldre befolkning.

stödet under året i enlighet med kommunens styrsystem. För kommunens modell för processbaserad kvalitets- och verksamhetsutveckling finns en plan för genomförande som beskriver implementeringens olika faser.

2. *Revisionell bedömning*

Vår samlade bedömning är att kommunstyrelsen delvis säkerställer att verksamhetsstödet avseende IT samt inköp och upphandling är effektivt och ändamålsenligt. Bedömningen grundar sig på iakttagelser och bedömningar för respektive kontrollmål, vilka framkommer av rapporten.

Vi konstaterar samtidigt att den processinriktade organisationen, inklusive arbetet med utveckling av stödprocesserna, är under ett tydligt utvecklingsskede med en positiv inriktning.

2.1. *Rekommendationer*

Utifrån granskningens resultat rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Aktivt följa implementeringen av kommunens modell för processbaserad kvalitets- och verksamhetsutveckling och säkerställa att implementeringen följer tidsplanen.
- Säkerställa att SPUG-gruppernas syfte förtydligas i det fortsatta implementeringsarbetet.
- Säkerställa att det tydliggörs hur verksamhetsstödet ska identifiera verksamhetens behov.
- Uppdra åt förvaltningarna att undersöka behovet av förvaltningsspecifikt stöd för inköp och upphandling.
- Säkerställa att det upprättas handlingsplaner för att komma tillrätta med de brister som framgår av den årliga chefsenkäten.

2019-01-21

Lars Näsström

Projektledare

Tobias Bjöörn

Uppdragsledare

Avsägelse och fyllnadsval (KS/2019:16, KS/2020:14)

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige godkänner avsägelse och hemställer hos länsstyrelsen i Stockholms län om ny sammanräkning efter Caroline Rhawi (L) och Kristina Dellrud (MP) och förrättar val enligt nedan samt bordlägger övriga val.

Ärendet

Följande avsägelse anmäls:

Benny Ferdinandsson (L), ledamot i teknik- och fastighetsnämnden.

Carl Baker (M), ledamot i samhällsbyggnadsnämnden.

Carl Baker (M), vice ordförande och ledamot i Stiftelsen Sveriges invandrarinstitut och museum.

Gül Alci (M), ledamot i socialnämnden.

Caroline Rhawi (L) ledamot i kommunfullmäktige.

Caroline Rhawi (L), ersättare i kommunstyrelsen.

Caroline Rhawi (L), ledamot i Samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge, Salem.

Leena-Karie Zetterlund Nilsson (KD), ledamot i Stiftelsen Sveriges invandrarinstitut och museum.

Carina Pettersson (TUP), ersättare i miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Kristina Dellrud (MP), ersättare i kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktige förrättar följande val:

SOCIALNÄMNDEN t o m 2022-12-31
Ersättare efter Anna Marmlind (TUP)

Ewa Norrgård (TUP)

SOCIALNÄMNDEN t o m 2022-12-31
Ledamot efter Gül Alci (M)

Albin Persson (M)

STIFTELSEN SVERIGES INVANDRARINSTITUT OCH MUSEUM t o m 2022-12-31
Ledamot efter Leena-Karie Zetterlund Nilsson (KD)

Yusuf Aydin (KD)

TEKNIK- OCH FASTIGHETSNÄMNDEN t o m 2022-12-31
Ledamot efter Benny Ferdinandsson (L)

Joakim Ribb (L)

Kommunfullmäktige bordlägger följande val:

ARBETSMARKNADS- OCH VUXENUTBILDNINGSNÄMNDEN t o m 2022-12-31
Ledamot efter Nils Ahlin (SD)

GODE MÄN TÄTORTSFÖRHÅLLANDEN t o m 2022-12-31
God man på vakant plats (S)

GODE MÄN TÄTORTSFÖRHÅLLANDEN t o m 2022-12-31
God man på vakant plats (MP)

KOMMUNSTYRELSEN t o m 2022-10-14
Ersättare efter Inger Ros (S)

KOMMUNSTYRELSEN t o m 2022-10-14
Ersättare efter Caroline Rhawi (L)

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN t o m 2022-12-31
Ledamot efter Amra Bajric (V)

MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDEN t o m 2022-12-31
Ersättare efter Carina Pettersson (TUP)

SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN t o m 2022-12-31
Ledamot efter Carl Baker (M)

SAMORDNINGSFÖRBUNDET HUDDINGE, BOTKYRKA, SALEM t o m 2020-03-31
Ledamot efter Caroline Rhawi (L) – ersätter Lars Johansson (L) vid hans frånvaro.

STIFTELSEN SVERIGES INVANDRARINSTITUT OCH MUSEUM t o m 2022-12-31

Vice ordförande och ledamot efter Carl Baker (M)

SYDVÄSTRA STOCKHOLMSREGIONENS VA-VERKS AB t o m årsstämman 2023
Lekmannarevisor efter Per Ahlin (SD)

TILLVÄXT BOTKYRKA AB, fr o m årsstämman 2019 t o m årsstämman 2023
Ledamot efter Kevin Ryan (Opol)

UPPLEV BOTKYRKA AB, fr o m årsstämman 2019 t o m årsstämman 2023
Ledamot efter Nils Ahlin (SD)

UTBILDNINGSNÄMNDEN t o m 2022-12-31
Ledamot efter Thomas Vakili (S)

Nya interpellationer

Förslag till beslut

Interpellationerna överlämnas till respektive ordförande för besvarande vid kommunfullmäktiges nästkommande sammanträde.

Sammanfattning

Följande interpellationer ställs:

Till utbildningsnämndens ordförande:

– Angående grundskolesituationen i Tumba-området (V)

Dnr KD/2020:103

- Har förvaltningen tillräckliga verktyg för att upptäcka glädjebetyg? (M)

Dnr KS/2020:123

Till kommunstyrelsens ordförande:

- Förvärv eller avyttring av aktier i bolag (M)

Dnr KS/2020:121

2020-02-20

Interpellation

till utbildningsnämndens ordförande Emanuel Ksiazkiewicz (S)

Angående grundskolesituationen i Tumba-området

Från och med höstterminen 2020 kommer utbildningsföretaget JENSEN education college AB att öppna en grundskola i området Sandstugan i Tumba/Uttran med plats för cirka 600 elever. Det här är något som kraftigt kommer att påverka de kommunala skolorna i Tumba-området som redan idag har höga kostnader för det överskott av platser som exempelvis krävs för att kunna ta emot elever om privata skolor plötsligt lägger ner.

I utbildningsnämndens yttrande till Skolinspektionen, där nämnden ställer sig kritisk till att skolan öppnar, framgår att kommunen idag har kostnader på 7,5 miljoner kronor för överkapacitet i Tumba-området avseende inte fullt utnyttjade lokaler, något som förväntas öka till som mest 15 miljoner kronor när Jensen öppnar sin skola. I yttrandet framgår därför också att "Ett godkännande från Skolinspektionen innebär att Botkyrka kommun behöver se över tillgången på kommunala skolplatser. Det kan bli nödvändigt att lägga ner en av de kommunala grundskolorna i området". Situationen fordrar sammantaget att majoriteten klargör om det finns planer på att lägga ner en skola i Tumba-området.

Vissa omständigheter får det dessutom att framstå som att utbildningsförvaltningen delvis har överraskats av Jensens planer. Exempelvis var kommunens ursprungliga plan att bygga ut Björkhaga skola från dagens cirka 600 till omkring 900 platser¹, bland annat för att möta förmodad befolkningstillväxt i Tumba kommande år. Denna upphandling avbröts först i mars 2019. Dessutom yttrade sig utbildningsnämnden angående Jensens etablering först i maj 2019. Den nya skolan var dock under uppbyggnad redan i slutet av 2018, vilket framgår i en artikel i BotkyrkaDirekt från december detta år.² Bygglov gavs till sökanden "AB Lekstugan 1" under hösten 2018 men i bygglovshandlingarna framgår inte att utbildningsförvaltningen på något sätt har informerats eller beretts möjlighet att yttra sig. I detaljplanen framgår att kommunen enbart önskar en förskola på platsen, även om själva plankartan är markerad med "skoländamål" utan vidare specificering.

¹ <https://www.botkyrka.se/bo--bygga/pagaende-byggprojekt/tumba---grodninge/bjorkhaga-skola.html>

² <https://www.stockholmdirekt.se/nyheter/har-oppnar-nya-skolan-vi-ar-lite-fyrkantiga-och-konservativa/reprC!U29Ao2V1PlwCUmpXd0Q@MQ/>

Kommunen hade tidigare en option på att bygga en förskola på platsen, en möjlighet som utbildningsnämnden avstod ifrån trots att Vänsterpartiet i februari 2018 yrkade på att kommunen borde behålla optionen.

Vänsterpartiet oroas av den ökande segregationen i skolan, som bland annat är en följd av det fria skolvalet och den fria etableringen av privata skolor, som dessutom kan försvinna lika snabbt som de dyker upp. Den marknadslogik som råder bland de privata skolföretagen som syftar till att maximera företagets vinster, ger skolorna ett incitament att undvika elever med större eller mer komplicerade behov. Denna önskan lyser igenom även i Jensens marknadsföring av den nya F-9-skolan när man på sin hemsida slår fast att ”vi söker elever och föräldrar som har höga ambitioner och satsar mot höga studieresultat oavsett ålder”. Även om man hade kunnat önska att den Jensenska idealbilden av studiemotiverade elever och engagerade föräldrar gällde alla, så är det tyvärr inte fallet. Profilen riskerar att sortera bort elever som på förhand inte tycks passa in i Jensens elittänkande. Sammantaget finns risken att elever från familjer med olika utbildningsbakgrund – den kanske främsta faktorn som påverkar studieresultatet – i allt högre utsträckning hamnar på olika skolor, med ökad ojämlikhet och ökade kostnader för kommunen som följd.

Med anledning av ovanstående vill jag ställa följande frågor:

1. Hur har Jensens etablering i Tumba/Uttran påverkat planeringen av upprustningen och utbyggnaden av Björkhaga skola?
2. Hur mycket har planeringen inför och upphandlingen av Björkhagas upprustning hunnit kosta innan den avbröts?
3. Det framstår som att utbildningsförvaltningen delvis har överraskats av Jensens planer. Anser du att det är ett korrekt påstående? I vilket skede informerades utbildningsförvaltningen om Jensens planer på att bygga en grundskola? Har dialogen mellan samhällsbyggnadsförvaltningen, som beslutat om bygglov, och utbildningsförvaltningen fungerat?
4. Finns det några planer på att lägga ner någon av de kommunala grundskolorna i Tumba-området? Om inte, hur planerar du att hantera de ökade kostnaderna för överkapacitet av grundskoleplatser?
5. Hur ser du på riskerna för ökad segregation med anledning av Jensens etablering i Tumba/Uttran?

Bekir Uzunel
Vänsterpartiet

INTERPELLATION

Kommunfullmäktige

2020-02-20

Till kommunstyrelsens ordförande, Emanuel Ksiazkiewicz

Har förvaltningen tillräckliga verktyg för att upptäcka glädjebetyg?

I Skolverkets databas¹ tog jag för läsåret 2018/2019 (det senaste jag kunde få fram) fram statistiken för ”*Relationen mellan nationella prov och terminsbetyg årskurs 6 engelska, matematik och svenska/svenska som andraspråk*”.

I denna kan man utläsa att det finns några skolenheter som sticker ut anmärkningsvärt mycket i vissa ämnen. Vilket är en uppfattning som också delas av förvaltningen som tittar närmare på några enheter och även sett över tid. Det sker inom ramen för huvudmannens uppföljningsansvar:

”Huvudmannen bör följa upp betyg och nationella provbetyg på skolenheterna inom huvudmannens organisation. Då blir det möjligt vid behov att sätta in insatser som skapar förutsättningar för mer rättvisande och likvärdiga betyg. Huvudmannen har ett övergripande ansvar för att säkerställa att rektorn har förutsättningar att fördjupa analysen inom den egna skolenheten. Analysen möjliggör att följa upp och analysera betygen inom och mellan ämnen och elevgrupper.”²

Botkyrkas kommunala skolor ligger också högre än rikssnittet när det gäller alla fyra ämnena och gör det intressant att titta närmare på *varför*. Det finns förstås även fristående skolor som sticker ut i enskilda ämnen men där är ju våra insyns- och påverkansmöjligheter begränsade.

Förvaltningen har tidigare haft ansatser till att följa upp diskrepanser på annan nivå än att föra en dialog med skolenheternas rektorer men till exempel är projektet vänskola nedlagt.

I år är tydligen ambitionen att påbörja ”*ämnesnätverk*” som förstelärare ska vara med att ansvara för. Syftet är att säkerställa likvärdighet i bedömningen mellan skolorna i kommunen.

Från Stockholms Stad vet vi att skolor i exempelvis Tensta tidigare befanns sätta ”snällare” betyg. I Stockholm finns idag möjligheten att i IT-miljön mäta resultat på nationella prov

¹

https://siris.skolverket.se/reports/rwservlet?cmdkey=common&geo=1&report=gr_relationen_ak6&p_verksamhetssar=2019&p_lankod=01&p_kommunkod=0127&p_skolkod=&p_hmankod=&p_hmantyp=&p_flik=G&p_ford=H

² <https://www.skolverket.se/skolutveckling/leda-och-organisera-skolan/systematiskt-kvalitetsarbete/uppfoljning-av-betyg-och-nationella-provbetyg>

jämfört med terminsbetyg på individbasis, detta går idag inte att göra i Botkyrka. Vi gör heller inte några stickprov på elevnivå och anledningen till det är oklart.

Vi behöver bli bättre på att säkerställa betygsättningen framöver om vi ska lyckas uppfylla vårt huvudmannaansvar. Bara förekomsten av rykten om att det är enklare att få godkänt i en skola i våra särskilt utsatta områden jämfört med exempelvis i Tullinge är tillräckligt för att vi ska kunna avfärda dem.

Vidare finns det ofta bakomliggande förklaringar kring varför det kan skilja sig åt mellan provresultat och terminsbetyg. Som att en skola sätter in extra insatser som gett bättre resultat i exempelvis matematik - efter att en årskurs fått dåliga resultat på det nationella provet.

Jag vet att förvaltningen sätter sin tilltro till att den nya planen för det systematiska kvalitetsarbetet ska kunna fånga in detta men jag fruktar att det inte räcker.

Mina frågor till utbildningsnämndens ordförande:

1. Anser du det bekymmersamt att vissa enheter sticker ut "*anmärkningsvärt mycket*" (förvaltningens ord) när man jämför provresultat och terminsbetyg?
2. Håller du med om slutsatsen i att vi idag inte har tillräckliga verktyg för att *verkligen* upptäcka om det sätts glädjebetyg på enskilda enheter eller i enskilda klasser?
3. Vad avser du vidta för åtgärder för att kunna säkerställa likvärdigheten i betygsättningen framöver?
4. Är du villig att titta på nya tekniska lösningar, likt Stockholms Stad, för att ge förvaltningen bättre verktyg att mäta och säkerställa likvärdighet i bedömningen mellan skolorna i kommunen?

Willy Viitala (M)

INTERPELLATION

Kommunfullmäktige

2020-02-20

Till Kommunstyrelsens ordförande Ebba Östlin

Förvärv eller avyttring av aktier i bolag

Vid kommunstyrelsens sammanträde den 7 januari 2020 under punkten Delegationsärenden finns ett ärende som väcker uppmärksamhet - *Kommunstyrelsens ordförande Förvärv av aktier (beslut 2019-11-22, dnr KS/2019:754)*. Kommunstyrelsens ordförande har på egen hand den 22 november 2019 förvärvat aktier i bolaget Ati Mekanproduktion AB åt kommunen och då varken informerat hela kommunstyrelsen om avsikten eller givit kommunfullmäktige möjlighet att besluta om det. I ärendebeskrivningen anges inte heller anskaffningsvärdet men på direktfråga under sammanträdet uppgavs att förvärvet skett till ca 6 MSEK.

Moderaterna har vid Kommunstyrelsens sammanträden 200107 och 200203 lämnat protokollsanteckningar och bl. a ställt frågan *Vidare uppstår frågan huruvida det är Kommunstyrelsen som självständigt kan fatta beslut i frågor som rör förvärv eller avyttring av aktier i bolag?* Kommunstyrelsens ordförande gav otydliga svar, men reglementet är tydligt. Vilket gör att frågorna fortfarande saknar tydliga svar.

Kommunfullmäktige har beslutat om reglemente för styrelsen och nedan kan man se att förvärvet inte följer den principiella processen:

kap 6 Styrelser och övriga nämnder

4 § Det åligger styrelsen särskilt att

1. bereda eller yttra sig i ärenden som skall handläggas av fullmäktige med de begränsningar som framgår av 5 kap. 29-32 §§,
2. ha hand om den ekonomiska förvaltningen,
3. verkställa fullmäktiges beslut, och
4. i övrigt fullgöra de uppdrag som fullmäktige har lämnat över till styrelsen.

5 § Fullmäktige får besluta att en annan nämnd än styrelsen helt eller delvis skall sköta om förvaltningen och verkställigheten i fråga om egendom samt verkställa fullmäktiges beslut. Fullmäktige får också besluta att en annan nämnd helt eller delvis skall ha hand om sin medelsförvaltning.

Sammantaget kan konstateras att om kommunfullmäktige beslutat om nämnda förvärv eller avyttring av aktier (köp - sälj av bolag) och fastställt detta i reglemente för kommunstyrelsen hade denna typ av agerande inte varit tveksamt. Om kommunfullmäktige beslutat om förvärv eller avyttring av aktier hanterar kommunstyrelsen därefter affären. Ett sådant beslut har gällande detta aktieförvärv inte fattats av kommunfullmäktige.

I kommunstyrelsens reglemente kan inte utläsas att kommunfullmäktige delegerat till kommunstyrelsen att självständigt fatta beslut vad avser förvärv eller avyttring av aktier i

bolag. Därför kvarstår min uppfattning att det aktuella förvärvet tillkommit felaktigt och att kommunfullmäktige undanhållits insyn i och rådighet över förvärvet.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga kommunstyrelsens ordförande:

1. Har kommunstyrelsen rätten att självständigt förvärva eller avyttra aktier i bolag eller är den principiella ordningen i kommunen att det är kommunfullmäktige som skall fatta sådana beslut?
2. I vilka reglementen eller styrdokument regleras ovan nämnda?

Yngve RK Jönsson (M)

Nya motioner (KS/2020:13)

Förslag till beslut

Motionerna överlämnas till kommunstyrelsen för beredning.

Sammanfattning

Följande motioner väcks:

- Upptäck övergreppsbilder på barn på kommunens datorer (M)
Dnr KS/2020:120

- Anordna en regelbunden mötesplats för Botkyrkabor med Aspberger/Autism –
diagnoser (M)
Dnr KS/2020:124

- Omval av förtroendevalda efter två år (M)
Dnr KS/2020:125

- Återvinningsstation längs med väg 569 (M)
Dnr KS/2020:126

MOTION

2020-02-20

Kommunfullmäktige

Upptäck övergreppsbilder på barn på kommunens datorer

Ett stort antal barn, både runt om i världen och här i Sverige, utsätts dagligen för sexuella övergrepp. Mörkertalet är stort. Forskning visar att så många som ett av fem barn utsätts för sexuella övergrepp. Vuxenvärlden och samhället behöver mobilisera för att hitta de barn som utsätts och sätta in åtgärder för att så långt det är möjligt förebygga dessa brott. Moderaterna i Region Västmanland har lagt denna motion med syfte att förebygga och upptäcka övergreppsbilder på barn och vi följer nu deras exempel.

I en rapport från Nationellt Kunskapscentrum Barnafriad konstateras att barn som utsätts för sexuella övergrepp på nätet påverkas lika allvarligt som barn som utsätts av en fysiskt närvarande förövare. Det slås också fast att de barn som mår allra sämst är de som vet om att övergreppet dokumenterats och att förövaren spridit bilderna. Det är inte rimligt att datorer inom kommunen eller i övrig offentlig sektor kan användas för att konsumera eller sprida detta material utan att handlingen detekteras och individen kan lagföras.

Trots att de flesta svenska arbetsplatser har webfilter som blockerar tillgång till kända websidor med dokumenterade sexuella övergrepp på barn, så hanterar i genomsnitt en person på 500 anställda övergreppsmaterial på sin arbetsdator enligt NetClean-rapporten 2018¹. Inom Botkyrka kommun finns det ca 14 500 datorer, merparten av dessa är arbetsdatorer och de övriga är för skolans 1:1 elever. Utöver arbetsdatorerna finns även ca 3-4000 mobiltelefoner samt ca 6 500 läsplattor. Dessa i sig kräver en annan teknisk lösning då man ännu inte funnit något sätt att detektera barnpornografiska bilder i mobiltelefoner och läsplattor.

Att ha ett system för att detektera barnpornografibrott är också ett komplement till eventuella registerutdrag som enbart visar bakgrund. Detektionsverktyg ger en realtidsindikation på ett sexuellt intresse för barn som kan utredas av polis. Att använda tillgänglig teknik för att upptäcka konsumtion av sexuellt övergreppsmaterial är ett verktyg som bidrar till att inte fler barn blir utsatta samt en minskning av det stora mörkertalet.

Inom offentlig sektor har bland annat Regeringskansliet, Trafikverket, Region Stockholm och Göteborgs Stad installerat en programvara som säkerställer att övergreppsmaterial på barn inte kan hanteras obemärkt på datorer inom deras verksamheter. Det borde Botkyrka kommun också göra.

¹ https://www.netclean.se/wp-content/uploads/2018/11/NetCleanRapporten2018_sammanfattning_181129.pdf

Vi föreslår kommunfullmäktige besluta

Att Kommunstyrelsen får i uppdrag att verkställa inköp av programvara som detekterar material som klassificeras som sexuellt övergreppsmaterial enligt ovan beskrivning och ska skyndsamt installeras inom hela Botkyrka kommun

Att rutiner och riktlinjer för att upptäcka och förebygga denna typ av brott tas fram

Stina Lundgren (M)

Willy Viitala (M)

MOTION

Kommunfullmäktige

2020-02-20

Anordna en regelbunden mötesplats för Botkyrkabor med Asperger/Autism - diagnoser

Aspergers syndrom innebär liksom de andra diagnoserna inom autismspektrumet begränsningar inom områdena ömsesidig kommunikation, social interaktion och föreställningsförmåga.¹

I Botkyrka finns det idag 106 invånare som är medlemmar i Autism & Asperger – förbundet, varav 35 barn. I innerstan anordnas i skrivande stund en cafékväll i veckan för dem att kunna besöka. Men enligt de kontakter som jag har haft räcker det inte riktigt till och är inte heller ett alternativ för alla.

Ett stort problem för flera inom de här grupperna är att ens kunna lämna det egna hemmet. Många blir innesittare som isoleras från omvärlden och ett socialt liv. Men det ska inte behöva vara så här. Vår strävan måste alltid vara att undanröja hinder för de med olika typer av funktionsvariationer. Detta så att dessa ska kunna få leva sina liv lika fritt som de utan.

Enligt de med diagnoser ger en regelbunden mötesplats och tid en chans till att hitta den där samhörigheten och bryta ensamheten. En plats där man kan vara **sig själv** eller bara en möjlighet och anledning att komma ut från hemmet i överhuvudtaget.

Vi skulle vilja att förvaltningen tar fram en lokal som ändå står tom ett par timmar i veckan under kvällstid. Det är förstås fördelaktigt om personalresurs finns på plats. Lokalen och tiden bör inte ändras och bör vara enkelt att ta sig till med kollektivtrafik (exempelvis en skolmatsal i central Tumba eller något liknande).

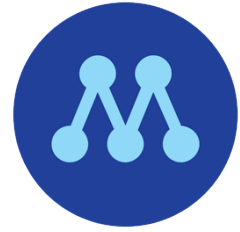
Vi föreslår kommunfullmäktige besluta

att ge utbildningsnämnden i uppdrag att inom ramen för befintlig budget anordna en mötesplats för gruppen i en kommunal lokal, 2–4 kvällar per månad.

Willy Viitala (M)

Gül Alci (M)

¹ https://www.autism.se/aspergers_syndrom

MOTION

2020-02-20

Kommunfullmäktige

Omval av förtroendevalda efter två år

För att kunna arbeta med politik behöver man ibland prioritera. Gå ner i arbete eller annat. Därför har vi diskuterat om det är lämpligt att väljas om efter två år under mandatperioden. Självklart ska personer som inte sköter sitt uppdrag få uppmaningar om det och om ingen förbättring sker behöver det enskilda partiet ta tag i detta.

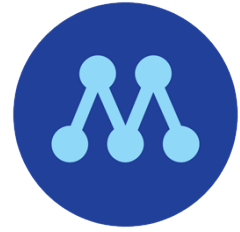
Ett omval på två år ger partiet en möjlighet att säkra och värdera kompetens och engagemang i nämnder. Det ger också förtroendevalda en flexibilitet att kombinera privatlivet med ett förtroendeuppdrag som matchar livspusslet bättre. Det vore synd att som förtroendevald behöva göra ett val mellan dessa när man ska skapa en möjlighet att välja båda utan att för den sakens skull behöva vänta till ett eventuellt fyllnadsval eller ny mandatperiod.

Vi föreslår kommunfullmäktige besluta

att ge kommunstyrelsen i uppdrag att utreda möjligheten för ändring av rutiner gällande omval till nämnder till nästkommande mandatperiod, samt

att omval ska ske vartannat år från och med nästkommande mandatperiod

Stina Lundgren (M)

MOTION

2020-02-20

Kommunfullmäktige

Återvinningsstation längs med väg 569

I Sverige är vi flitiga på att återvinna och det finns en vilja att göra rätt för sig. Två av hindren till att man inte återvinner är platsbrist i hemmet och tillgängligheten till en återvinningsstation.

I Grödinge finns det idag endast återvinningsstationer vid Rosenhill samt i Vårsta. Ett gott komplement till dessa vore att ha ytterligare en återvinningsstation längs med väg 569. Det har tidigare funnits en återvinningsstation vid Eldtomta café, dock vad vi förstår var det problem med nedskräpning där och den togs bort. Förpackning & tidningsinsamlingen (FTI) har tillsammans med 19 kommuner nu testat olika metoder för att minska dumpning av grovsopor på återvinningsstationer och testerna har visat positiva resultat samt att de ser även en positiv trend i jämförelse med samma tidsperiod 2016

Vi föreslår kommunfullmäktige besluta

att ge samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att se över om det finns en tillgänglig markbit för att upprätta en återvinningsstation längs med väg 569

att upprätta en dialog med FTI för att teckna avtal för detta

Stina Lundgren (M)

Jimmy Baker (M)

ENKEL FRÅGA

Kommunfullmäktige

2020-02-20

Till Utbildningsnämndens ordförande, Emanuel Ksiazkiewicz (S).

Förebyggandet av fler händelser som på förskolan Björkstugan

Det var med förfäran och ilska som vi tog del av nyhetsrapporteringen kring det som har inträffat på Björkstugan i Tumba.

Alla som har egna barn vet att risken för att en pedofil kan ha utsatt dem för någonting är bland det absolut värsta man oroar sig för. Vi behöver sluta vara **naiva** när det finns många exempel på pedofiler som söker sig till positioner där de är nära barn som i exempelvis skol- eller i föreningssammanhang.

Vad som har gått fel på plats måste utredas och få konsekvenser, men det övergripande ansvaret ligger solidariskt på alla i såväl utbildningsnämnden som i förvaltningsledningen. Vi har inte gjort tillräckligt för att förebygga och förhindra den här typen av händelser. Vi har inte heller diskuterat frågan alls före allt uppdagades på Björkstugan.

Vi anser att kommunikationen med alla berörda föräldrar borde ha skett direkt genom telefonsamtal och inte som det blev enbart via Vklass. Förvaltningen tog under krisperioden bra beslut men implementeringen tog för lång tid.

Nu måste vårt fokus ligga på att hitta alla möjliga vägar för att kunna göra vad vi kan för att försvåra att någonting liknande inträffar igen.

Givet det av ovanstående vill jag fråga utbildningsnämndens ordförande:

Är du villig att pröva fler vägar än vad förvaltningen hittills lyft fram för att kunna förebygga och försvåra för att fall som Björkstugan ska kunna hända igen?

Willy Viitala (M)